

**T.C.
KAHRAMANMARAŞ SÜTÇÜ İMAM ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI ANA BİLİM DALI**

**TARIK BUĞRA’NIN “KÜÇÜK AĞA”
İSİMLİ ROMANINDAKİ KELİME
GRUPLARININ İNCELENMESİ**

Macide BAŞLAMIŞLI

YÜKSEK LİSANS TEZİ

**KAHRAMANMARAŞ
OCAK - 2010**

**T.C.
KAHRAMANMARAŞ SÜTÇÜ İMAM ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI ANA BİLİM DALI**

**TARIK BUĞRA'NIN “KÜÇÜK AĞA”
İSİMLİ ROMANINDAKİ KELİME
GRUPLARININ İNCELENMESİ**

DANIŞMAN: Yrd. Doç. Dr. Nasrullah ÖZSOY

Macide BAŞLAMIŞLI

YÜKSEK LİSANS TEZİ

**KAHRAMANMARAŞ
OCAK-2010**

KAHRAMANMARAŞ SÜTÇÜ İMAM ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI ANA BİLİM DALI

TARIK BUĞRA’NIN “KÜÇÜK AĞA” İSİMLİ
ROMANINDAKİ KELİME GRUPLARININ
İNCELENMESİ

Macide BAŞLAMIŞLI

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Kod No :

Bu Tez 15/01/2010 Tarihinde Aşağıdaki Jüri Üyeleri Tarafından
Oy Birliği ile Kabul Edilmiştir.

Yrd. Doç. Dr. Nasrullah ÖZSOY
BAŞKAN

Doç. Dr. Mustafa TANÇ
ÜYE

Yrd. Doç. Dr. Namık ÜLKERSOY
ÜYE

Yukarıdaki imzaların adı geçen öğretim üyelerine ait olduğunu onaylım.

Prof. Dr. Ahmet Hamdi AYDIN
Enstitü Müdür Vekili

Bu çalışma.....tarafından desteklenmiştir.
Proje No:.....

Not: Bu tez ve projede kullanılan özgün ve başka kaynaktan yapılan bildirişlerin, çizelge, şekil ve fotoğrafların kaynak gösterilmeden kullanımı, 5846 sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Kanunundaki hükümlere tabidir.

KAHRAMANMARAŞ SÜTCÜ İMAM ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI ANA BİLİM DALI

ÖZET

YÜKSEK LİSANS TEZİ

**TARIK BUĞRA’NIN “KÜÇÜK AĞA” İSİMLİ
ROMANINDAKİ KELİME GRUPLARININ
İNCELENMESİ**

Macide BAŞLAMIŞLI

Danışman : Yrd. Doç. Dr. Nasrullah ÖZSOY

Yıl : 2010 , Sayfa: 100+19

Jüri : Yrd. Doç. Dr. Nasrullah ÖZSOY (Başkan)
: Doç. Dr. Mustafa TANÇ (Üye)
: Yrd. Doç. Dr. Namık ÜLKERSOY (Üye)

Türkçenin söz diziminde kelime grupları konusunun önemli bir yeri vardır. Varlıkları, nesnelere veya hareketleri çoğu zaman tek kelime ile karşılayamayız ve bu gibi durumlarda kelime gruplarına başvururuz. Dolayısıyla Türkçede kelime gruplarının kullanım alanının çok geniş olduğunu söyleyebiliriz. Cümlenin bir alt basamağı olarak kelime grupları, cümlede yapı taşları hükmündedir. Cümlenin gerek yapı, gerekse anlam bakımından düzgünlüğü, sağlamlığı söz konusu dil birliklerinin doğru kullanımına bağlıdır. Kelime grupları konusunda gerek dil bilgisi kitaplarında, gerekse konunun ayrıca ele alındığı bazı makalelerde, önemli bilgiler vardır. Ancak, söz konusu kaynakların bazılarında ileri sürülen görüşler, bu hususta tam bir fikir birliğinin oluşmadığını göstermektedir. Bu konuda henüz yeterli sayıda çalışma mevcut değildir. Dolayısıyla Tarık Buğra’nın “Küçük Ağa” isimli romanı çok bilinen bir eser olması itibarıyla de çalışmamıza uygun bulundu ve inceleme konusu olarak seçildi. Giriş bölümünde kelime grupları hakkında genel anlamda bilgi verildi. Daha sonra kelime grupları özetlenerek açıklandı. İnceleme bölümünde ise, kelime grupları, cümle veya kelime grupları içinde hangi görevde ve nasıl kullanıldıkları hususunda sınıflandırıldı. İncelemede yer alan her bir örneğin kullanış tarzına dair örnekler 5’le sınırlandırdık. Sonuç bölümünde ise, kelime gruplarının bu eserde ne şekilde kullanıldıklarına dair genel bilgiler verildi.

Anahtar Kelimeler: Tarık Buğra, Küçük Ağa, Kelime Grupları, Özne, Yüklem, Yer Tamlayıcısı

DEPARTMENT OF TURKISH LANGUAGE AND LITERATURE
INSTITUTE OF SOCIAL SCIENCES
KAHRAMANMARAŞ SÜTÇÜ İMAM UNIVERSITY

ABSTRACT

MA THESIS

THE EXAMINATION OF WORD GROUPS IN
KUÇUK AĞA BY TARIK BUGRA

Macide BAŞLAMIŞLI

Supervisor : Asist. Prof. Dr. Nasrullah ÖZSOY

Year : 2010, Pages: 100+19

Jury : Asist. Prof. Dr. Nasrullah ÖZSOY (Chairperson)
: Assc. Prof. Dr. Mustafa TANÇ (Member)
: Asist. Prof. Dr. Namık ÜLKERSOY (Member)

The subject of word groups has a significant place in the syntax of Turkish. Mostly, we can not cover entities, objects or actions with one word so in these situations we resort to word groups. From this aspect we can say that the usage of word groups is fairly wide. As being the one step back of the sentence, word groups in Turkish are equivalent to building stones. The order or solidity of a sentence from both the strength and meaning point of view depends on correct use of language combinations. There is a great deal of information on word groups in grammar books or in some articles which take this subject separately. However, those views suggested in such kind of resources indicate that there is not an agreement in this issue. There are not enough studies in this field. Tarık Buğra's novel "Küçük Ağa" was selected as research topic for our study because of its volume. General information was given about word groups in the introduction section. After that, word groups were summarized one-by-one and explained. In the analysis section, word groups were classified according to their function and task within the sentence and word groups. The exemplifying of each example mentioned in the analysis was restricted to 5. In the conclusion section, numerical data of frequency of word groups used in this study was given in general.

Keywords: Tarık Buğra, Küçük Ağa, Word Groups, Subject, Verb, Complement of Place

ÖN SÖZ

Kelime grupları konusunda gerek dil bilgisi kitaplarında, gerekse konunun ayrıca ele alındığı bazı makalelerde, önemli bilgiler vardır. Ancak, söz konusu kaynakların bazılarında ileri sürülen görüşler, bu hususta tam bir fikir birliğinin oluşmadığını göstermektedir.

Kelime grupları konusunda şimdiye kadar hem lisans hem de yüksek lisans seviyesinde tezler hazırlanmıştır. Tezimizin, amacı, bu sahada ortaya konulmuş çalışmalara katkıda bulunmak, konunun bir ölçüde daha da netleşmesini ve örnekleri arttırarak kelime gruplarının biraz daha iyi anlaşılmasını sağlamaktır.

Konumuz üzerinde çalışmış pek çok uzmana göre, Prof. Dr. Muharrem Ergin'in kelime grupları konusundaki yöntem ve değerlendirmeleri, Türkiye'de en fazla benimsenen ve Türkiye Türkçesine en uygun sınıflandırma ve tahlil metodu durumundadır. Biz de bu çalışmamızda, Prof. Dr. Muharrem Ergin'in bu konudaki yöntem ve değerlendirmelerini esas aldık ancak konu ile ilgili farklı eserlerde dile getirilen farklı görüşleri de değerlendirmeye çalıştık.

Çalışmamızda, ulaşabildiğimiz kaynaklardaki kelime grupları ile ilgili bilgileri tespit edip belli başlı özelliklerini vermeye çalıştık. Daha sonra Tarık Buğra'nın "Küçük Ağa" isimli romanındaki kelime grupları, kullanım özelliklerine göre belirlenmiş, yine aynı özelliklere göre tasnif edilip, örneklendirilmiştir. İnceleme bölümünde yer alan rakamlardan birincisi, eserin sayfa numarasını, ikinci sayı ise örneğin yer aldığı sayfadaki satır numarasıdır. İtalik yazılan kısım ise, ilgili grubu belirtmektedir. Sonuç bölümünde ise, eserde yer alan kelime gruplarının kullanım şekilleri verilmiştir.

Bu konuyu seçmemde, çalışmalarım sırasında ve sonuca ulaşmamda yardımlarını esirgemeyen hocam, Yrd. Doç. Dr. Nasrullah ÖZSOY'a teşekkür ediyorum.

Macide BAŞLAMIŞLI
OCAK- 2010

İÇİNDEKİLER

ÖZET.....	IV
ABSTRACT.....	V
ÖN SÖZ.....	VI
İÇİNDEKİLER.....	VII
1. GİRİŞ.....	1
1.1. İsim Tamlamaları.....	2
1.2. İyelik Grubu.....	3
1.3. İlgı Grubu.....	4
1.4. Sıfat Tamlamaları.....	4
1.5. Sıfat Fiil Grubu.....	4
1.6. Zarf Fiil Grubu.....	5
1.7. İsim Fiil Grubu.....	5
1.8. Tekrar Grubu.....	6
1.9. Edat Grubu.....	6
1.10. Bağlama Grubu.....	7
1.11. Unvan Grubu.....	7
1.12. Birleşik İsim.....	7
1.13. Ünlem grubu.....	8
1.14. Sayı Grubu.....	8
1.15. Aitlik Grubu.....	9
1.16. Birleşik Fiil.....	9
1.17. İsnat Grubu.....	9
1.18. Belirtme (Yükleme, Akuzatif) Grubu.....	10
1.19. Yönelme (Yaklaşma, Datif) Grubu.....	10
1.20. Bulunma (Lokatif) Grubu.....	10
1.21. Ayrılma (Uzaklaşma, Ablatif Hali) Grubu.....	10
1.22. Vasıta Grubu.....	11
1.23. Kısaltma Grubu.....	11
2. KELİME GRUPLARININ KULLANILIŞLARI BAKIMINDAN İNCELENMESİ.....	12
2.1 İsim Tamlamaları.....	12
2.1.1. Belirtili İsim Tamlaması.....	12
2.1.1.1. Cümle Unsuru Olarak Kullanılanlar.....	12
2.1.1.1.(1). İsim Cümlesinin Öznesi Olarak Kullanılanlar.....	12
2.1.1.1.(2). İsim Cümlesinde Yüklem Olarak Kullanılanlar.....	12
2.1.1.1.(3). Fiil Cümlesinde Özne Olarak kullanılanlar.....	12
2.1.1.1.(4). Fiil Cümlesinde Belirtisiz Nesne Olarak Kullanılanlar.....	12
2.1.1.1.(5). Sıfat- Fiil Grubunun Öznesi Olarak Kullanılanlar.....	12
2.1.1.1.(6). Zarf Fiil Grubunun Öznesi Olarak Kullanılanlar.....	13
2.1.1.1.(7). Fiil Cümlesinde Belirtili Nesne Olarak Kullanılanlar.....	13
2.1.1.1.(8). Sıfat Fiil Grubunun Belirtili Nesne Olarak Kullanılanlar.....	13
2.1.1.1.(9). Zarf Fiil Grubunun Belirtili Nesnesi Olarak Kullanılanlar.....	13
2.1.1.1.(10). Fiil Grubunun Belirtili Nesnesi Olarak Kullanılanlar.....	13
2.1.1.1.(11).İsim Cümlesinde Yer Tamlayıcısı Olarak Kullanılanlar.....	13
2.1.1.1.(12). Fiil Cümlesinde Yer Tamlayıcısı Olarak Kullanılanlar.....	14
2.1.1.1.(13). Sıfat Fiil Grubunun Yer Tamlayıcısı Olarak Kullanılanlar.....	14
2.1.1.1.(14). Zarf Fiil Grubunun Yer Tamlayıcısı Olarak Kullanılanlar.....	14

2.1.1.1.(15). İsim Fiil Grubunun Yer Tamlayıcısı Olarak Kullanılanlar	14
2.1.1.1.(16). Fiil Cümlesinin Zarfı Olarak Kullanılanlar	14
2.1.1.2. Kelime Grubunun Bir Unsuru Olarak Kullanılanlar	15
2.1.1.2.(1). Belirtisiz İsim Tamlamasının Tamlayan Unsuru Olarak Kullanılanlar	15
2.1.1.2.(2). Sıfat Tamlamasının İsim Unsuru Olarak Kullanılanlar	15
2.1.1.2.(3). Edat Grubunun İsim Unsuru Olarak Kullanılanlar	15
2.1.1.2.(4). Bağlama Grubunun Bir Unsuru Olarak Kullanılanlar	15
2.1.1.2.(5). Birleşik Fiilin İsim Unsuru Olarak Kullanılanlar	15
2.1.1.2.(6). Belirtili İsim Tamlamasının Tamlayan Unsuru Olarak Kullanılanlar	15
2.1.1.2.(7). Aitlik Grubunun İsim Unsuru Olarak Kullanılanlar	16
2.1.1.2.(8). Edat Grubunun İsim Unsuru Olarak Kullanılanlar	16
2.1.1.2.(9). Ayrılma Grubunun Birinci İsim Unsuru Olarak Kullanılanlar ..	16
2.1.1.2.(10). Yönelme Grubunun Birinci İsim Unsuru Olarak Kullanılanlar	16
2.1.1.2.(11). Vasıta Grubunun Birinci İsim Unsuru Olarak Kullanılanlar ..	16
2.1.1.2.(12). Sıfat Tamlamasının Sıfat Unsuru Olarak Kullanılanlar	16
2.1.2. Belirtisiz İsim Tamlaması	16
2.1.2.1. Cümle Unsuru Olarak Kullanılanlar	16
2.1.2.1.(1). İsim Cümlesinin Öznesi Olarak Kullanılanlar	16
2.1.2.1.(2). Fiil Cümlesinin Öznesi Olarak Kullanılanlar	17
2.1.2.1.(3). Fiil Cümlesinde Belirtisiz Nesne Olarak Kullanılanlar	17
2.1.2.1.(4). Sıfat Fiil Grubunun Öznesi Olarak Kullanılanlar	17
2.1.2.1.(5). Sıfat Fiil Grubunun Belirtisiz Nesnesi Olarak Kullanılanlar	17
2.1.2.1.(6). İsim Fiil Grubunun Belirtisiz Nesnesi Olarak Kullanılanlar	17
2.1.2.1.(7). Zarf Fiil Grubunun Öznesi Olarak Kullanılanlar	17
2.1.2.1.(8). Fiil Cümlesinin Belirtili Nesnesi Olarak Kullanılanlar	18
2.1.2.1.(9). Sıfat Fiil Grubunun Belirtili Nesnesi Olarak Kullanılanlar	18
2.1.2.1.(10). İsim Fiil Grubunun Belirtili Nesnesi Olarak Kullanılanlar	18
2.1.2.1.(11). Zarf Fiil Grubunun Belirtili Nesnesi Olarak Kullanılanlar	18
2.1.2.1.(12). İsim Cümlesinin Yer Tamlayıcısı Olarak Kullanılanlar	18
2.1.2.1.(13). Fiil Cümlesinin Yer Tamlayıcısı Olarak Kullanılanlar	18
2.1.2.1.(14). Sıfat Fiil Grubunun Yer Tamlayıcısı Olarak Kullanılanlar	19
2.1.2.1.(15). İsim Fiil Grubunun Yer Tamlayıcısı Olarak Kullanılanlar	19
2.1.2.1.(16). Zarf Fiil Grubunun Yer Tamlayıcısı Olarak Kullanılanlar	19
2.1.2.1.(17). Fiil Cümlesinin Zarfı Olarak Kullanılanlar	19
2.1.2.1.(18). Sıfat Fiil Grubunun Zarfı Olarak Kullanılanlar	19
2.1.2.2. Kelime Grubunun Bir Unsuru Olarak Kullanılanlar	19
2.1.2.2.(1). Edat Grubunun İsim Unsuru Olarak Kullanılanlar	19
2.1.2.2.(2). Birleşik Fiilin İsim Unsuru Olarak Kullanılanlar	20
2.1.2.2.(3). Sıfat Tamlamasının İsim Unsuru Olarak Kullanılanlar	20
2.1.2.2.(4). Belirtisiz İsim Tamlamasının Tamlayan Unsuru Olarak Kullanılanlar	20
2.1.2.2.(5). Bağlama Grubunun Bir Unsuru Olarak Kullanılanlar	20
2.1.2.2.(6). Belirtili İsim Tamlamasının Tamlanan Unsuru Olarak Kullanılanlar	20
2.1.2.2.(7). İyelik Grubunun Tamlanan Unsuru Olarak Kullanılanlar	20
2.1.2.2.(8). Aitlik Grubunun İsim Unsuru Olarak Kullanılanlar	20
2.1.2.2.(9). Birleşik Fiilin İsim Unsuru Olarak Kullanılanlar	21

2.1.2.2.(10). Belirtili İsim Tamlamasının Tamlayan Unsuru Olarak Kullanılanlar.....	21
2.1.2.2.(11). Sıfat Tamlamasının Sıfat Unsuru Olarak Kullanılanlar	21
2.2. İyelik Grubu	21
2.2.1. Cümle Unsuru Olarak Kullanılanlar	21
2.2.1.1. İsim Cümlesinin Öznesi Olarak Kullanılanlar	21
2.2.1.2. Fiil Cümlesinin Yer Tamlayıcısı Olarak Kullanılanlar	21
2.2.1.3. Fiil Cümlesinin Öznesi Olarak Kullanılanlar.....	21
2.2.1.4. Fiil Cümlesinin Belirtili Nesnesi Olarak Kullanılanlar.....	22
2.2.1.5. Sıfat Fiil Grubunun Belirtili Nesnesi Olarak Kullanılanlar	22
2.2.1.6. Zarf Fiil Grubunun Belirtili Nesnesi Olarak Kullanılanlar	22
2.2.1.7. İsim Cümlesinin Yer Tamlayıcısı Olarak Kullanılanlar	22
2.2.1.8. Sıfat Fiil Grubunun Yer Tamlayıcısı Olarak Kullanılanlar.....	22
2.2.1.9. Fiil Cümlesinin Yer Tamlayıcı Olarak Kullanılanlar.....	22
2.2.1.10. Zarf Fiil Grubunun Yer Tamlayıcısı Olarak Kullanılanlar	23
2.2.1.11. İsim Cümlesinin Yüklemi Olarak Kullanılanlar	23
2.2.2. Kelime Grubunun Bir Unsuru Olarak Kullanılanlar	23
2.2.2.1. Aitlik Grubunun İsim Unsuru Olarak Kullanılanlar	23
2.2.2.2. Belirtili İsim Tamlamasının Tamlayan Unsuru Olarak Kullanılanlar... 23	
2.2.2.3. Edat Grubunun İsim Unsuru Olarak Kullanılanlar	23
2.2.2.4. Bağlama Grubunun Unsuru Olarak Kullanılanlar.....	23
2.2.2.5. Sıfat Tamlamasının İsim Unsuru Olarak Kullanılanlar	24
2.2.2.6. Sıfat Tamlamasının Sıfat Unsuru Olarak Kullanılanlar	24
2.3. Genitif Grubu	24
2.3.1. Cümle Unsuru Olarak Kullanılanlar	24
2.3.1.1. Fiil Cümlesinin Yer Tamlayıcısı Olarak Kullanılanlar	24
2.3.1.2. İsim Cümlesinin Öznesi Olarak Kullanılanlar	24
2.3.1.3. Fiil Cümlesinin Öznesi Olarak Kullanılanlar.....	24
2.3.1.4. Fiil Cümlesinin Belirtili Nesnesi Olarak Kullanılanlar.....	24
2.3.2. Kelime Grubunun Bir Unsuru Olarak Kullanılanlar	24
2.3.2.1. Edat Grubunun İsim Unsuru Olarak Kullanılanlar	24
2.3.2.2. Belirtili İsim Tamlamasının Tamlayan Unsuru Olarak Kullanılanlar... 25	
2.3.2.3. Sıfat Tamlamasının İsim Unsuru Olarak Kullanılanlar	25
2.3.2.4. Bağlama Grubunun Unsuru Olarak Kullanılanlar.....	25
2.3.2.5. Unvan Grubunun İsim Unsuru Olarak Kullanılanlar	25
2.4. Sıfat Tamlaması	25
2.4.1. Niteleme Sıfatı ile Yapılan Sıfat Tamlamaları.....	25
2.4.1.1. Cümle Unsuru Olarak Kullanılanlar	25
2.4.1.1.(1). İsim Cümlesinin Öznesi Olarak Kullanılanlar	25
2.4.1.1.(2). Fiil Cümlesinin Öznesi Olarak Kullanılanlar	25
2.4.1.1.(3). Fiil Cümlesinin Belirtisiz Nesnesi Olarak Kullanılması	26
2.4.1.1.(4). Sıfat Fiil Grubunun Öznesi Olarak Kullanılanlar.....	26
2.4.1.1.(5). Sıfat Fiil Grubunun Belirtisiz Nesnesi Olarak Kullanılanlar	26
2.4.1.1.(6). Fiil Grubunun Belirtisiz Nesnesi Olarak Kullanılanlar	26
2.4.1.1.(7). Zarf Fiil Grubunun Belirtisiz Nesnesi Olarak Kullanılanlar	26
2.4.1.1.(8). Zarf Fiil Grubunun Öznesi Olarak Kullanılanlar	26
2.4.1.1.(9). Fiil Cümlesinin Belirtili Nesnesi Olarak Kullanılanlar	27
2.4.1.1.(10). Sıfat Fiil Grubunun Belirtili Nesnesi Olarak Kullanılanlar.....	27
2.4.1.1.(11). İsim Fiil Grubunun Belirtili Nesnesi Olarak Kullanılanlar	27

2.4.1.1.(12). Zarf Fiil Grubunun Belirtili Nesnesi Olarak Kullanılanlar	27
2.4.1.1.(13). İsim Cümlesinin Yer Tamlayıcısı.....	27
2.4.1.1.(14). Fiil Cümlesinin Yer Tamlayıcısı Olarak Kullanılanlar	27
2.4.1.1.(16). Sıfat Fiil Grubunun Yer Tamlayıcısı Olarak Kullanılanlar	28
2.4.1.1.(17). Zarf Fiil Grubunun Yer Tamlayıcısı Olarak Kullanılanlar.....	28
2.4.1.1.(18). İsim Fiil Grubunun Belirtisiz Nesnesi Olarak Kullanılanlar	28
2.4.1.1.(19). Zarf Fiil Grubunun Belirtisiz Nesnesi Olarak Kullanılanlar	28
2.4.1.1.(20). Zarf Fiil Grubunun Öznesi Olarak Kullanılanlar	28
2.4.1.1.(21). Fiil Cümlesinin Zarfı Olarak Kullanılanlar	29
2.4.1.1.(22). Sıfat Fiil Grubunun Zarfı Olarak Kullanılanlar.....	29
2.4.1.1.(23). İsim Fiil Grubunun Zarfı Olarak Kullanılanlar	29
2.4.1.1.(24). Zarf Fiil Grubunun Zarfı Olarak Kullanılanlar	29
2.4.1.1.(25). İsim Cümlesinin Zarfı Olarak Kullanılanlar.....	29
2.4.1.1.(26). İsim Cümlesinin Yüklemi Olarak Kullanılanlar.....	29
2.4.1.2. Kelime Grubunun Bir Unsuru Olarak Kullanılanlar	30
2.4.1.2.(1). Edat Grubunun İsim Unsuru Olarak Kullanılanlar.....	30
2.4.1.2.(2). Birleşik Fiilinin İsim Unsuru Olarak Kullanılanlar.....	30
2.4.1.2.(3). Sıfat Tamlamasının İsim Unsuru Olarak Kullanılanlar	30
2.4.1.2.(4). Belirtisiz İsim Tamlamasının Tamlayan Unsuru Olarak Kullanılması.....	30
2.4.1.2.(5). Bağlama Grubu'nun Bir Unsuru Olarak Kullanılanlar	30
2.4.1.2.(6). Bulunma Grubunun İkinci İsim Unsuru Olarak Kullanılanlar	30
2.4.1.2.(7). Aitlik Grubunun Birinci İsim Unsuru Olarak Kullanılanlar.....	31
2.4.1.2.(8). Ayrılma Grubunun Birinci İsim Unsuru Olarak Kullanılanlar.....	31
2.4.1.2.(9). Yönelme Grubunun Birinci İsim Unsuru Olarak Kullanılanlar. .	31
2.4.1.2.(10). Yönelme Grubunun Birinci İsim Unsuru Olarak Kullanılanlar.	31
2.4.1.2.(11). Belirtili isim Tamlamasının Tamlayan Unsuru Olarak Kullanılanlar.....	31
2.4.1.2.(12). İyelik Grubunun Tamlanan Unsuru Olarak Kullanılanlar	31
2.4.1.2.(13). Belirtili İsim Tamlamasının Tamlanan Unsuru Olarak Kullanılanlar.....	31
2.4.1.2.(14). Sıfat Tamlamasının Sıfatı Olarak Kullanılanlar	32
2.4.2. Belirtme Sıfatları İle Yapılan Sıfat Tamlamaları.....	32
2.4.2.1. İşaret Sıfatı İle Yapılan Sıfat Tamlamaları	32
2.4.2.1.(1). Cümle Unsuru Olarak Kullanılanlar.....	32
2.4.2.(1).(a). İsim Cümlesinin Öznesi Olarak Kullanılanlar	32
2.4.2.1.(1).(b). Fiil Cümlesinin Öznesi Olarak Kullanılanlar	32
2.4.2.1.(1).(c). Fiil Cümlesinin Belirtisiz Nesnesi Olarak Kullanılanlar	32
2.4.2.1.(1).(ç). Sıfat Fiil Grubunun Öznesi Olarak Kullanılanlar	32
2.4.2.1.(1).(d). Fiil Cümlesinin Belirtili nesnesi Olarak Kullanılanlar.	32
2.4.2.1.(1).(e). Sıfat Fiil Grubunun Belirtili Nesnesi Olarak Kullanılanlar.	33
2.4.2.1.(1).(f). İsim Fiil Grubunun Belirtili Nesnesi Olarak Kullanılanlar.	33
2.4.2.1.(1).(g). Zarf Fiil Grubunun Belirtili Nesnesi Olarak Kullanılanlar.	33
2.4.2.1.(1).(h). Fiil Cümlesinin Yer Tamlayıcısı Olarak Kullanılanlar.....	33
2.4.2.1.(1).(ı). İsim Cümlesinin yer Tamlayıcısı Olarak Kullanılanlar.....	33
2.4.2.1.(1).(i). Sıfat Fiil Grubunun Yer Tamlayıcısı Olarak Kullanılanlar.	33
2.4.2.1.(1).(j). İsim Fiil Grubunun Yer tamlayıcısı Olarak Kullanılanlar. ...	34
2.4.2.1.(1).(k). Zarf Fiil Grubunun Yer Tamlayıcısı Olarak Kullanılanla	34
2.4.2.1.(1).(l). İsim Cümlesinin Zarfı Olarak Kullanılanlar.....	34

2.4.2.1.(1).(m). Fiil Cümlesinin Zarfı Olarak Kullanılanlar	34
2.4.2.1.(1).(n). Sıfat-Fiil Grubunun Zarfı Olarak kullanılanlar.....	34
2.4.2.1.(1).(o). İsim Fiil Grubunun zarfı Olarak Kullanılanlar	34
2.4.2.1.(1).(ö). Zarf Fiil Grubunun Zarfı Olarak Kullanılanlar.....	34
2.4.2.1.(1).(p). İsim Cümlesinin Yüklemi Olarak Kullanılanlar.....	34
2.4.2.1.(2). Kelime Grubunun Bir Unsuru Olarak Kullanılanlar	35
2.4.2.1.(2).(a). Edat Grubunun İsim Unsuru Olarak Kullanılanlar	35
2.4.2.1.(2).(b). Sıfat Tamlamasının İsim Unsuru Olarak Kullanılması.....	35
2.4.2.1.(2).(c). Bağlama Grubunun Bir Unsuru Olarak Kullanılanlar	35
2.4.2.1.(2).(ç). Belirtisiz İsim Tamlamasının Tamlayan Unsuru Olarak Kullanılanlar.....	35
2.4.2.1.(2).(d). Aitlik Grubunun İsim Unsuru Olarak Kullanılanlar	35
2.4.2.1.(2).(e). Belirtili İsim Tamlamasının Tamlayan Unsuru Olarak Kullanılanlar.....	35
2.4.2.1.(2).(f). Belirtili İsim Tamlamasının Tamlanan Unsuru Olarak Kullanılanlar.....	36
2.4.2.1.(2).(g). İyelik Grubunun Tamlanan Unsuru Olarak Kullanılanlar ..	36
2.4.2.2. Sayı Sıfatıyla Yapılan Sıfat Tamlamaları	36
2.4.2.2.(1). Cümle Unsuru Olarak Kullanılanlar.....	36
2.4.2.2.(1).(a). Fiil Cümlesinin Öznesi Olarak Kullanılanlar.....	36
2.4.2.2.(1).(b). Fiil Cümlesinin Belirtisiz Nesnesi Olarak Kullanılanlar. ...	36
2.4.2.2.(1).(c). İsim Fiil Grubunun Belirtisiz Nesnesi Olarak Kullanılanlar.	36
2.4.2.2.(1).(ç). Fiil Cümlesinin Yer Tamlayıcısı Olarak Kullanılanlar.....	36
2.4.2.2.(1).(d). İsim Cümlesinin Öznesi Olarak Kullanılanlar.....	37
2.4.2.2.(1).(e). Zarf Fiil Grubunun Yer Tamlayıcısı Olarak Kullanılanlar.....	37
2.4.2.2.(1).(f). Fiil Cümlesi Belirtili Nesnesi Olarak Kullanılanlar.	37
2.4.2.2.(1).(g). İsim Cümlesi Zarfı Olarak Kullanılanlar.	37
2.4.2.2.(1).(h). Fiil Cümlesinin Zarfı Olarak Kullanılanlar.	37
2.4.2.2.(1).(ı). Zarf-Fiil Grubunun Zarfı Olarak kullanılanlar	37
2.4.2.2.(1).(i). Sıfat Fiil Grubunun Zarf Unsuru Olarak Kullanılanlar	37
2.4.2.2.(2). Kelime Grubunun Bir Unsuru Olarak Kullanılanlar	38
2.4.2.2.(2).(a). Edat Grubunun İsim Unsuru Olarak Kullanılanları.	38
2.4.2.2.(2).(b). Sıfat Tamlamasının İsim Unsuru Olarak Kullanılanları.	38
2.4.2.2.(2).(c). Bulunma Grubunun İkinci İsim Unsuru Olarak Kullanılanlar.....	38
2.4.2.2.(2).(ç). Belirtisiz İsim Tamlamasının Unsuru Olarak Kullanılanlar.....	38
2.4.2.2.(2).(d). Birleşik Fiilin İsim Unsuru Olarak Kullanılanlar	38
2.4.2.2.(2).(e). Sıfat Fiil Grubunun Belirtili Nesnesi Olarak Kullanılanlar.....	38
2.4.2.2.(2).(f). Belirtili İsim Tamlamasının Tamlanan Unsuru Olarak Kullanılanlar.....	38
2.4.2.2.(2).(g). Aitlik Grubunun İsim Unsuru Olarak Kullanılanlar.	39
2.4.2.2.(2).(h). Sıfat Tamlamasının Sıfatı Olarak Kullanılanlar.	39
2.4.2.3. Soru Sıfatıyla Yapılan Sıfat Tamlamaları	39
2.4.2.3.(1). Cümle Unsuru Olarak Kullanılanlar.....	39
2.4.2.3.(1).(a). Fiil Cümlesinin Belirtisiz Nesnesi Olarak Kullanılanlar	39
2.4.2.3.(1).(b). Fiil Cümlesinin Öznesi Olarak Kullanılanlar	39
2.4.2.3.(1).(c). Fiil Cümlesinin Belirtili Nesnesi Olarak Kullanılanlar.....	39
2.4.2.3.(1).(ç). Fiil Cümlesinin Yer Tamlayıcısı Olarak Kullanılanlar	39

2.4.2.3.(1).(d). İsim Cümlesinin Yüklemi Olarak Kullanılanlar	39
2.4.2.3.(1).(e). İsim Cümlesinin Yer Tamlayıcısı Olarak Kullanılanlar	40
2.4.2.3.(1).(f). İsim Cümlesinin Öznesi Olarak Kullanılanlar	40
2.4.2.3.(1).(g). Sıfat Fiil Grubunun Belirtisiz Nesnesi Olarak Kullanılanlar	40
2.4.2.3.(1).(h). Sıfat Fiil Grubunun Yer Tamlayıcısı Olarak Kullanılanlar	40
2.4.2.3.(1).(i). Fiil Cümlesinin Zarfı Olarak Kullanılanlar	40
2.4.2.3.(1).(i). Sıfat Fiil Grubunun Zarfı Olarak Kullanılanlar	40
2.4.2.3.(2) Kelime Grubunun Bir Unsuru Olarak Kullanılanlar	40
2.4.2.3.(2).(a). Edat Grubunun İsim Unsuru Olarak Kullanılanlar	40
2.4.2.3.(2).(b). Bağlama Grubunun İsim Unsuru Olarak Kullanılanlar	41
2.4.2.3.(2).(c). Sıfat Tamlamasının İsim Unsuru Olarak Kullanılanlar	41
2.4.2.3.(2).(ç). Belirtili İsim Tamlamasının Tamlayan Unsuru Olarak Kullanılanlar	41
2.4.2.3.(2).(d). Sıfat Tamlamasının Sıfatı Olarak Kullanılanlar	41
2.4.3. Belirsizlik Sıfatıyla Yapılan Sıfat Tamlamaları	41
2.4.3.1. Cümle Unsuru Olarak Kullanılanlar	41
2.4.3.1.(1). Fiil Cümlesinin Öznesi Olarak Kullanılanlar	41
2.4.3.1.(2). Fiil Cümlesinin Belirtisiz Nesnesi Olarak Kullanılanlar	41
2.4.3.1.(4). Fiil Cümlesinin Belirtili Nesnesi Olarak Kullanılanlar	41
2.4.3.1.(5). Fiil Cümlesinin Yer Tamlayıcısı Olarak Kullanılanlar	42
2.4.3.1.(6). İsim Fiil Grubunun Belirtisiz Nesnesi Olarak Kullanılanlar	42
2.4.3.1.(7). Sıfat Fiil Grubunun Belirtisiz Nesnesi Olarak Kullanılanlar	42
2.4.3.1.(8). Sıfat Fiil Grubunun Yer Tamlayıcısı Olarak Kullanılanlar	42
2.4.3.1.(9). Sıfat Fiil Grubunun Belirtili Nesnesi Olarak Kullanılanlar	42
2.4.3.1.(10). İsim Fiil Grubunun Belirtili Nesnesi Olarak Kullanılanlar	42
2.4.3.1.(11). İsim Fiil Grubunun Yer Tamlayıcısı Olarak Kullanılanlar	43
2.4.3.1.(12). Zarf Fiil Grubunun Yer Tamlayıcısı Olarak Kullanılanlar	43
2.4.3.1.(13). Fiil Cümlesinin Zarfı Olarak Kullanılanlar	43
2.4.3.1.(14). Sıfat-Fiil Grubunun Zarfı Olarak Kullanılanlar	43
2.4.3.1.(15). İsim Fiil Grubunun Zarfı Olarak Kullanılanlar	43
2.4.3.1.(16). Zarf Fiil Grubunun Zarfı Olarak Kullanılanlar	43
2.4.3.2. Kelime Grubunun Bir Unsuru Olarak Kullanılanlar	43
2.4.3.2.(1). Edat Grubunun İsim Unsuru Olarak Kullanılanlar	43
2.4.3.2.(2). Sıfat Tamlamasının İsim Unsuru Olarak Kullanılanlar	43
2.4.3.2.(3). Yönelme Grubunun İkinci İsim Unsuru Olarak Kullanılanlar	44
2.4.3.2.(4). Belirtisiz İsim Tamlamasının Tamlayan Unsuru Olarak Kullanılanlar	44
2.4.3.2.(5). Birleşik İsim Fiilinin İsim Unsuru Olarak Kullanılanlar	44
2.4.3.2.(6). Aitlik Grubunun Birinci Unsuru Olarak Kullanılanlar	44
2.4.3.2.(7). Yönelme Grubunun Birinci İsim Unsuru Olarak Kullanılanlar	44
2.4.3.2.(8). Belirtili İsim Tamlamasının Tamlanan Unsuru Olarak Kullanılanlar	44
2.4.3.2.(9). İyelik Grubunun Tamlanan Unsuru Olarak Kullanılanlar	44
2.4.3.2.(10). Sıfat Tamlamasının Sıfatı Olarak Kullanılanlar	45
2.5. Sıfat Fiil Grubu	45
2.5.1. –acak/-ecek Ekiyle Yapılan Sıfat Fiil Grubu	45
2.5.1.1. Cümle Unsuru Olarak Kullanılanlar	45
2.5.1.1.(1). Fiil Cümlesinin Belirtili Nesnesi Olarak Kullanılanlar	45

2.5.1.1.(2). Fiil Cümlesinin Yer Tamlayıcısı Olarak Kullanılanlar	45
2.5.1.2. Kelime Grubunun Unsuru Olarak Kullanılanlar	45
2.5.1.2.(1). Edat Grubunun Unsuru Olarak Kullanılanlar	45
2.5.1.2.(2). Bağlama Grubunun Bir Unsuru Olarak Kullanılanlar	45
2.5.1.2.(3). Birleşik Fiilin İsim Unsuru Olarak Kullanılanlar	46
2.5.1.2.(4). Belirtili İsim Tamlamasının Tamlanan Unsuru Olarak Kullanılanlar	46
2.5.1.2.(5). İyelik Grubunun Tamlanan Unsuru Olarak Kullanılanlar	46
2.5.1.2.(6). Sıfat Tamlamasının Sıfat Unsuru Olarak Kullanılanlar	46
2.5.2. -an/-en Eki ile Yapılan Sıfat Fiil Grubu	46
2.5.2.1. Cümle Unsuru Olarak Kullanılanlar	46
2.5.2.1.(1). Fiil Cümlesinin Öznesi Olarak Kullanılanlar	46
2.5.2.1.(2). Fiil Cümlesinin B.li Nesnesi Olarak Kullanılanlar	46
2.5.2.1.(3). Fiil Cümlesinin Yer Tamlayıcısı Olarak Kullanılanlar	47
2.5.2.1.(4). İsim Cümlesinin Öznesi Olarak Kullanılanlar	47
2.5.2.1.(5). Sıfat Fiil Grubunun Öznesi Olarak Kullanılanlar	47
2.5.2.1.(6). Sıfat Fiil Grubunun Belirtili Nesnesi Olarak Kullanılanlar	47
2.5.2.1.(7). Sıfat Fiil Grubunun Belirtisiz Nesnesi Olarak Kullanılanlar	47
2.5.2.1.(8). İsim Cümlesinin Yüklemi Olarak Kullanılanlar	47
2.5.2.2. Kelime Grubunun Bir Unsuru Olarak Kullanılanlar	47
2.5.2.2.(1). Edat Grubunun İsim Unsuru Olarak Kullanılanlar	47
2.5.2.2.(2). Bağlama Grubunun Bir Unsuru Olarak Kullanılanlar	47
2.5.2.2.(3). Belirtili İsim Tamlamasının Tamlayan Unsuru Olarak Kullanılanlar	48
2.5.2.2.(4). Sıfat Tamlamasının Sıfatı Olarak Kullanılanlar	48
2.5.3. -dık/-dik, -duk/-dük Ekiyle Yapılan Sıfat Fiiller	48
2.5.3.1. Cümle Unsuru Olarak Kullanılanlar	48
2.5.3.1.(1). Fiil Cümlesinin Öznesi Olarak Kullanılanlar	48
2.5.3.1.(2). Fiil Cümlesinin Belirtili Nesnesi Olarak Kullanılanlar	48
2.5.3.1.(3). Sıfat Fiil Grubunun Belirtili Nesnesi Olarak Kullanılanlar	48
2.5.3.1.(4). İsim Fiil Grubunun Belirtili Nesnesi Olarak Kullanılanlar	48
2.5.3.1.(5). Zarf Fiil Grubunun Belirtili Nesnesi Olarak Kullanılanlar	48
2.5.3.2. Kelime Grubunun Bir Unsuru Olarak Kullanılanlar	49
2.5.3.2.(1). Edat Grubunun Unsuru Olarak Kullanılanlar	49
2.5.3.2.(2). Bağlama Grubunun Bir Unsuru Olarak Kullanılanlar	49
2.5.3.2.(3). Belirtili İsim Tamlamasının Tamlanan Unsuru Olarak Kullanılanlar	49
2.5.3.2.(4). İyelik Grubunun Tamlanan Unsuru Olarak Kullanılanlar	49
2.5.3.2.(5). Sıfat Tamlamasının Sıfat Unsuru Olarak Kullanılanlar	49
2.5.4. -ar / -er Ekiyle Yapılan Sıfat Fiiller	50
2.5.4.1. Cümle Unsuru Olarak Kullanılanlar	50
2.5.4.2. Kelime Grubunun Bir Unsuru Olarak Kullanılanlar	50
2.5.4.2.(1). Edat Grubunun İsim Unsuru Olarak Kullanılanlar	50
2.5.4.2.(2). Birleşik Fiilin İsim Unsuru Olarak Kullanılanlar	50
2.5.5. -maz / -mez Ekiyle Yapılan Sıfat Fiiller	50
2.5.5.1. Cümle Unsuru Olarak Kullanılanlar	50
2.5.5.2. Kelime Grubunun Bir Unsuru Olarak Kullanılanlar	50
2.5.5.2.(1). Sıfat Tamlamasının Sıfat Unsuru Olarak Kullanılanlar	50
2.5.6. -miş / -miş Ekiyle Yapılan Sıfat Fiiller	50

2.5.6.1. Cümle Unsuru Olarak Kullanılanlar	50
2.5.6.1.(1). Fiil Cümlesinin Zarfı Olarak Kullanılanlar	50
2.5.6.1.(2). Fiil Cümlesinin Öznesi Olarak Kullanılanlar	50
2.5.6.1.(3). Fiil Cümlesinin Yer Tamlayıcısı Olarak Kullanılanlar	51
2.5.6.1.(4). İsim Cümlesinin Öznesi Olarak Kullanılanlar	51
2.5.6.2. Kelime Grubunun Bir Unsuru Olarak Kullanılanlar	51
2.5.6.2.(1). Sıfat Tamlamasının Sıfat Unsuru Olarak Kullanılanlar	51
2.5.6.2.(2). Edat Grubunun İsim Unsuru Olarak Kullanılanlar	51
2.5.6.2.(3). Bağlama Grubunun Bir Unsuru Olarak Kullanılanlar	51
2.5.6.2.(4). Birleşik Fiilin İsim Unsuru Olarak Kullanılanlar	51
2.6. Zarf Fiil Grubu	52
2.6.1. -a / -e Ekiyle Yapılan Zarf Fiil Grupları	52
2.6.1.1. Cümle Unsuru Olarak Kullanılanlar	52
2.6.1.1.(1). Fiil Cümlesinin Zarfı Olarak Kullanılanlar	52
2.6.1.1.(2). Sıfat Fiil Grubunun Zarfı Olarak Kullanılanlar	52
2.6.1.1.(3). Zarf Fiil Grubunun Zarfı Olarak Kullanılanlar	52
2.6.1.2. Kelime Grubunun Bir Unsuru Olarak Kullanılanlar	52
2.6.1.2.(1). Bağlama Grubunun Bir Unsuru Olarak Kullanılanlar	52
2.6.1. -alı / -eli Ekiyle Yapılan Zarf Fiil Grupları	52
2.6.1.1. Cümle Unsuru Olarak Kullanılanlar	52
2.6.1.1.(1). Fiil Cümlesinin Zarfı Olarak Kullanılanlar	52
2.6.3. -arak / -erek Ekiyle Yapılan Zarf Fiil Grupları	53
2.6.3.1. Cümle Unsuru Olarak Kullanılanlar	53
2.6.3.1.(1). Fiil Cümlesinin Zarfı Olarak Kullanılanlar	53
2.6.3.1.(2). Sıfat Fiil Grubunun Zarf Unsuru Olarak Kullanılanlar	53
2.6.3.1.(3). İsim Fiil Grubunun Zarf Unsuru Olarak Kullanılanlar	53
2.6.3.2. Kelime Grubunun Bir Unsuru Olarak Kullanılanlar	53
2.6.3.2.(1). Bağlama Grubunun Bir Unsuru Olarak Kullanılanlar	53
2.6.4. -dukça / -dükçe, -dıkça / -dikçe Ekleriyle Yapılan Zarf Fiil	54
2.6.4.1. Cümle Unsuru Olarak Kullanılanlar	54
2.6.4.1.(1). Fiil Cümlesinin Zarf Unsuru Olarak Kullanılanlar	54
2.6.4.1.(2). İsim Fiil Grubu'nun Zarf Unsuru Olarak Kullanılanlar	54
2.6.4.1.(3). Sıfat Fiil Grubunun Zarf Unsuru Olarak Kullanılanlar	54
2.6.5. -ınca / ince, -unca / -ünce Ekleriyle Yapılan Zarf Fiil Grupları	54
2.6.5.1. Cümle Unsuru Olarak Kullanılanlar	54
2.6.5.1.(1). Fiil Cümlesinin Zarf Unsuru Olarak Kullanılanlar	54
2.6.5.1.(2). Sıfat Fiil Grubunun Zarf Unsuru Olarak Kullanılanlar	54
2.6.5.1.(3). Zarf Fiil Grubunun Zarf Unsuru Olarak Kullanılanlar	55
2.6.5.2. Kelime Grubunun Bir Unsur Olarak Kullanılanlar	55
2.6.5.2.(1). Edat Grubunun İsim Unsuru Olarak Kullanılanlar	55
2.6.5.2.(2). Bağlama Grubunun Fiil Unsuru Olarak Kullanılanlar	55
2.6.6. -ıp / -ip Ekleriyle Yapılan Zarf Fiil Grupları	55
2.6.6.1. Cümle Unsuru Olarak Kullanılanlar	55
2.6.6.1.(1). Fiil Cümlesinin Zarfı Olarak Kullanılanlar	55
2.6.6.1.(2). Sıfat Fiil Grubunun Zarf Unsuru Olarak Kullanılanlar	55
2.6.6.1.(3). İsim Fiil Grubunun Zarf Unsuru Olarak Kullanılanlar	55
2.6.6.1.(4). Zarf Fiil Grubunun Zarf Unsuru Olarak Kullanılanlar	56
2.6.7. “-ken” Ekiyle Yapılan Zarf Fiil Grupları	56
2.6.7.1. Cümle Unsuru Olarak Kullanılanlar	56

2.6.7.1.(1). Fiil Cümlesinin Zarf Unsuru Olarak Kullanılanlar	56
2.6.7.1.(2).Sıfat Fiil Grubunun Zarf Unsuru Olarak Kullanılanlar	56
2.6.7.1.(3). İsim Cümlesinin Zarfı Olarak Kullanılanlar.....	56
2.6.7.1.(4). İsim Fiil Grubunun Zarf Unsuru Olarak Kullanılanlar.....	56
2.6.7.2. Kelime Grubunun Bir Unsuru Olarak Kullanılanlar	57
2.6.7.2.(1). Bağlama Grubunun Bir Unsuru Olarak Kullanılanlar	57
2.6.8. -maden / -meden Ekiyle Yapılan Zarf Fiil Grupları.....	57
2.6.8.1. Cümle Unsuru Olarak Kullanılanlar	57
2.6.8.1.(1). Fiil Cümlesinin Zarfı Olarak Kullanılanlar	57
2.6.8.1.(2). Zarf Fiil Grubunun Zarf Unsuru Olarak Kullanılanlar	57
2.6.8.1.(3). İsim Fiil Grubunun Zarf Unsuru Olarak Kullanılanlar.....	57
2.6.8.2. Kelime Grubunun Bir Unsuru Olarak Kullanılanlar	57
2.6.8.2.(1). Edat Grubunun İsim Unsuru Olarak Kullanılanlar.....	57
2.6.8. -Ar ... mAz Ekiyle Yapılan Zarf Fiil Grupları.....	57
2.6.8.1. Cümle Unsuru Olarak Kullanılanlar	57
2.6.8.1.(1). Fiil Cümlesinin Zarf Unsuru Olarak Kullanılanlar	57
2.6.8. -mı / -mi, -mu / -mü Ekiyle Yapılan Zarf Fiil Grupları	58
2.6.8.1.(1). Cümle Unsuru Olarak Kullanılanlar.....	58
2.6.8.1.(2). Sıfat Fiil Grubunun Zarf Unsuru Olarak Kullanılanlar	58
2.7. İsim Fiil Grubu.....	58
2.7.1. -ma / -me Ekiyle Yapılan İsim Fiil Grupları.....	58
2.7.1.1. Cümle Unsuru Olarak Kullanılanlar	58
2.7.1.1.(1). Fiil Cümlesinin Öznesi Olarak Kullanılanlar	58
2.7.1.1.(2). Fiil Cümlesinin Belirtili Nesnesi Olarak Kullanılanlar	58
2.7.1.1.(3). Fiil Cümlesinin Yer Tamlayıcısı Olarak Kullanılanlar	58
2.7.1.1.(4). İsim Cümlesinin Yer Tamlayıcısı Olarak Kullanılanlar.....	59
2.7.1.1.(5). Sıfat Fiil Grubunun Belirtili Nesnesi Olarak Kullanılanlar	59
2.7.1.1.(6). Sıfat Fiil Grubunun Yer Tamlayıcısı Olarak Kullanılanlar	59
2.7.1.1.(7). Zarf Fiil Grubunun Yer Tamlayıcısı Olarak Kullanılanlar.....	59
2.7.1.2. Kelime Grubunun Bir Unsuru Olarak Kullanılanlar	59
2.7.1.2.(1). Edat Grubunun İsim Unsuru Olarak Kullanılanlar.....	59
2.7.1.2.(2). Bağlama Grubu'nun Bir Unsuru Olarak Kullanılanlar	59
2.7.1.2.(3). Belirtili İsim Tamlamasının Tamlayan Unsuru Olarak Kullanılanlar.....	59
2.7.1.2.(4). Belirtili İsim Tamlamasının Tamlanan Unsuru.....	60
2.7.1.2.(5). Belirtisiz İsim Tamlamasının Tamlayan Unsuru.....	60
2.7.1.2.(6). İyelik Grubunun Tamlanan Unsuru Olarak Kullanılanlar	60
2.7.2. -mak / -mek Ekiyle Yapılan İsim Fiil Grupları.....	60
2.7.2.1. Cümle Unsuru Olarak Kullanılanlar	60
2.7.2.1.(1). Fiil Cümlesinin Öznesi Olarak Kullanılanlar	60
2.7.2.1.(2). Fiil Cümlesinin Belirtisiz Nesnesi Olarak Kullanılanlar	60
2.7.2.1.(3). Fiil Cümlesinin Yer Tamlayıcısı Olarak Kullanılanlar	61
2.7.2.1.(4). İsim Cümlesinin Öznesi Olarak Kullanılanlar	61
2.7.2.1.(5). İsim Cümlesinin Yüklem Unsuru Olarak Kullanılanlar	61
2.7.2.1.(6). Sıfat Fiil Grubunun Özne Unsuru Olarak Kullanılanlar.....	61
2.7.2.1.(7). Sıfat Fiil Grubunun Belirtisiz Nesnesi Olarak Kullanılanlar	61
2.7.2.1.(8). Zarf Fiil Grubunun Yer Tamlayıcısı Olarak Kullanılanlar.....	61
2.7.2.2. Kelime Grubunun Bir Unsuru Olarak Kullanılanlar	61
2.7.2.2.(1). Edat Grubunun İsim Unsuru Olarak Kullanılanlar.....	61

2.7.2.2.(2). Bağlama Grubunun Bir Unsuru Olarak Kullanılanlar.....	62
2.7.2.2.(3). Belirtisiz İsim Tamlamasının Tamlayan Unsuru Olarak Kullanılanlar.....	62
2.7.3. -ış / -iş, uş / -üş Ekiyle Yapılan İsim Fiil Grupları.....	62
2.7.3.1. Cümle Unsuru Olarak Kullanılanlar	62
2.7.3.1.(1). Fiil Cümlesinin Öznesi Olarak Kullanılanlar	62
2.7.3.1.(2). Fiil Cümlesinin Yer Tamlayıcısı Olarak Kullanılanlar	62
2.7.3.1.(3). İsim Cümlesinin Özne Unsuru Olarak Kullanılanlar	62
2.7.3.2. Kelime Grubunun Bir Unsuru Olarak Kullanılanlar	63
2.7.3.2.(1). Edat Grubunun İsim Unsuru Olarak Kullanılanlar.....	63
2.7.3.2.(2). Belirtili İsim Tamlamasının Tamlanan Unsuru Olarak Kullanılanlar.....	63
2.7.3.2.(3). İyelik Grubunun Tamlanan Unsuru Olarak Kullanılanlar	63
2.7.3.2.(4). Belirtili İsim Tamlamasının Tamlayan Unsuru Olarak Kullanılanlar.....	63
2.8. Tekrar Grubu.....	63
2.8.1. Aynen Tekrarlar	63
2.8.1.1. Cümle Unsuru Olarak Kullanılanlar	63
2.8.1.1.(1). Fiil Cümlesinin Zarf Unsuru Olarak Kullanılanlar	63
2.8.1.1.(2). İsim Cümlesinin Zarf Unsuru Olarak Kullanılanlar	63
2.8.1.1.(3). Sıfat Fiil Grubunun Zarf Unsuru Olarak Kullanılanlar	64
2.8.1.1.(4). Zarf Fiil Grubunun Zarf Unsuru Olarak Kullanılanlar	64
2.8.1.1.(5). İsim Fiil Grubunun Zarf Unsuru Olarak Kullanılanlar.....	64
2.8.1.2. Kelime Grubunun Bir Unsuru Olarak Kullanılanlar	64
2.8.1.2.(1). Edat Grubunun İsim Unsuru Olarak Kullanılanlar.....	64
2.8.1.2.(2). Bağlama Grubunun Unsuru Olarak Kullanılanlar	64
2.8.1.2.(3). Sıfat Tamlamasının Sıfat Unsuru Olarak Kullanılanlar	64
2.8.1.2.(4). Birleşik Fiilin İsim Unsuru Olarak Kullanılanlar	65
2.8.2. Eş Manalı Tekrarlar.....	65
2.8.2.1. Cümle Unsuru Olarak Kullanılanlar	65
2.8.2.1.(1). Fiil Cümlesinin Özne Unsuru Olarak Kullanılanlar	65
2.8.2.1.(2). Fiil Cümlesinin Belirtili Nesnesi Olarak Kullanılanlar	65
2.8.2.1.(3). Fiil Cümlesinin Zarf Unsuru Olarak Kullanılanlar	65
2.8.2.1.(4). İsim Cümlesinin Öznesi Olarak Kullanılanlar	65
2.8.2.1.(5). Fiil Cümlesinin Yüklem Unsuru Olarak Kullanılanlar	65
2.8.2.1.(6). İsim Cümlesinin Yüklem Unsuru Olarak Kullanılanlar	65
2.8.2.1.(7). Sıfat Fiil Grubunun Belirtili Nesnesi Olarak Kullanılanlar.....	65
2.8.2.1.(8). Sıfat Fiil Grubunun Yer Tamlayıcısı Olarak Kullanılanlar	66
2.8.2.1.(9). Sıfat Fiil Grubunun Belirtisiz Nesnesi Olarak Kullanılanlar	66
2.8.2.1.(10). Zarf Fiil Grubunun Belirtili Nesnesi Olarak Kullanılanlar	66
2.8.2.1.(11). Zarf Fiil Grubunun Yer Tamlayıcısı Olarak Kullanılanlar.....	66
2.8.2.1.(12). İsim Fiil Grubunun Yer Tamlayıcısı Olarak Kullanılanlar	66
2.8.2.1.(13). İsim Cümlesinin Zarf Unsuru Olarak Kullanılanlar	66
2.8.2.1.(14). Sıfat Fiil Grubunun Zarf Unsuru Olarak Kullanılanlar	66
2.8.2.1.(15). Zarf Fiil Grubunun Zarf Unsuru Olarak Kullanılanlar	66
2.8.2.2. Kelime Grubunun Bir Unsuru Olarak Kullanılanlar	66
2.8.2.2.(1). Edat Grubunun İsim Unsuru Olarak Kullanılanlar.....	66
2.8.2.2.(2). Bağlama Grubunun Unsuru Olarak Kullanılanlar	66
2.8.2.2.(3). Birleşik Fiilin İsim Unsuru Olarak Kullanılanlar	67

2.8.2.2.(4). Belirtili İsim Tamlamasının Tamlayan Unsuru Olarak Kullanılanlar.....	67
2.8.2.2.(5). Belirtisiz İsim Tamlamasının Tamlayan Unsuru Olarak Kullanılanlar.....	67
2.8.2.2.(6). Belirtili İsim Tamlamasının Tamlanan Unsuru Olarak Kullanılanlar.....	67
2.8.2.2.(7). İsnat Grubunun Birinci İsim Unsuru Olarak Kullanılanlar	67
2.8.2.2.(8). İyelik Grubunun Tamlanan Unsuru Olarak Kullanılanlar	67
2.8.2.2.(9). Sıfat Tamlamasının Sıfat Unsuru Olarak Kullanılanlar	67
2.8.3. İlaveli Tekrarlar.....	68
2.8.3.1. Cümle Unsuru Olarak Kullanılanlar	68
2.8.3.1.(1). Fiil Cümlesinin Zarf Unsuru Olarak Kullanılanlar	68
2.8.3.1.(2). İsim Cümlesinin Yükleme Olarak Kullanılanlar.....	68
2.8.3.1.(3). Sıfat Fiil Grubunun Zarf Unsuru Olarak Kullanılanlar	68
2.8.3.2. Kelime Grubunun Bir Unsuru Olarak Kullanılanlar	68
2.8.3.2.(1). Birleşik Fiil Grubunun İsim Unsuru Olarak Kullanılanlar	68
2.8.3.2.(2). Sıfat Tamlamasının Sıfat Unsuru Olarak Kullanılanlar	68
2.8.3.2.(3). Bağlama Grubunun Unsuru Olarak Kullanılanlar	68
2.8.4. Zıt Manalı Tekrarlar	69
2.8.4.1. Cümle Unsuru Olarak Kullanılanlar	69
2.8.4.1.(1). Fiil Cümlesinin Belirtili Nesnesi Olarak Kullanılanlar	69
2.8.4.1.(2). Fiil Cümlesinin Yer Tamlayıcısı Olarak Kullanılanlar	69
2.8.4.1.(3). İsim Cümlesinin Yükleme Olarak Kullanılanlar.....	69
2.8.4.1.(4). Fiil Cümlesinin Zarf Unsuru Olarak Kullanılanlar	69
2.8.4.1.(5). Fiil Cümlesinin Yükleme Unsuru Olarak Kullanılanlar	69
2.8.4.2. Kelime Grubunun Bir Unsuru Olarak Kullanılanlar	69
2.8.4.2.(1). Sıfat Tamlamasının Sıfat Unsuru Olarak Kullanılanlar	69
2.8.4.2.(2). Bağlama Grubunun Unsuru Olarak Kullanılanlar	69
2.9. Edat Grupları.....	70
2.9.1. “beri” Edatı ile Yapılan Edat Grupları	70
2.9.1.1. Cümle Unsuru Olarak Kullanılanlar	70
2.9.1.1.(1). Fiil Cümlesinin Zarf Unsuru Olarak Kullanılanlar	70
2.9.1.1.(2). İsim Cümlesinin Zarf Unsuru Olarak Kullanılanlar	70
2.9.1.1.(3). Sıfat Fiil Grubunun Zarf Unsuru Olarak Kullanılanlar	70
2.9.2. “dair” edatı ile Yapılan Edat Grupları.....	70
2.9.2.1. Fiil Cümlesinin Zarf Unsuru Olarak Kullanılanlar	70
2.9.2.2. Kelime Grubunun Bir Unsuru Olarak Kullanılanlar	70
2.9.2.2.1. Sıfat Tamlamasının Sıfat Unsuru Olarak Kullanılanlar	70
2.9.3. “Diye” Edatıyla Yapılan Edat Grupları.....	70
2.9.3.1. Cümle Unsuru Olarak Kullanılanlar	70
2.9.3.1.(1). Fiil Cümlesinin Zarf Unsuru Olarak Kullanılanlar	70
2.9.3.1.(2). İsim Cümlesinin Zarfı Olarak Kullanılanlar.....	71
2.9.3.1.(3). Sıfat Fiil Grubunun Zarf Unsuru Olarak Kullanılanlar	71
2.9.3.1.(4). Zarf Fiil Grubunun Unsuru Olarak Kullanılanlar.....	71
2.9.3.1.(5). İsim Fiil Grubunun Zarf Unsuru Olarak Kullanılanlar.....	71
2.9.4. “Doğru” Edatıyla Yapılan Edat Grupları	71
2.9.4.1. Cümle Unsuru Olarak Kullanılanlar	71
2.9.4.1.(1). Fiil Cümlesinin Zarf Unsuru Olarak Kullanılanlar	71
2.9.4.1.(2). İsim Cümlesinin Yükleme Unsuru Olarak Kullanılanlar	71

2.9.4.1.(3). Sıfat Fiil Grubunun Zarf Unsuru Olarak Kullanılanlar	71
2.9.4.1.(4). Zarf Fiil Grubunun Zarf Unsuru Olarak Kullanılanlar	72
2.9.5. “Evvel” Edatı ile Yapılan Edat Grupları	72
2.9.5.1. Cümle Unsuru Olarak Kullanılanlar	72
2.9.5.1.(1). Fiil Cümlesinin Zarf Unsuru Olarak Kullanılanlar	72
2.9.6. “Gibi” Edatı ile Yapılan Edat Grupları	72
2.9.6.1. Cümle Unsuru Olarak Kullanılanlar	72
2.9.6.1.(1). Fiil Cümlesinin Zarf Unsuru Olarak Kullanılanlar	72
2.9.6.1.(2). İsim Cümlesinin Zarf Unsuru Olarak Kullanılanlar	72
2.9.6.1.(3). Sıfat Fiil Grubunun Zarf Unsuru Olarak Kullanılanlar	72
2.9.6.1.(4). Zarf Fiil Grubunun Zarf Unsuru Olarak Kullanılanlar	73
2.9.6.1.(5). İsim Cümlesinin Yüklemi Olarak Kullanılanlar	73
2.9.6.2. Kelime Grubunun Bir Unsuru Olarak Kullanılanlar	73
2.9.6.2.(1). Birleşik Fiilin İsim Unsuru Olarak Kullanılanlar	73
2.9.7. “göre” Edatı ile Yapılan Edat Grupları	73
2.9.7.1. Cümle Unsuru Olarak Kullanılanlar	73
2.9.7.1.(1). Fiil Cümlesinin Zarf Unsuru Olarak Kullanılanlar	73
2.9.7.1.(2). İsim Cümlesinin Zarf Unsuru Olarak Kullanılanlar	73
2.9.8. “için” Edatı ile Yapılan Edat Grupları	74
2.9.8.1. Cümle Unsuru Olarak Kullanılanlar	74
2.9.8.1.(1). Fiil Cümlesinin Zarf Unsuru Olarak Kullanılanlar	74
2.9.8.1.(2) İsim Cümlesinin Zarf Unsuru Olarak Kullanılanlar	74
2.9.8.1.(3) İsim Cümlesinin Yüklem Unsuru Olarak Kullanılanlar	74
2.9.8.1.(4) Sıfat Fiil Grubunun Zarf Unsuru olarak Kullanılanlar	74
2.9.8.1.(5) Zarf Fiil Grubunun Zarf Unsuru Olarak Kullanılanlar	74
2.9.8.1.(6) İsim Fiil Grubunun Zarf Unsuru Olarak Kullanılanlar	74
2.9.8.2. Kelime Grubunun Bir Unsuru Olarak Kullanılanlar	74
2.9.8.2.(1) Bağlama Grubunun Unsuru Olarak Kullanılanlar	74
2.9.9. “ile” Edatı ile Yapılan Edat Grupları	75
2.9.9.1. Cümle Unsuru Olarak Kullanılanlar	75
2.9.9.1.(1) Fiil Cümlesinin Zarf Unsuru Olarak Kullanılanlar	75
2.9.9.1.(2) İsim Cümlesinin Zarf Unsuru Olarak Kullanılanlar	75
2.9.9.1.(3) Sıfat Fiil Grubunun Zarf Unsuru Olarak Kullanılanlar	75
2.9.9.1.(4) Zarf Fiil Grubunun Zarf Unsuru Olarak Kullanılanlar	75
2.9.10. “kadar” Edatıyla Yapılan Edat Grupları	75
2.9.10.1. Cümle Unsurlu Olarak Kullanılanlar	75
2.9.10.1.(1) Fiil Cümlesinin Zarf Unsuru Olarak Kullanılanlar	75
2.9.10.1.(2) İsim Cümlesinin Zarf Unsuru Olarak Kullanılanlar	76
2.9.10.1.(3) Sıfat Fiil Grubunun Zarf Unsuru Olarak Kullanılanlar	76
2.9.10.1.(4) Zarf Fiil Grubunun Zarf Unsuru Olarak Kullanılanlar	76
2.9.10.1.(5) İsim Fiil Grubunun Zarf Unsuru Olarak Kullanılanlar	76
2.9.10.2. Kelime Tamlamasının Sıfat Unsuru Olarak Kullanılanlar	76
2.9.10.2.(1) Sıfat Tamlamasının Sıfat Unsuru Olarak Kullanılanlar	76
2.9.11. “rağmen” Edatı ile Yapılan Edat Grupları	77
2.9.11.1. Cümle Unsuru Olarak Kullanılanlar	77
2.9.11.1.(1) Fiil Cümlesinin Zarf Unsuru Olarak Kullanılanlar	77
2.9.11.1.(2) İsim Cümlesinin Zarf Unsuru Olarak Kullanılanlar	77
2.9.12. “sonra” Edatı ile Yapılan Edat Grupları	77
2.9.12.1. Cümle Unsuru Olarak Kullanılanlar	77

2.9.12.1.(1) Fiil Cümlesinin Zarf Unsuru Olarak Kullanılanlar	77
2.9.12.1.(2) İsim Cümlesinin Zarf Unsuru Olarak Kullanılanlar	77
2.9.12.1.(3) İsim Cümlesinin Yüklem Unsuru Olarak Kullanılanlar	77
2.9.12.1.(4) Sıfat Fiil Grubunun Zarf Unsuru Olarak Kullanılanlar	77
2.9.12.1.(5) Zarf Fiil Grubunun Zarf Unsuru Olarak Kullanılanlar	78
2.9.13. “önce” Edatı ile Yapılan Edat Grupları.....	78
2.9.13.1. Cümle Unsuru Olarak Kullanılanlar	78
2.9.13.1.(1) Fiil Cümlesinin Zarf Unsuru Olarak Kullanılanlar	78
2.9.13.1.(2) İsim Cümlesinin Zarf Unsuru Olarak Kullanılanlar	78
2.9.13.1.(3) Sıfat Fiil Grubunun Zarf Unsuru Olarak Kullanılanlar	78
2.9.13.1.(4) Zarf fiil Grubunun Zarf Unsuru Olarak Kullanılanlar	78
2.9.13.1.(5) İsim Fiil Grubunun Zarf Unsuru Olarak Kullanılanlar	78
2.9.13.2. Kelime Grubunun Bir Unsuru Olarak Kullanılanlar	78
2.9.13.2.(1) Bağlama Grubunun Bir Unsuru Olarak Kullanılanlar	78
2.9.13.2.(2) Aitlik Grubunu Birinci Unsuru Olarak Kullanılanlar	79
2.9.14. “Bile” edatıyla Yapılan Edat Grupları	79
2.9.14.1. Cümle unsuru Olarak Kullanılanlar	79
2.9.14.1.(1) Fiil Cümlesinin Zarf unsuru Olarak kullanılanlar	79
2.9.14.1.(2) İsim Cümlesinin Zarf Unsuru Olarak Kullanılanlar	79
2.9.14.1.(3) Sıfat Fiil Grubunun Zarf Unsuru Olarak kullanılanlar	79
2.9.14.1.(4) Zarf Fiil Grubunun Zarf Unsuru Olarak Kullanılanlar	79
2.9.14.1.(5) İsim Fiil grubunun Zarf Unsuru Olarak Kullanılanlar	79
2.9.15. “Karşı” Edatıyla Yapılan Edat Grupları.....	80
2.9.15.1 Cümle Unsuru Olarak Kullanılanlar	80
2.9.15.1.(1) Fiil Cümlesinin Zarf Unsuru Olarak Kullanılanlar	80
2.9.15.1.(2) İsim Cümlesinin Zarf Unsuru Olarak kullanılanlar	80
2.10. Bağlama Grubu	80
2.10.1. “da...da” Bağlacı ile Yapılanlar.....	80
2.10.1.1. Cümle Unsuru Olarak Kullanılanlar	80
2.10.1.1.(1) Fiil Cümlesinin Öznesi Olarak Kullanılanlar	80
2.10.1.1.(2) Fiil Cümlesinin Belirtili Nesnesi Olarak Kullanılanlar	80
2.10.1.1.(3) Fiil Cümlesinin Belirtisiz Nesnesi Olarak Kullanılanlar	80
2.10.1.1.(4) Fiil Cümlesinin Yer Tamlayıcısı Olarak Kullanılanlar	81
2.10.1.1.(5) İsim Cümlesinin Öznesi Olarak Kullanılanlar	81
2.10.1.2. Kelime Grubunun Bir Unsuru Olarak Kullanılanlar	81
2.10.1.2.(1) Belirtili İsim Tamlamasının Tamlayan Unsuru Olarak Kullanılanlar	81
2.10.1.2.(2) Belirtili İsim Tamlamasının Tamlanan Unsuru Olarak Kullanılanlar	81
2.10.2. “fakat” bağlacı ile Kurulan Bağlama Grupları.....	81
2.10.2.1. Cümle Unsuru Olarak Kullanılanlar	81
2.10.2.1.(1) Fiil Cümlesinin Öznesi Olarak Kullanılanlar	81
2.10.2.1.(2) Fiil Cümlesinin Belirtili Nesnesi Olarak Kullanılanlar	81
2.10.2.1.(3) Fiil Cümlesinin Zarfı Unsuru Olarak Kullanılanlar	81
2.10.2.2. Kelime Grubunun Bir Unsuru Olarak Kullanılanlar	82
2.10.2.2.(1) Sıfat Tamlamasının Sıfat Unsuru Olarak Kullanılanlar	82
2.10.3. “Hem...hem” Bağlacı ile Kurulan Bağlama Grupları	82
2.10.3.1. Cümle Unsuru olarak Kullanılanlar	82
2.10.3.1.(1) Fiil Cümlesinin Yükleme Olarak Kullanılanlar	82

2.10.3.1.(2). Fiil Cümlesinin Belirtili Nesnesi Olarak Kullanılanlar	82
2.10.3.1.(3). İsim Cümlesinin Öznesi Olarak Kullanılanlar	82
2.10.3.1.(4). Sıfat Fiil Grubunun Belirtili Nesnesi Olarak Kullanılanlar	82
2.10.3.2. Kelime Grubunun Bir Unsuru Olarak Kullanılanlar	82
2.10.3.2.(1) Edat Grubunun İsim Unsuru Olarak Kullanılanlar	82
2.10.3.2.(2) İyelik Grubunun Tamlanan Unsuru Olarak Kullanılanlar	82
2.10.3.2.(3). Sıfat tamlamasının Sıfat Unsuru Olarak Kullanılanlar	82
2.10.4. “ile” Bağlacı ile Yapılan Bağlama Grupları	83
2.10.4.1. Cümle Unsuru Olarak Kullanılanlar	83
2.10.4.1.(1). Fiil Cümlesinin Öznesi Olarak Kullanılanlar	83
2.10.4.1.(2). Fiil Cümlesinin Belirtili İsim Tamlaması Olarak Kullanılanlar	83
2.10.4.1.(3). Fiil Cümlesinin Yer Tamlayıcısı Olarak Kullanılanlar	83
2.10.4.1.(4). Sıfat Fiil Grubunun Özne Unsuru Olarak Kullanılanlar	83
2.10.4.1.(5). Zarf Fiil Grubunun Özne Unsuru Olarak Kullanılanlar	83
2.10.4.1.(6). İsim Cümlesinin Özne Unsuru Olarak Kullanılanlar	84
2.10.4.2. Kelime Grubunun Bir Unsuru Olarak Kullanılanlar	84
2.10.4.2.(1). Belirtili İsim Tamlamasının Tamlayan Unsuru Olarak Kullanılanlar	84
2.10.5. “ne...ne” Bağlacı İle Kurulan Bağlama Grupları	84
2.10.5.1. Cümle Unsuru Olarak Kullanılanlar	84
2.10.5.1.(1). Fiil Cümlesinin Özne Unsuru Olarak Kullanılanlar	84
2.10.5.1.(2). Fiil Cümlesinin Yüklem Unsuru Olarak Kullanılanlar	84
2.11. Unvan Grubu	84
2.11.1. Cümle Unsuru Olarak Kullanılanlar	84
2.11.1.1. Fiil Cümlesinin Özne Unsuru Olarak Kullanılanlar	84
2.11.1.2. İsim Cümlesinin Öznesi Olarak Kullanılanlar	85
2.11.1.3. Fiil Cümlesinin Belirtili Nesnesi Olarak Kullanılanlar	85
2.11.1.4. Fiil Cümlesinin Yer Tamlayıcısı Olarak Kullanılanlar	85
2.11.1.5. İsim Cümlesinin Yer Tamlayıcısı Olarak Kullanılanlar	85
2.11.1.6. Sıfat Fiil Grubunun Yer Tamlayıcısı Olarak Kullanılanlar	85
2.11.1.7. Zarf Fiil Grubunun Öznesi Olarak Kullanılanlar	85
2.11.1.8. Zarf Fiil Grubunun Yer Tamlayıcısı Olarak Kullanılanlar	85
2.11.1.9. İsim Fiil Grubunun Yer Tamlayıcısı Olarak Kullanılanlar	86
2.11.1.10. İsim Cümlesinin Yüklem Unsuru Olarak Kullanılanlar	86
2.11.2. Kelime Grubunun Bir Unsuru Olarak Kullanılanlar	86
2.11.2.1. Edat Grubunun isim Unsuru Olarak Kullanılanlar	86
2.11.2.2. Belirtili İsim Tamlamasının Tamlayan Unsuru Olarak Kullanılanlar	86
2.11.2.3. Belirtisiz İsim Tamlamasının Tamlayan Unsuru Olarak Kullanılanlar	86
2.11.2.4. Bağlama Grubunun Bir Unsuru Olarak Kullanılanlar	86
2.11.2.5. Aitlik Grubunun İsim Unsuru Olarak Kullanılanlar	86
2.11.2.6. Sıfat Tamlamasının İsim Unsuru Olarak Kullanılanlar	87
2.11.2. Kelime Grubunun Bir Unsuru Olarak kullanılanlar	87
2.12. Birleşik İsim	87
2.12.1. Cümle Unsuru Olarak Kullanılanlar	87
2.12.1.1. Fiil Cümlesinin Öznesi Olarak Kullanılanlar	87
2.12.1.2. Fiil Cümlesinin Belirtili Nesnesi Olarak Kullanılanlar	87
2.12.1.3. Fiil Cümlesinin Belirtisiz Nesnesi Olarak Kullanılanlar	87

2.12.1.4. Fiil Cümlesinin Yer Tamlayıcısı Olarak Kullanılanlar	87
2.12.1.5. İsim Cümlesinin Öznesi Olarak Kullanılanlar	87
2.12.1.6. İsim Cümlesinin Yüklem Unsuru olarak Kullanılanlar	88
2.12.1.7. Sıfat Fiil Grubunun Özne Unsuru Olarak Kullanılanlar	88
2.12.1.8. Sıfat Fiil Grubunun Yer Tamlayıcısı Olarak Kullanılanlar	88
2.12.1.9. Zarf Fiil Grubunun Öznesi Kullanılanlar	88
2.12.1.10. Zarf Fiil Grubunun Belirtili Nesnesi Olarak Kullanılanlar	88
2.12.1.11. İsim Fiil Grubunun Yer Tamlayıcısı Olarak Kullanılanlar	88
2.12.2. Kelime Grubunun Bir Unsuru Olarak Kullanılanlar	88
2.12.2.1. Belirtili İsim Tamlamasının Tamlayan Unsuru Olarak Kullanılanlar	88
2.12.2.2. Edat Grubunun İsim Unsuru Olarak Kullanılanlar	88
2.12.2.3. Unvan Grubunun İsim Unsuru Olarak Kullanılanlar	89
2.12.2.4. Sıfat Tamlamasının İsim Unsuru Olarak Kullanılanlar	89
2.12.2.4. Bağlama Grubunun Unsuru Olarak Kullanılanlar	89
2.13. Ünlem Grubu	89
2.13.1. Cümle Dışı Unsur Olarak Kullanılanlar	89
2.14. Sayı Grubu	89
2.14.1. Cümle Unsuru Olarak Kullanılanlar	89
2.14.2. Kelime Grubunun Bir Unsuru Olarak Kullanılanlar	89
2.14.2.1. Sıfat Tamlamasının Sıfat Unsuru Olarak Kullanılanlar	89
2.15. Aitlik Grubu	90
2.15.1. Cümle Unsuru Olarak Kullanılanlar	90
2.15.1.1. Fiil Cümlesinin Öznesi Olarak Kullanılanlar	90
2.15.1.2. İsim Cümlesinin Öznesi Olarak Kullanılanlar	90
2.15.2. Kelime Grubunun Bir Unsuru Olarak Kullanılanlar	90
2.15.2.1. Sıfat tamlamasının Sıfat Unsuru Olarak Kullanılanlar	90
2.15.2.2. Edat Grubunun İsim Unsuru Olarak Kullanılanlar	90
2.16. Birleşik Fiiller	90
2.16.1. İsim+ Yardımcı Fiille Yapılanlar	90
2.16.1.1. Cümle Unsuru Olarak Kullanılanlar	90
2.16.1.1.(1). Fiil Cümlesinin Yüklem Unsuru Olarak Kullanılanlar	90
2.16.1.1.(2). Sıfat Fiil Grubunun Fiil Unsuru Olarak Kullanılanlar	91
2.16.1.1.(3). İsim Fiil Grubunun Fiil Unsuru Olarak Kullanılanlar	91
2.16.1.1.(4). Zarf Fiil Grubunun Fiil Unsuru Olarak Kullanılanlar	91
2.16.1.1.(5). İsim Fiil Grubunun Fiil Unsuru Olarak Kullanılanlar	91
2.16.2. Fiil + Ünlü Zarf Fiil+ Yardımcı Fiil İle Yapılanlar	91
2.16.2.1. Cümle Unsuru Olarak Kullanılanlar	91
2.16.2.1.(1) Fiil Cümlesinin Yüklem Unsuru Olarak Kullanılanlar	91
2.16.3. İktidari Fiil ile Yapılan Birleşik Fiiller	92
2.16.3.1. Cümle Unsuru Olarak Kullanılanlar	92
2.16.3.1.(1). Fiil Cümlesinin Yüklem Unsuru Olarak Kullanılanlar	92
2.16.3.1.(2). Sıfat Fiil Grubunun Fiil Unsuru Olarak Kullanılanlar	92
2.16.3.2. Kelime Grubunun Bir Unsuru Olarak Kullanılanlar	92
2.16.3.2.(1). Bağlama Grubunun Bir Unsuru Olarak Kullanılanlar	92
2.17. İsnat Grubu	92
2.17.1. Cümle Unsuru Olarak Kullanılanlar	92
2.17.1.1. İsim Cümlesinin Yüklem Unsuru Olarak Kullanılanlar	92
2.17.1.2. Fiil Cümlesinin Zarf Unsuru Olarak Kullanılanlar	92
2.17.2. Kelime Grubunun Bir Unsuru Olarak Kullanılanlar	92

2.17.2.1. Bağlama Grubunun Bir Unsuru Olarak Kullanılanlar	92
2.17.2.2. Sıfat Tamlamasının Sıfat Unsuru Olarak Kullanılanlar	93
2.18. Belirtme Grubu.....	93
2.18.1. Cümle Unsuru Olarak Kullanılanlar	93
2.18.1.1. Fiil Cümlesinin Yer Tamlayıcısı Olarak Kullanılanlar	93
2.18.2. Kelime Grubunun Bir Unsuru Olarak Kullanılanlar	93
2.18.2.1. Edat Grubunun isim Unsuru Olarak Kullanılanlar.....	93
2.18.2.2. Bağlama Grubunun Unsuru Olarak Kullanılanlar.....	93
2.18.2.3. Birleşik Fiilin İsim Unsuru Olarak Kullanılanlar.....	93
2.19. Yönelme Grubu.....	93
2.19.1. Cümle Unsuru Olarak Kullanılanlar	93
2.19.1.1. İsim Cümlesinin Öznesi Olarak Kullanılanlar	93
2.19.1.2. Fiil Cümlesinin Zarf Unsuru Olarak Kullanılanlar	93
2.19.1.3. İsim Cümlesinin Yüklem Unsuru Olarak Kullanılanlar.....	94
2.19.2. Kelime Grubunun Bir Unsuru Olarak Kullanılanlar	94
2.19.2.1. Sıfat Tamlamasının Sıfat Unsuru Olarak Kullanılanlar	94
2.19.2.2. Bağlama Grubunun Bir Unsuru Olarak Kullanılanlar	94
2.20. Bulunma Grubu	94
2.20.1. Cümle Unsuru Olarak Kullanılanlar	94
2.20.1.1. Fiil Cümlesinin Zarf Unsuru Olarak Kullanılanlar	94
2.20.1.2. Sıfat Fiil Grubunun Zarf Unsuru Olarak Kullanılanlar.....	94
2.20.1.3. İsim Fiil Grubunun Zarf Unsuru Olarak Kullanılanlar	95
2.20.2. Kelime Grubunun Bir Unsuru Olarak Kullanılanlar	95
2.20.2.1. Belirtili İsim Tamlamasının Tamlanan Unsuru Olarak Kullanılanlar.....	95
2.20.2.2. Bağlama Grubunun Bir Unsuru Olarak Kullanılanlar	95
2.21. Çıkma Grubu.....	95
2.21.1. Cümle Unsuru Olarak Kullanılanlar	95
2.21.1.1. Fiil Cümlesinin Zarf Unsuru Olarak Kullanılanlar	95
2.21.2. Kelime Grubunun Bir Unsuru Olarak Kullanılanlar	95
2.21.2.1. Sıfat Tamlamasının Sıfat Unsuru Olarak Kullanılanlar	95
2.21.2.2. Bağlama Grubunun Bir Unsuru Olarak Kullanılanlar	95
2.22. Vasıta Grubu	95
2.22.1. Cümle Unsuru Olarak Kullanılanlar	95
2.22.1.1. Fiil Cümlesinin zarf Unsuru Olarak Kullanılanlar.....	95
2.22.1.2. İsim Cümlesinin Özne Unsuru Olarak Kullanılanlar	96
2.22.1.3. Sıfat Fiil Grubunun Zarf Unsuru Olarak Kullanılanlar.....	96
2.22.2. Kelime Grubunun Bir Unsuru Olarak Kullanılanlar	96
2.22.2.1. Sıfat tamlamasının Sıfat Unsuru Olarak Kullanılanlar	96
2.23. Kısaltma Grupları.....	96
2.23.1. Cümle Unsuru Olarak Kullanılanlar	96
2.23.1.1. Fiil Cümlesinin Zarf Unsuru Olarak Kullanılanlar	96
2.23.1.2. İsim Cümlesinin Yüklem Unsuru olarak Kullanılanlar	96
3. SONUÇ VE TARTIŞMA	97
KAYNAKLAR	100
ÖZ GEÇMİŞ	

1. GİRİŞ

Kelime grupları konusunda gerek dil bilgisi kitaplarında, gerekse konunun ayrıca ele alındığı bazı makalelerde, önemli bilgiler vardır. Ancak, söz konusu kaynakların bazılarında ileri sürülen görüşler, bu hususta tam bir fikir birliğinin oluşmadığını göstermektedir. Tezimizin, amacı, bu sahada ortaya konulmuş çalışmalara katkıda bulunmak, konunun bir ölçüde daha da netleşmesini ve örnekleri arttırarak kelime gruplarının biraz daha iyi anlaşılmasını sağlamaktır.

Bu tez çalışmamızda, Tarık Buğra'nın "Küçük Ağa" isimli romanında yer alan kelime gruplarını kullanılışları bakımından incelemeye çalıştık. Bu bağlamda amacımız, böylesi tanınan bir eserden yola çıkarak örnekleri arttırmak ve farklı yapıları ortaya çıkarmaktır.

Türkçenin söz diziminde kelime grupları konusunun önemli bir yeri vardır. Varlıkları, nesnelere veya hareketleri çoğu zaman tek kelime ile karşılayamayız ve bu gibi durumlarda kelime gruplarına başvururuz. Dolayısıyla Türkçede kelime gruplarının kullanım alanının çok geniş olduğunu söyleyebiliriz. Cümlenin bir alt basamağı olarak kelime grupları, cümlede yapı taşları hükmündedir. Cümlenin gerek yapı, gerekse anlam bakımından düzgünlüğü, sağlamlığı söz konusu dil birliklerinin doğru kullanımına bağlıdır. Yerinde ve belli kurallara göre kullanılan bu yapı taşları, cümle bilgisinin temelidir.

Türkiye Türkçesinde dilciler arasında dil bilgisi terimlerinin adlandırılması, kelime gruplarının, cümlelerin, sınıflandırılması ve tahlil edilmesi konusunda fazla birlik yoktur. Ancak Muharrem Ergin'in bu konudaki yöntem ve değerlendirmeleri, Türkiye'de en fazla benimsenen ve Türkiye Türkçesine en uygun sınıflandırma ve tahlil metodu durumundadır (Karaörs, 2005: 129). Bu bakımdan Muharrem Ergin'in bu konudaki yöntem ve değerlendirmeleri esas alındı.

Türkçede kelime grupları söz dizimi ve cümle bilgisi başlığı altında incelenir. Ergin, cümle bilgisini "kelime grupları" ve "cümleler" olmak üzere ikiye ayırır. Buna göre, "*Türk Dil Bilgisi*" adlı eserinde, kelime gruplarını "Kelime grubu birden fazla kelimeyi içine alan, yapısında ve manasında bir bütünlük bulunan, dilde bir bütün olarak muamele gören bir dil birliğidir. Belirli bir düzenle kurulduğu için yapısında bir bütünlük bulunur." şeklinde tanımlar (Ergin, 1998: 374). Ergin, kelime gruplarını 23 başlık altında sınıflandırmaktadır. Tekrarlar, Bağlama Grubu, Sıfat Tamlaması, İyelik Grubu ve İsim Tamlaması, Aitlik Grubu, Birleşik İsim, Birleşik Fiil, Unvan Grubu, Ünlem Grubu, Sayı Grubu, Edat Grubu, İsnat grubu, Genitif Grubu, Datif Grubu, Lokatif Grubu, Ablatif Grubu, Fiil Grubu, Partisip Grubu, Gerundium Grubu, Kısaltma Grupları, Akuzatif Grubu.

Diğer konuya yer veren dil bilgisi kitaplarımızda ve makalelerde ise kelime grupları şu şekillerde değerlendirilmiştir.

Buna göre, Leyla Karahan, "*Türkçede Söz Dizimi*" adlı eserinde kelime grubunu "Kelime grubu, bir varlığı, bir kavramı, bir niteliği, bir durumu, bir hareketi karşılamak veya belirtmek, pekiştirmek ve nitelemek üzere, belirli kurallar içinde yan yana dizilmiş kelimelerden oluşan yargısız dil birimidir." şeklinde tanımlamıştır (Karahan, 2007: 39). Karahan, kelime gruplarını 14 başlık altında incelemiştir. Bunlar, İsim Tamlaması, Sıfat Tamlaması, Sıfat-Fiil Grubu, İsim-Fiil Grubu, Zarf-Fiil Grubu, Tekrar Grubu, Edat Grubu, Bağlama Grubu, Unvan Grubu, Birleşik İsim, Ünlem Grubu, Sayı Grubu, Birleşik Fiil, Kısaltma Grupları şeklindedir.

Zeynep Korkmaz ise, "*Grammer Terimleri Sözlüğü*"nde kelime grubu maddesini şu şekilde açıklamıştır; "Cümle içinde kavramlar arasında ilişki kurmak üzere birden çok

kelimenin belirli kurallar ile yan yana getirilmesinden oluşan, yapı ve anlamındaki bütünlük dolayısıyla cümle içinde bir tek nesne veya hareketi karşılayan ve herhangi bir yargı bildirmeyen kelimeler topluluğu.” (Korkmaz, 2007: 144).

Vecihe Hatipoğlu ise, *Kelime Grupları ve Kuralları*, adlı makalesinde, kelime gruplarının, gramer yönünden iki bölümde incelenebileceğini söylemiştir. 1. Yapı Bilim, 2. Söz Dizimi Bölümü. (Hatipoğlu, 1963: 203) Hatipoğlu, kelime gruplarını 7 başlık altında sınıflandırmaktadır. Bileşik Kelimeler, Terimler, Deyimler, Bilmeceler, Atasözleri, Vecizeler ve Argo. Ergin’den farklı olarak, İsim, sıfat tamlamalarını ve fiil, edat, zarf gruplarını bu sınıflandırmaya almamıştır. Ayrıca Hatipoğlu’na göre, Bileşik Kelimeler ve Terimler, yapıbilim bölümünde, diğerleri ise söz dizimi bölümünde incelenebilir (Hatipoğlu, 1963: 203).

Tahsin Banguoğlu ise, *“Türkçenin Grameri”*nde “grup” kelimesi yerine “öbek” terimini tercih etmiştir. Belirtme Öbekleri başlığı altında, bu öbekleri “Belirtme Öbekleri” olarak 8 başlığa ayırmıştır. Adtakımları, Sıfattakımları, Zarf Öbekleri, Takı Öbekleri, Çekim Öbekleri, Bağlam Öbekleri, Yanaşma Takımları, Katma Öbekler. Görüldüğü üzere, Banguoğlu, Ergin’den farklı olarak grup yerine öbek, tamlama yerine takım kelimelerini kullanmıştır. Banguoğlu, “Kelimelerin Öbekleşmesi” başlığı altında konumuzla ilgili şöyle bir tanım yapmıştır: “Sözü geliştirmek üzere kelimeler öbeklenirler, kavramlar arasında derece derece ilişkiler meydana getirirler. Böylece tek kavramdan anlatmaya doğru giderler. Bunlara kelime öbekleri (groupe de mot) diyoruz.” (Banguoğlu, 2007: 496).

Nurettin Koç, *“Yeni Dilbilgisi”* adlı eserinde kelime gruplarını “sözcük öbeği” olarak tanımlamış, “Birden çok sözcükten oluşan ve tümcenin yüklem, özne ya da tümleci olan dizime öbek denir. Bir tümcede en çok dört tür öbek bulunur: Eylem öbeği, ad öbeği, ilgeç öbeği, belirteç öbeği” şeklinde açıklamıştır (Koç, 1990: 334).

Mazhar Kükey de *“Türkçenin Sözdizimi”*nde grup yerine “öbek” terimini kullanmıştır. “Birden çok sözcüğü içine alan, anlamında ve yapısında bir bütünlük bulunan, tümcede bir tek sözcük gibi iş gören, tümceden küçük, sözcükten büyük, anlamlı geniş dil birliğine “sözcük öbeği” denilir.” şeklinde açıklamıştır (Kükey, 1975: 3).

Kükey’e göre sözcük öbekleri şunlardır: İkilemeler, Bağlama öbeği, İyelik öbeği, Ad Tamlaması, Sıfat Tamlaması, İlgeç Öbeği, Ünlem Öbeği, Ünvan Öbeği, Sayı Öbeği, Yükleme Öbeği, Akuzatif Öbeği, Datif Öbeği, Lokatif Öbeği, Ablatif Öbeği ve Belirteç Öbeği.

M. Özkan ve V. Sevinçli ise, *“Türkiye Türkçesi Söz Dizimi”*nde kelime gruplarını “Belirtme Grupları” terimiyle karşılamışlardır.

Görüldüğü üzere, Ergin, Karahan, Korkmaz, Hatipoğlu, Özkan ve Sevinçli gibi araştırmacılar “grup” terimini tercih ederken, T. Banguoğlu, N. Koç, M. Kükey “öbek” terimini kullanmışlardır.

Kelime grupları hakkında ulaşabildiğimiz kaynaklardan tespit edilen ve genel anlamda kabul görmüş bilgiler, aşağıda özet olarak verilmiştir.

1.1. İsim Tamlamaları

İki isim unsurunun meydana getirdiği kelime grubudur. Bir ismin manasının iyelik sistemi içinde başka bir isimle tamamlanması esasına dayanır. Grubu meydana getiren iki isim unsurundan biri tamlayan, biri tamlanan unsurdur. İsim tamlamasının tamlayan unsurunun böyle ekli veya genitif halinde olması birbiri ile ilgili şu iki fark etrafında toplanır: 1. belirlilik-belirsizlik, 2. geçicilik- daimilik. Tamlayan unsur belirli

ise, belirtilmek isteniyorsa, biliniyorsa genitif ekini alır. Eksiz tamlayan ise belirsizdir, umumdur. Tamlananın daimi destekleyicisi, ayrılmaz yardımcı, adeta onun manasını tamamlayan sıfatı durumundadır (Ergin, 1998: 382).

Pencerenin camı – pencere camı

Kuşun kafesi – kuş kafesi misallerinde bu farklılıklar görülmektedir.

İsim Tamlamasında birden fazla tamlayan ve tamlanan unsur olabileceği gibi bu unsurlar bir kelime grubu da olabilir. Tamlayanı ekli olan isim tamlamasına belirli isim tamlaması, tamlayanı eksiz olan isim tamlamasına da belirsiz isim tamlaması denir (Ergin, 1998: 383).

Leyla Karahan, “*Türkçede Söz Dizimi*” adlı eserinde isim tamlamasını şu şekilde tanımlamıştır: “İyelik ekli bir isim unsurunun, iyeliğin işaret ettiği bir başka isim unsuruyla kurduğu kelime grubudur.” (Karahan, 2007: 42). Bu tamlamada ana unsur sonda bulunur. Birinci unsur tamlayan, ikinci unsur tamlanandır. Birinci unsuru ilgi hali taşıyan isim tamlaması *belirtili isim tamlamasıdır*. Birinci unsurunda ilgi hali eki bulunmayan isim tamlaması, *belirtisiz isim tamlamasıdır*. “çoban çeşmesi, sabrın acı meyvesi, benim sadık yarım...” gibi örnekler vermiştir.

Zeynep Korkmaz, *Gramer Terimleri Sözlüğü’nde* isim tamlamalarını “İyelik bağlantısı ile birbirine bağlanmış iki veya daha çok addan oluşan tamlama” şeklinde açıklamıştır (Korkmaz, 2007: 10).

Banguoğlu ise, Ergin ve Karahan’dan farklı olmak üzere, isim tamlaması yerine *adtakımı* kullanmıştır. “Bir ada iyelik eki almış bir adın gelmesiyle ortaya çıkan kelime öbeğine ‘Adtakımı’ deriz” (Banguoğlu, 2007: 331).

N. Koç, “Ad Tamlaması” terimini kullanıp “Bir adın anlamının tam olarak belirtilmesi için bir başka ad ya da adlardan yararlanılır. Bu amaçla oluşturulan ad öbeklerine ad tamlaması denir.” şeklinde açıklamıştır (Koç, 1990: 345).

M. Kükey de “Ad Tamlaması” terimini kullanmış “Ad tamlamaları, iyelik öbeklerinden ayrı bir şey değildir. Tamlayan ögesi ad olan iyelik öbeğine ad tamlaması diyoruz.” şeklinde açıklamıştır (Kükey, 1975: 14).

1.2. İyelik Grubu

İyelik Grubu, iyelik ekli bir isim unsuru ile genitif halinde bir isim unsurunun meydana getirdiği kelime grubudur. (Ergin, 1998: 381) İyelik grubunun, iyelik eklerine bağlı olarak altı şekli vardır. Bu altı şeklin dördünde, teklik ve çokluk birinci ve ikinci şahıslarda tamlayan unsur daima şahıs zamiri olur. İyelik grubunun bu altı şekli şudur: *benim kalemin, senin kalemin, onun kalemi, bizim kalemimiz, sizin kaleminiz, onların kalemleri* gibi (Ergin, 1998: 381).

Buna göre iyelik grubunun her iki unsuru isim olan şekline isim tamlaması adı verilmektedir. Bu tanımdan da yola çıkarak, Karahan, Ergin’den farklı olarak İyelik Grubunu ayrı bir grup olarak almıyor. İyelik Grubunu, isim tamlamasının tamlayan unsurunun şahıs zamiri olarak kullanılması şeklinde açıklamıştır.

İyelik Grubu, iyelik ekleri eklendikleri kelime dışında bir şahıs ifade ettikleri için iyelik grubunun yalnız tamlanan unsuru da grubun yerini alabilir. *Babam (benim babam), meyvesi (onun meyvesi)* gibi (Ergin, 1998: 381).

N. Koç, iyelik grubunu “Adıl Tamlaması” şeklinde tanımlar. Buna göre tamlayan adil, tamlanan addır.

Benim evim, senin evin

M. Kükey ise, iyelik öbeği şeklinde tanımlar. “Genel anlamda, iki ad ögesinin oluşturduğu sözcük öbeğine iyelik öbeği diyoruz.” (Kükey, 1975:12). İyelik ekleri, bir

kişiyi gösterdiğinden iyelik ekli bir sözcük genitif durumundaki adı almadan da, iyelik öbeği olarak değerlendirilir: *dedem (benim dedem)*

1.3. İlgı Grubu

Genitif eki ile birbirine bağlanan iki isim unsurunun meydana getirdiği kelime grubudur. Genitifli grup önce, onun bağlandığı yalın isim sonra gelir. Grup, iyelik eki düşmüş bir iyelik grubu gibidir: *bizim kız, senin ev, benim at, Osmanların büyük bahçe* gibi (Ergin, 1998: 393).

Z. Korkmaz ise, ilgi grubunu “İlgı eki almış bir ad ya da ad soylu kelimenin ek almamış başka bir adla oluşturduğu grup” şeklinde açıklamıştır. *Devecilerin Ahmet, bizim olan, sizin çocuklar* vb. (Korkmaz, 2007:130).

1.4. Sıfat Tamlamaları

Sıfat tamlaması bir sıfat unsuru ile bir isim unsurunun meydana getirdikleri kelime grubudur. Sıfat unsuru, isim unsurunu vasıflandırmak veya belirtmek için kullanılır. Sıfat tamlaması eksiz bir birleşmedir. Sıfat, bu birleşmede daima teklik halde bulunur, sıfatların çoklukları yapılmaz. Sıfat önce, isim sonra getirilir. Sıfat veya isim unsurunun veya her iki unsurun kelime grubu olması halinde sıfat tamlaması kelime gruplarının hacmi nisbetinde genişler. *Güzel yazı, üç kişi, büyük bir iş, Karadeniz’den gelecek olan vapur* gibi (Ergin, 1998: 380).

Karahan ise, sıfat tamlamasını “bir isim unsurunun bir sıfat unsuruyla nitelendiği veya belirtildiği kelime grubudur” şeklinde açıklamıştır (Karahan, 2007: 48). Bir sıfat tamlamasında, ismi niteleyen aynı türden birden fazla sıfat unsuru olabilir.

Z. Korkmaz, “Somut, soyut adları ve kavramları çeşitli yönleriyle nitelemek veya belirtmek maksadıyla ve ona bağlı sıfatın tamlama dizilişinde oluşturduğu söz grubu” şeklinde tanımlamıştır (Korkmaz, 2007: 190).

T. Banguoğlu, sıfat tamlamasını “Sıfattakımı” olarak tanımlamıştır. “Sıfat hiçbir ek almaksızın vasıfladığı veya belirlediği adın önüne gelerek onunla bir takım teşkil eder. Buna sıfattakımı adı verilir.” şeklinde açıklamıştır (Banguoğlu, 2007:342).

N. Koç ise sıfat tamlamasını “Önad Tamlaması” olarak tanımlamıştır. Buna göre, “Önad, tümce içinde daima bir ad öbeği oluşturur. Önad bir addan önce gelerek bir ad öbeği oluşturur.” (Koç, 1990: 349).

M. Kükey, “Bir sıfat ögesiyle bir ad ögesinin oluşturduğu sıfat öbeğine denir.” şeklinde açıklamıştır (Kükey, 1975:24).

Ayrıca nesnenin neden yapıldığını belirten “demir kapı, cam bardak, gümüş kemer” gibi örnekler, takısız isim tamlaması değil, sıfat tamlamasıdır. Ergin ve Karahan bu konuda aynı görüştedir. Z. Korkmaz takısız tamlamaya yer vermemiştir.

Ergin, Karahan ve Korkmaz “sıfat tamlaması”, Banguoğlu “sıfattakımı”, Koç “Önad Tamlaması”, Kükey ise “Sıfat Öbeği” terimini kullanmıştır.

Sıfat tamlaması, söz dizimi içinde isim, sıfat ve zarf görevi yapar.

1.5. Sıfat Fiil Grubu

Sıfat Fiil grubu, bir sıfat fiille ona bağlı unsurlardan meydana gelen kelime grubudur. Grupta sıfat-fiil sonda bulunur, ona bağlı unsurlar önce gelir. Fiil unsuru üzerine (-ır/-ir, -ur/-ür, -dık/-dik, -duk/-dük, -an/-en, -acak/-ecek, -mış/-miş, -muş/-müş)

sıfat fiil eklerini alarak, partisip olur. Sıfat fiil grubu isim, bilhassa sıfat olarak kullanılır (Ergin, 1998: 396).

Denize giren, sudan çıkan, çok yakından tanıdığı(i), Ankara'ya giden gibi.

L. Karahan, sıfat fiil grubunu “Bir sıfat-fiil ile bu sıfat-fiile bağlı tamlayıcı veya tamlayıcılardan kurulan kelime grubudur.” şeklinde tanımlamıştır. (Karahan, 2007: 53

Z. Korkmaz, “ Sıfat gibi kullanılan fiil şekilleri ile oluşturulan ve cümle içinde ad, sıfat, özne, nesne, zarf gibi görevler yüklenebilen kelime grubu. Grupta yüklem görevi alan sıfat-fiil sonda bulunur.” şeklinde tanımlamıştır (Korkmaz, 2007: 189).

Sıfat Fiil Grubu için, Ergin, “partisip”, Karahan ve Korkmaz “sıfat-fiil” terimini kullanmaktadır.

1.6. Zarf Fiil Grubu

Zarf fiil grubu, bir zarf fiil ile ona bağlı unsurlardan meydana gelen kelime grubudur.

Ergin, zarf fiil grubunu “Gerundium, bir gerundium ile ona bağlı unsurlardan meydana gelen kelime grubudur.” şeklinde açıklamıştır (Ergin, 1998: 396).

Sağa sola koşsa koşsa, sabahtan akşama kadar kırlarda gezip, bütün camları temizleyerek, kardeşim dün memleketten para getirince gibi.

Karahan, zarf fiil grubunu “Bir zarf-fiil ile bu zarf-fiile bağlı tamlayıcı ve tamlayıcılardan kurulan kelime grubudur.” şeklinde açıklamıştır (Karahan, 2007: 57).

Korkmaz, “Grup içinde yüklem görevi almış bir zarf-fiil veya ad çekimi ekleriyle genişletilerek zarf görevi yüklenmiş zarf fiil ekleri ile bunlara bağlı öğelerden oluşan kelime grubu.” şeklinde açıklamıştır (Korkmaz, 2007: 252).

Tanımlardan anlaşılacağı gibi grup için, Ergin, “gerundium”, Karahan “zarf-fiil” terimini kullanmaktadır.

Ergin, -a/-e, -ıp/-ip, -up/-üp, -arak/-erek, -ınca/-ince, -madan/-meden, -dıkça/-dikçe gibi zarf-fiil eklerini kullanırken, Karahan, bunlara “-r/-mAz”, “-DI mI” ve “DI/-All” vb. kalıplarla kurulan grupları da eklemiştir.

1.7. İsim Fiil Grubu

Fiil isimleri üzerine kurulan kelime grubudur. -mak/-mek, -ış/-iş, -ma/-me’li fiil isimleriyle fiil grubu yapılır. Fiil grubu bir hareket grubudur ve hareket isimleriyle yapılır. Cümlede isim görevi görür (Ergin, 1998: 395).

L. Karahan, “Bir hareket ismi ve ona bağlı tamlayıcı ve tamlayıcılardan kurulan kelime grubudur.” şeklinde açıklamıştır (Karahan, 2007: 55).

Z. Korkmaz ise, “-mAk, -mA, -Iş/-Uş ekleriyle kurulmuş ve grup sonunda yüklem görevi almış bir ad-fiil ile bunun anlamını tamamlayan özne, nesne, zarf ve yer tamlayıcısı öğelerinden oluşan kelime grubu.” şeklinde açıklamıştır (Korkmaz, 2007: 9).

Ergin, “Fiil Grubu”, Karahan “İsim Fiil Grubu”, Korkmaz ise “Ad Fiil Grubu” terimini kullanmıştır.

Grubun vurgusu, hareket isminden önceki unsur üzerindedir.

Çarşıya gitmek, toplantıda bulunmak, gök gürültüsünden korkmak, durmadan taş kırmak...

1.8. Tekrar Grubu

Tekrarlar aynı cinsten iki kelimenin arka arkaya getirilmesi ile meydana gelen kelime gruplarıdır. Tekrarı meydana getiren kelimelerin fonksiyonları da, şekilleri de, vurguları da aynıdır. Bu kelime grubunun yapısının temelini kelimelerin arka arkaya tekrarlanması teşkil eder. Türkçede hemen her çeşit kelimedenden tekrar yapılabilir. Fakat tekrara en elverişli kelime çeşitleri isimler, sıfatlar, zarflar ve gerundiumlardır. Tekrarların başlıca üç fonksiyonu vardır: 1. Kuvvetlendirme 2. Çokluk 3. Devamlılık (Ergin, 1998: 377).

Türkçede aynen tekrarlar, eş manalı tekrarlar, zıt manalı tekrarlar, ilaveli tekrarlar olmak üzere dört çeşit tekrar vardır.

Mışıl mışıl, teker teker, saçma sapan, yamuk yumuk, iyi kötü, düşe kalka...

L.Karahan ise tekrar grubunu “Bir nesneyi bir nitelgi, bir hareketi karşılamak üzere eş görevli iki kelimenin meydana getirdiği kelime grubudur.” şeklinde açıklamıştır (Karahan, 2007:60).

Z. Korkmaz, “Bir nesneyi ve kılışı karşılamak üzere; aynı, yakın ya da zıt anlamlı ve eşit görevli iki kelimenin oluşturduğu kelime grubu.” şeklinde açıklamıştır (Korkmaz, 2007: 211).

T. Banguoğlu, Tekrar grubu yerine “Berkitme Sıfatları” ve “Berkitme Zarfları” terimlerini kullanmıştır.

N. Koç, “İkilemeli Tamlama” olarak tanımladığı tekrar grubunu “Anlatımı güçlendirmek için bazen bir sözcüğü tekrar ederek kullanırız: İri iri karpuzlar, mavi mavi gözler.” şeklinde açıklamıştır (Koç, 1990: 352).

M. Kükey, ikileme terimini kullanıp “ Aynı soy iki sözcüğün arka arkaya getirilmesiyle ya da taklit edilmesiyle oluşan sözcük öbeğine denir.” Şeklinde açıklamıştır (Kükey, 1975: 3).

Ergin, Karahan ve Korkmaz “ Tekrar grubu”, Banguoğlu “Berkitme”, Koç, “İkilemeli Tamlama”, Kükey ise “İkileme” terimini kullanmıştır.

1.9. Edat Grubu

Edat grubu bir isim unsuru ile bir son çekim edatının meydana getirdiği kelime grubudur. İsim unsuru önce, son çekim edatı sonra getirilir. Edat unsuru daima tek kelime halindedir. İsim unsuru ise, tek bir kelime olabileceği gibi isim yerine kullanılabilen bir kelime grubu da olabilir (Ergin, 1998: 392).

L. Karahan, Edat grubunu “Bir isim unsuru ile bir çekim edatından meydana gelen kelime grubudur.” şeklinde açıklamıştır (Karahan, 2007: 62).

Z. Korkmaz ise, “Bir ad ve ad soylu kelimedenden sonra gelen edatın, eklendiği kelime ile birlikte oluşturduğu grup.” şeklinde açıklamıştır (Korkmaz, 2007: 79).

T. Banguoğlu ise edat grubu yerine “Takı Öbeği” terimini kullanmıştır. Buna göre “Takıların geldiği isimle birlikte teşkil ettikleri belirtme öbeğine denir.” şeklinde açıklamıştır (Banguoğlu, 2007: 504).

N. Koç, edat grubunu “İlgeç Öbeği” terimiyle karşılayıp “Gibi, göre, için, kadar, ile, -den başka, -den beri, -den yana, -den dolayı, -mak üzere, -a doğru...ilgeçleriyle kurulan öbekler ilgeç öbekleridir.” şeklinde açıklamıştır (Koç, 1990: 356).

M. Kükey, “Bir kısım ilgeçlerin, bir ad ögesiyle oluşturduğu sözcük öbeğine ‘ilgeç öbeği’ adı verilir.” şeklinde açıklamıştır (Kükey, 1975: 27).

Ergin, Karahan ve Korkmaz “Edat Grubu”, Banguoğlu “ Takı Öbeği”, Koç ve Kükey ise, “İlgeç Öbeği” terimini kullanmışlardır.

Benim için, senin gibi, taş için, onun güzel hatırı için, eve doğru...

1.10. Bağlama Grubu

Bağlama grubu bağlama edatları ile yapılan kelime grubudur. Bugün sıralama edatları ve, ile ve bir de Arapça ila'dır (Ergin, 1998: 379).

L. Karahan, "Bağlama edatı isim unsurlarının arasında bulunur. İsim unsurları, grubun kuruluşuna eşit olarak katılırlar. Bağlama grubu, söz dizimi içinde isim, sıfat ve zarf görevi yapar." şeklinde açıklamıştır (Karahan, 2007: 65).

Z. Korkmaz, Bağlama grubunu "Bağlaçlar ile birbirine bağlanmış ad veya ad soylu kelimelerin oluşturduğu kelime grubu." şeklinde açıklamıştır (Korkmaz, 2007: 34).

T. Banguoğlu, "Bağlam Öbekleri" terimini kullanıp "Söz içinde aynı işleyişte iki veya daha çok kelimeyi bağlayarak bağlam öbekleri meydana getirirler." şeklinde açıklamıştır (Banguoğlu, 2007: 511).

M. Kükey ise, "ve, ile, hem...hem, ne...ne, ya...ya, yahut, veya, ya da, ha...ha" gibi bağlaçlarla oluşturulan sözcük öbeklerine bağlama öbeği denir." şeklinde açıklamıştır (Kükey, 1975: 9).

Ergin, Karahan ve Korkmaz "Bağlama Grubu" terimini kullanırken, Banguoğlu "Bağlam Öbeği", Kükey ise "Bağlama Öbeği" terimini kullanmıştır.

Kırmızı ve siyah, olmak veya olmamak, güzel ama vefasız...

1.11. Unvan Grubu

Unvan grubu, bir şahıs ismiyle bir unvan veya akrabalık isminden meydana gelen kelime grubudur. Bu grupta şahıs ismi önde, unvan ve akrabalık ismi sonra gelir. Her iki unsurdaki hiçbir ek almaz (Ergin, 1998: 389).

L. Karahan, "Bir şahıs ismiyle, bir ünvan veya akrabalık isminden kurulan kelime grubudur." şeklinde açıklamıştır (Karahan, 2007:68).

Z. Korkmaz, "Bir şahıs adı ile bir unvan ve akrabalık gösteren adın eksiz olarak yan yana gelerek oluşturduğu belirtme grubu." şeklinde açıklamıştır (Korkmaz, 2007:219).

T. Banguoğlu ise "San Öbekleri" terimini kullanıp "San (titre) anlatan adların kişi adlarına yanaşmasıyla meydana gelen yanaşma takımlarına san öbekleri denir." şeklinde açıklamıştır (Banguoğlu, 2007: 513).

M. Kükey, "Bir kişi adıyla, unvan gösteren bir adın oluşturduğu sözcük öbeğine "Unvan Öbeği" adı verilir." şeklinde açıklamıştır (Kükey, 1975: 31).

Unvan grubunda şahıs ismi, birleşik isim olabilir. Bu grup söz dizimi içerisinde isim görevi yapar.

Ahmet Bey, Hasan Efendi, Mustafa Kemal Paşa, Nuri Çavuş, Ali Onbaşı...

1.12. Birleşik İsim

Birleşik isim bir nesnenin ismi olmak üzere yan yana gelen birden fazla ismin meydana getirdiği kelime grubudur (Ergin, 1998: 385).

L. Karahan, "Bir şahsa özel ad olmak üzere bir araya gelen kelime topluluğudur. İki veya daha fazla kelimeli şahıs adları birleşik isim grubu yapısındadır." şeklinde açıklamıştır (Karahan, 2007: 69).

Z. Korkmaz, “İki veya daha fazla şahıs adından oluşan özel adlar da birleşik ad grubunda yer alır.” şeklinde açıklamıştır (Korkmaz, 2007: 45).

T. Banguoğlu ise “Ayama ve Soyadı Öbeği” terimini kullanıp “Ayama bir köyde ve kentte aynı kişi adını taşıyanları ayırdetmek için kullanılır.” şeklinde açıklamıştır (Banguoğlu, 2007: 515).

Birleşik isim ile birleşik kelimeyi birbirine karıştırmamak lazımdır. Birleşik kelime her hangi bir kelime grubunun kelimelerinin tek bir kelime halinde birleşmesiyle ortaya çıkan durumdur.

Ergin ve Karahan “Birleşik İsim” , Korkmaz, “Birleşik Ad”, Banguoğlu ise, “Ayama ve Soyadı Öbeği” terimlerini kullanmışlardır.

Muharrem Ergin, Reşit Rahmeti Arat, Ulubatlı Hasan, İkinci Selim, Deli İbrahim...

1.13. Ünlem grubu

Bir seslendirme edatı ile bir isim unsurundan meydana gelen kelime grubudur. Seslenme edatı önce isim sonra gelir. Eksiz bir birleşme olur (Ergin, 1998: 332).

L. Karahan, “ Bir ünlem ile bir isim unsurundan meydana gelen kelime grubudur.” şeklinde açıklamıştır (Karahan, 2007: 70).

Z. Korkmaz, “Bir ünlem ile bir veya daha fazla ad ögesinin oluşturduğu kelime grubu.” şeklinde açıklamıştır (Korkmaz, 2007: 225).

T. Banguoğlu, “Ünlem öbekleri asıl ünlemlerle kurulmuş veya çağrı halinde adlar ve belirtme öbeklerinden meydana gelmiş olurlar.” şeklinde açıklamıştır (Banguoğlu, 2007: 518).

N. Koç, “Ünlemler Tamlama” terimini kullanıp, “Ünlemler tamlama, daha önce açıklanan ad öbeklerinden birinin başına ünlem getirilerek kurulur.” şeklinde açıklamıştır (Koç, 1990: 354).

M. Kükey, “Bir ünlemlerle, bir ad ögesinin oluşturduğu sözcük öbeğine ‘ünlem öbeği’ adı verilir.” şeklinde açıklamıştır (Kükey, 1975: 30).

Ergin, Karahan ve Korkmaz “Ünlem Grubu”, Banguoğlu “Ünlem Öbeği”, N. Koç “Ünlemler Tamlama”, M. Kükey “Ünlem Öbeği” terimlerini kullanmışlardır.

A beyim, be birader, be adam, bre kız, hey Allahın kulu...

1.14. Sayı Grubu

Türkçede sayılar üç şekilde karşılanmaktadır: 1. Tek kelime ile, 2. Sıfat tamlaması ile, 3. Sayı grubu ile. Sayı grubu ile karşılanan sayılar ise işte bu tek kelimelik sayıların on’dan sonrakilerinin ve sıfat tamlaması halindeki sayıların ara yerlerindeki sayılardır: on bir , yirmi iki...(Ergin, 1998: 391).

Karahan, “Basamak sistemine göre sıralanmış sayı isimleri topluluğudur. Kelime grubu halindeki sayılar, sıfat tamlaması ve sayı grubu şeklindedir. Genellikle ara sayılar, sayı grubudur. Sayı isimleri eksiz birleşir.” şeklinde açıklamıştır (Karahan, 2007: 72).

Korkmaz, “Basamak sistemine göre sıralanmış ve herhangi bir ek almadan yan yana gelmiş sayı adlarının oluşturduğu grup.” şeklinde açıklamıştır (Korkmaz, 2007: 181).

Sayı Grupları, cümle ve kelime grupları içinde isim ve sıfat görevi yapar.

Altmış dört, seksen dokuz, yüz yetmiş beş...

1.15. Aitlik Grubu

-ki aitlik eki ile ondan önceki bir kelime grubunun yalın hali, genitif veya lokatif hali ile kurulur. Kelime grubu olarak tek başına zamir olan aitlik grubu diğer kelime gruplarında veya cümlede zamir veya sıfat görevi görür (Ergin, 1998: 384).

Tarihten önceki, yaşlı adamınki, Ankara ve İstanbul arasındaki...

1.16. Birleşik Fiil

Birleşik fiil, bir yardımcı fiil ile bir ismin veya bir fiil şeklinin meydana getirdiği kelime grubudur. İsim veya fiil unsuru önce, yardımcı fiil sonra getirilir. Yardımcı fiilin başına getirilen unsurun isim veya fiil olmasına göre birleşik fiiller ikiye ayrılır:

1. Bir isim unsuru ile bir yardımcı fiilden oluşan birleşik fiiller: isimle birleşik fiil yapan yardımcı fiillerle kurulur. Bunlar, *et-, ol-, eyle-, kıl-, bulun-* ve *yap-* gibi fiillerdir.

Yok et-, kabul et-, hasta ol-, halt eyle-, pişman ol- ...

2. Bir fiil unsuru ile bir yardımcı fiilden oluşan birleşik fiiller: Bu birleşik fiillerde ana fiil unsuru başta bulunur. Anlamı üzerinde bulunduran bu unsur, *-a/-e, -ı/-i* zarf fiil eklerinden birini taşıyor yardımcı fiil unsuru olarak da *bil-* (Yeterlilik, ihtimal), *ver-* (Tezlik ve kolaylık), *git-, kal-, koy-, gör-, dur-* (devamlılık), *yaz-* (yaklaşma) fiilleri kullanılır.

Gelebil-, yapabil-, veriver-, kayboluver-, süregel-, olagel-, düşeyaz-...

Ayrıca çalışmamızda, bir fiil unsuru ile bir yardımcı fiilden oluşan birleşik fiillerde “İktidari Fiil ile Kurulmuş Birleşik Fiiller” maddesine de yer verilmiştir. Kalıplaşmış ve deyimleşmiş şeklinde ifade edilen bazı şekiller çalışmamızda basit fiil olarak ele alınmıştır (Ergin, 1998: 387).

L. Karahan, “Bir hareketi karşılamak veya bir hareketi tasvir etmek üzere yan yana gelen kelime topluluğudur. Bu işlevlerinden dolayı birleşik fiiller, “bir hareketi karşılayan birleşik fiiller”, “bir hareketi tasvir eden birleşik fiiller” olmak üzere iki grupta incelenebilir.” şeklinde açıklamıştır (Karahan, 2007: 75). Bir hareketi karşılayan birleşik fiiller, Ana yardımcı fiillerle kurulan birleşik fiiller ve Diğer fiillerle kurulan birleşik fiiller olmak üzere iki çeşittir. Karahan, Ergin’den farklı olarak “Diğer fiillerle kurulan birleşik fiiller” başlığı altında deyimleşmiş yapılara yer vermiştir.

Z. Korkmaz ise, “ Ad soylu bir kelimeyle etmek, eylemek, olmak yardımcı fiillerinin birleşmesinden veya birer sıfat fiil ya da zarf fiil ekleriyle birbirine bağlanmış iki ayrı fiil şeklinin anlamca kaynaşmasından oluşmuş fiil türü.” şeklinde açıklamıştır (Korkmaz, 2007: 46).

Z. Korkmaz da L. Karahan gibi deyimleşmiş şekillere de değinmiştir.

N. Koç ise “Eylem Öbeği” terimini kullanıp, “Eğer öbeğin son sözcüğü çekimli eylemse, bu öbeğe elem öbeği adı verilir.” şeklinde açıklamıştır (Koç, 1990: 337). Yardımcı Eylemle Kurulan Eylem Öbeği ve Bitişik Yazılan Yardımcı Eylemlerle Kurulan Eylem Öbeği olmak üzere ikiye ayırmıştır.

1.17. İsnat Grubu

Biri diğerine isnat edilen iki isim unsurunun meydana getirdiği kelime grubudur. İsnat olunan unsur başta, isnat edilen unsur sonda bulunur (Ergin, 1998: 392).

L. Karahan, bu gruba “Kısaltma Grupları” başlığı altında yer vermiştir.

Z. Korkmaz ise, “Yalın ya da iyelik eki almış bir adın kendinden sonra gelen bir sıfatla oluşturduğu yargı niteliğindeki grup. Bu grupta bir ad bir sığata isnat edilmiştir.” şeklinde açıklamıştır (Korkmaz, 2007: 131).

M. Kükey, “Yükleme Öbeği” terimini kullanıp, “Yalın durumda bulunan bir ad öğesiyle, bir sıfat öğesinin oluşturduğu sözcük öbeğine denir.” şeklinde açıklamıştır (Kükey, 1975: 34).

Baş açık, ayak yalın, saçı uzun, akli kısa...

1.18. Belirtme (Yükleme, Akuzatif) Grubu

Belirtme eki almış bir isim unsurunun bir başka isim unsuru ile kurduğu kelime grubudur. Grubun unsurları kelime grubu da olabilir.

Z. Korkmaz, “Yükleme Grubu” terimini kullanıp, “Yükleme durumu eki almış bir ad öğesinin başka bir ad öğesiyle oluşturduğu ad ve sıfat görevindeki söz grubu.” şeklinde açıklamıştır (Korkmaz, 2007: 247).

N. Koç, bu gruba “Ad Durumu Ekleriyle Kurulmuş Tamlamalar” başlığı altında yer vermiştir.

M. Kükey ise, “i’li Sözcük öbeği” terimini kullanmıştır.

Her şeyi borçlu, seni istikbal, yapılanı tenkit...

1.19. Yönelme (Yaklaşma, Datif) Grubu

Yönelme ekli (-a/-e) bir isim unsurunun bir başka isim unsuru ile kurduğu kelime grubudur. Grubun unsurları kelime grubu olabilir. Cümle ve kelime grubu içinde isim, zarf ve sıfat görevi yapar.

Z. Korkmaz, “Yönelme Grubu” terimini kullanıp, “Yönelme durumu eki almış bir ad öğesinin başka bir ad öğesiyle oluşturduğu ad ve sıfat görevindeki söz grubu.” şeklinde açıklamıştır (Korkmaz, 2007: 244).

N. Koç, bu gruba “Ad Durumu Ekleriyle Kurulmuş Tamlamalar” başlığı altında yer vermiştir.

M. Kükey ise, “e’li Sözcük öbeği” terimini kullanmıştır.

Dile kolay, başa bela, cana yakın, aslına uygun, keyfine düşkün...

1.20. Bulunma (Lokatif) Grubu.

Bulunma ekli (-da/-de, -ta/-te) bir isim unsurunun bir başka isim unsuru ile kurduğu kelime grubudur. Grubun unsurları kelime grubu olabilir.

Z. Korkmaz, “Bulunma Grubu” terimini kullanıp, “Bulunma durumu eki almış bir ad öğesinin başka bir ad öğesiyle oluşturduğu ad ve sıfat görevindeki söz grubu.” şeklinde açıklamıştır (Korkmaz, 2007: 50).

N. Koç, bu gruba “Ad Durumu Ekleriyle Kurulmuş Tamlamalar” başlığı altında yer vermiştir.

M. Kükey ise, “de’li Sözcük öbeği” terimini kullanmıştır.

Geçmişte bugün, elde bir, yükte hafif, işinde usta...

1.21. Ayrılma (Uzaklaşma, Ablatif Hali) Grubu

Ayrılma ekli (-dan/-den, -tan/-ten) bir isim unsurunun bir başka isim unsuru ile kurduğu kelime grubudur. Grubun unsurları kelime grubu olabilir.

Z. Korkmaz, “Çıkma Grubu” terimini kullanıp, “Çıkma durumu eki almış bir ad öğesinin başka bir ad ögesiyle oluşturduğu ad ve sıfat görevindeki söz grubu.” şeklinde açıklamıştır (Korkmaz, 2007: 60).

N. Koç, bu gruba “Ad Durumu Ekleriyle Kurulmuş Tamlamalar” başlığı altında yer vermiştir.

M. Kükey ise, “den’li Sözcük öbeği” terimini kullanmıştır.

Kafadan kontak, doğuştan sakat, anadan doğma sonradan görme

1.22. Vasıta Grubu

Vasıta ekli bir isim unsurunun bir başka isim unsuru ile kurduğu kelime grubudur. Grubun unsurları kelime grubu olabilir.

Z. Korkmaz, “+ 1A vasıta eki almış bir ad öğesinin başka bir ad ögesiyle kurduğu kelime grubu.” şeklinde açıklamıştır (Korkmaz, 2007: 233).

Bayrakla süslü, garip çizgilerle dolu, seninle dost...

1.23. Kısaltma Grubu

Kelime gruplarının ve cümlelerin kısalması, yıpranması neticesinde ortaya çıkan kelime gruplarıdır. Herhangi bir kaideleri yoktur. Daha geniş bir gruptan kısalmış ve klişeleşmiş gruplardır.

L. Karahan, “Kelime grupları ve cümlelerden yıpranma veya kalıplaşma yoluyla ortaya çıkan gruplardır.” şeklinde açıklamıştır (Karahan, 2007: 79).

Z. Korkmaz ise, “Ad-fiil, sıfat-fiil, zarf-fiil gibi kelime gruplarından kısalmış ya da cümlelerin aşınma, kısalma ve kalıplaşması ile oluşmuş bulunan kelime grupları.” şeklinde açıklamıştır (Korkmaz, 2007: 147).

Elden ele, omuz omuza, baştan başa, el ele...

2. KELİME GRUPLARININ KULLANILIŞLARI BAKIMINDAN İNCELENMESİ

2.1 İsim Tamlamaları

2.1.1. Belirtili İsim Tamlaması

2.1.1.1. Cümle Unsuru Olarak Kullanılanlar

2.1.1.1.(1) İsim Cümlesinin Öznesi Olarak Kullanılanlar

- “...Kimsenin yapacak bir işi yoktu.” (10/7)
“...birarada susuşun bir başka mânası...” (10/9)
“...kasabanın büsbütün canlanan bir yönü vardı.” (10/12)
“...gavur mahallesinin öyle çok mühimsenecek özellikleri yoktu.” 12-24
“...sağ kulağının yarısı yoktu.” 14-22

2.1.1.1.(2) İsim Cümlesinde Yüklem Olarak Kullanılanlar

- “...kendine göre bir hukuku bulunan savaşın rakipleri idi” (11-2)
“... bozgunun sakat, yarım kalmış döküntüleri idi...” 13-30
“... Akşehir’in gözde semtlerinde biri idi.” (18-18)
“...bu çıkmazın sol tarafında idi.” (18-22)
“...karşı evin penceresi idi.” (19-6)

2.1.1.1.(3) Fiil Cümlesinde Özne Olarak kullanılanlar

- “... Tekke Deresinin üstü kararı” (9-2)
“... her şeyin verimi de ona göre düşüyordu.”(9-14)
“...Bunların halk üzerindeki ilk etkileri müthiş olmuştu.” (11-15)
“...Niko ile Salihin arkadaşlıkları çocukluklarından başlamıştı.” (11-30)
“... Taşoluk sokağının üç beş çocuğu Niko’yu...pataklıyorlardı.” (12-3)

2.1.1.1.(4) Fiil Cümlesinde Belirtisiz Nesne Olarak Kullanılanlar

- “... bambaşka duyguların ve arzuların adamı yapmıştı.”(104-27)
“...kurtuluşun belki en zor, en dolambaçlı, en yorucu yolu bu olacaktı.” 131-14
“...kasabanın, ancak onun yardımı ile atlabileceği bir müşkülü yapmıştı.” 177-7
“...Hoca iğnenin acısı duymuştu.” 222-20
“...o düzen'in şuuru ve yürütücüsü görünüyordu.” 440-13
472-32,

2.1.1.1.(5) Sıfat- Fiil Grubunun Öznesi Olarak Kullanılanlar

- “...herkesin akli yatmışa benziyordu.” 169-2
“...onların bu işi başarmaları da güç olmayacağına benziyor.” 227-15

2.1.1.1.(6). Zarf Fiil Grubunun Öznesi Olarak Kullanılanlar

- “... *İnsanın karnı doyunca...*” 17-8
 “...*Hoca'nın temkin ile tüllenen sevgisi* de bununla birleşince ...”77-7
 “... *Sesin yardımı* da buna eklenince ...” 93-34
 “... *Davudi sesinin daha son hecesi* yankılanırken...” 223-31
 “...*Üç atlının karaltısı* iki yüz metre kadar aşağıdaki korudan kurtulunca...”225-6

2.1.1.1.(7). Fiil Cümlesinde Belirtili Nesne Olarak Kullanılanlar

- “... Akşehir *1919'un baharını* karşılıyordu.”9-5
 “... *sahipsiz sokakların sessizliğini* delik deşik ederdi...”10-16,
 “... *halkın adeta kutsal saydığı zavallı hayvanların üçünü beşini* vuruyor...”11-18,
 “... *gâvur mahallesinin hazinelerini* açıyordu...” 12-16
 “...Halepten yüklediği kendinden de bitkin kafilenin belki de en çökkün, en yıkılmışını...”13-13
 “... *trenin hala önünden geçmekte olduğunu* sanıyordu.”13-33

2.1.1.1.(8). Sıfat Fiil Grubunun Belirtili Nesne Olarak Kullanılanlar

- “... *Bu ümidin adını* söyleyebilecek...” 9-8
 “... *babasının öldüğünü* Şam da iken haber alan...” 18-28
 “...*ekmeğin dünden bittiği* bilen...”21-34
 “...*Salih'in sigarasını* yaktıktan...” 36-17
 “... *Acayip bir melodinin sonsuz tekrarlanışını* andıran...” 49-9

2.1.1.1.(9). Zarf Fiil Grubunun Belirtili Nesnesi Olarak Kullanılanlar

- “... *Salih in bu halini* görünce...”19-17
 “... *Babasının çamaşırları* ile geceliğini giyinince...”24-30
 “...*bakkal Alâeddin'in dükkânını* görünce...”30-6
 “...*uyandıracağı tepkinin korkusunu* duyarak...”96-34
 “...*ondaki bocalamanın cemaate de sirayet ettiğini* kestirince...”100-28

2.1.1.1.(10). Fiil Grubunun Belirtili Nesnesi Olarak Kullanılanlar

- “...*gelmelerinin muhtemel olduğunu* bilmek...” 10-1
 “...*bu sırtışların bu “ hı hı hı ”ların ne manaya geldiğini* anlamak...”70-20
 “... *sözlerinin yeni olacağını* sanma...”80-32
 “... *bu fethin misilsiz şerefini* elde etme...”95-12
 “... *düşmanın ihtirasını* azdırmak...”101-25
 “... *memleketin kaderini işgal kuvvetlerinin hesaplarına teslim etmek...*”163-14

2.1.1.1.(11).İsim Cümlesinde Yer Tamlayıcısı Olarak Kullanılanlar

- “... *kol, bacak bırakanların hesabında*” Osmanlı taba'sından “niko' lar yok muydu.”35-10
 “...*ihtiyarların içinde* zehir gibi sözler vardı.”37-29

- “...sorunun içinde büyük facianın bütün kırıntıları vardı.”40-12
 “... hilalin ortasında bir silah vardır...”54-5
 “...ayağının bağlayan duyguların arasında her şey var.”55-23

2.1.1.1.(12) Fiil Cümlesinde Yer Tamlayıcısı Olarak Kullanılanlar

- “... o deliksiz karanlığının içinde mezar uykusuna dalar...” 10-16
 “... Yorgo'nun meyhanelerinden sokağa kahkahalar taşardı.” 10-18
 “...Ulu caminin kubbesine leylekler ateş ediyorlardı.” 11-18
 “... gavur mahallesine yakın tahta köprüünün beri tarafına fena halde kısırmış...”
 12-3
 “... salih'in erkek yapısına hayran olmaya başlamış...” 12-10

2.1.1.1.(13) Sıfat Fiil Gurubunun Yer Tamlayıcısı Olarak Kullanılanlar

- “...Mumcu mustafa'nın, akağanın veya hacı küçüğün önünde el pençe divan duran...”10-27
 “... Halihahane'nin büyük bahçesine dayanan...”18-21
 “...yırtılmış dudağın aralığından görünen...” 25-23
 “... tel çerçeveli gözlüğü tabakanın içine girecek...” 39-9
 “...dimdik sezışlerinin ve bu sezışlerden doğan duygularının peşine düşecek...”
 55-13

2.1.1.1.(14) Zarf Fiil Gurubunun Yer Tamlayıcısı Olarak Kullanılanlar

- “... Salih alevlerin içinde kaybolup...” 23-31
 “... kahvenin yer yer sararmış gazete kaplı teneke yamalı ve kül rengine dönmüş camlarından bom boş sokağa bakarken...” 44-5
 “... kapının önünde bir an bile durulamadan...” 48-32
 “... yandaki halihane'nin bahçesinden geçerek...” 107-8
 “... bu ışık fontelalarının arasında bir belirip bir kaybolurken...” 117-1

2.1.1.1.(15) İsim Fiil Grubunun Yer Tamlayıcısı Olarak Kullanılanlar.

- “...Padişahın etrafında yekvücut bir kitle hâline gelmek...” 61-5
 “...Karadeniz'in cennet kıyılarında Pontus hükümeti kurulmak...” 84-26
 “...dokunduğu maddenin soğukluğuna alışmak...” 107-4
 “...düşmanın eline düşmüş bulunma...” 114-16
 “...o hüznün penceresinden görme...” 120-1

2.1.1.1.(16) Fiil Cümlesinin Zarfı Olarak Kullanılanlar.

- “...harbin daha ilk yılında Çanakkale'de şehit düştü.” 18-27
 “...bu da işte Ali Emmilerin, Küçük Hacıların sayesinde olmuştu.” 210-1
 “...dizlerinin üzerinde sallandı...” 279-20
 “...aldığı talimatın aksine Reis Bey'le konuşmaya karar vermişti. 288-5
 “...Zorlamaların dışında akşamları kavga gürültü olmazdı.” 297-6
 314-9,

2.1.1.2. Kelime Grubunun Bir Unsuru Olarak Kullanılanlar**2.1.1.2.(1) Belirtisiz İsim Tamlamasının Tamlayan Unsuru Olarak Kullanılanlar**

- “...Normal işleyen aklı, ümitsizliğin zehirli dumanları içinde bozguna uğratacak.” 161-21
- “... İşgal kuvvetlerinin boyunduruğu altı...” 228-14
- “... Sazlı Köyü’nde hazırlanan baskın planının hedefleri arası...” 257-14
- “...Küçük ağa’nın akıl almaz sinir sağlamlığı karşısında geri çekildi.” 311-3
- “... Sağ eli geceliğin kıvrılmaları arası...” 341-13

2.1.1.2.(2) Sıfat Tamlamasının İsim Unsuru Olarak Kullanılanlar

- “... O geçmişin çirkefleri...” 282-28

2.1.1.2.(3) Edat Grubunun İsim Unsuru Olarak Kullanılanlar

- “...O devrin kendine mahsus varlık ve saadeti ile...” 18-24
- “...Bir ihtiyar dulun sessizliği ve yoksulluğu ile ...” 18-28
- “...İnsanın harbin ne demek olduğunu anlaması için...” 19-23
- “...Huzur ve ümit günlerinin hatıraları ile...” 22- 26
- “...Yüzünün harap haline rağmen...” 22-33

2.1.1.2.(4) Bağlama Grubunun Bir Unsuru Olarak Kullanılanlar

- “... Adana İstasyonu’nda çaldıkları soğanlardan biri ile taş gibi olmuş bir ekmeğin parçası geldi” 22-2
- “...baba dostlarını ve arkadaşlarının babaları...” 30-30
- “... hal ve tavrındaki temkin ile sesinin tonu...” 59-30
- “...Umumleşmesi beklenen işgale karşı kurulan bu teşekküllerin zararları ve payitaht etrafında birleşmenin lüzumu...” 67-10
- “...Umumleşmesi beklenen işgale karşı kurulan bu teşekküllerin zararları ve payitaht etrafında birleşmenin lüzumu...” 67-10

2.1.1.2.(5).Birleşik Fillin İsim Unsuru Olarak Kullanılanlar

- “...ipsizin, haytanın, kopuğun biri olacaktı.” 37-14
- “...bu, konuşma tarzının şaheser örneklerden biri olacaktır.” 80-4
- “... işin bir başka tadı oluyordu.” 120-2
- “... bu dine yapılabilecek en gaddarcası olabilirdi.” 218-1
- “...İstanbullu Hoca'nın hakkı ol-...” 236-16

2.1.1.2.(6). Belirtili İsim Tamlamasının Tamlayan Unsuru Olarak Kullanılanlar

- “... nikoların meyhanesinin bu pazara açılan tek kanatlı bahçe kapısı...” 84-1,
- “... dev gibi terdali ağacının dallarından biri...” 110-4
- “...Bunlardan birinin bir İngiliz yüzbaşısı olduğu” 280-30
- “... birinci düşüncesinin sahiplerin içine kapanık tutumları..” 229-10
- “...müfreze kumandanlarının ileri gelenlerinden beş kişi...” 442-10

2.1.1.2.(7) Aitlik Grubunun İsim Unsuru Olarak Kullanılanlar

- “...pencerenin önündeki...” 24-33
 “...kaynayan suyun içindeki...” 27-33
 “...kilerin yanındaki...” 28-6
 “...kilere çıkan dört basamaklı merdivenin yanındaki...” 29-24
 “...Çınaraltı'nın az aşağıdaki...” 30-7

2.1.1.2.(8) Edat Grubunun İsim Unsuru Olarak Kullanılanlar.

- “...papaçlarının ucuna doğru...” 32-24
 “...Salih'in bir karış ötesine kadar...” 41-16
 “...pembelerin kan tutuşturucusu ile süslenen...”
 “...Salih'in adı bile...” 54-15
 “...ömrünün sonuna kadar...” 54-18

2.1.1.2.(9) Ayrılma Grubunun Birinci İsim Unsuru Olarak Kullanılanlar.

- “...ebedî ayrılışın melalinden de koyu idi.” 25-6
 “...Emine'nin geçim sıkıntısı çekmeyeceğinden emin...” 302-19

2.1.1.2.(10) Yönelme Grubunun Birinci İsim Unsuru Olarak Kullanılanlar

- “...Mumcu'nun dükkânına bitişik (38/1)
 “...büyük bir milletin bir tek kalp gibi ortaklaşa duyduğu istiklâl azminin harpten çok başka ve çok üstün bir mâna kazanmasına bağlı idi.” 137-22
 “...Hacı Etem'lerin evine bitişik...” 150-24

2.1.1.2.(11) Vasıta Grubunun Birinci İsim Unsuru Olarak Kullanılanlar

- “...huzur ve ümit günlerinin hatıraları ile mahzun...” 22-26
 “...on altı yaşın bütün körpeliği, sıcaklığı ve tadmak, öğrenmek, yeni birşeyler fark etmek arzuları ile dopdolu...” 128-31

2.1.1.2.(12) Sıfat Tamlamasının Sıfat Unsuru Olarak Kullanılanlar.

- “...halkın âdeta kutsal saydığı hayvanlar...” 11-18
 “...Niko'nun verdiği paket...” 20-35
 “...Harpte cephenin mutlak bir emniyet altına alındığı günler...” 23-10
 “...Niko'nun ufak tefek dediği şeyler...” 34-17
 “...Salih'in de bilmediği bir şey...” 37-25

2.1.2. Belirtisiz İsim Tamlaması**2.1.2.1. Cümle Unsuru Olarak Kullanılanlar****2.1.2.1.(1) İsim Cümlesinin Öznesi Olarak Kullanılanlar.**

- “...İtalyan zabitleri vardı.” 15-20

- “...*Ekmek tenceresi* hep eski yerindeydi.” 21-31
 “...*kol ve yüz meselesi* de değildi...” 22-35
 “...*uyuma imkânı* vardı.” 23-10
 “...*elbise işi* büyük dertti.” 24-21

2.1.2.1.(2) Fiil Cümlesinin Öznesi Olarak Kullanılanlar

- “...*gitar ve ud sesleri* taşardı.” 10-18
 “...*erik hırsızlığı* orada da aynı tehlikeleri taşıyordu.” 12-27
 “...*tavuk kümesi* görünüyordu.” 19-18
 “...*Merdiven basamakları* sarsılıyordu.” 20-3
 “...*çene kemikleri* kenetlendi.” 37-5

2.1.2.1.(3) Fiil Cümlesinde Belirtisiz Nesne Olarak Kullanılanlar

- “...*haşhaş yağı* kokuyordu.” 21-3
 “...İstanbullu Hoca topları *iftar topu* mu sanırmış?” 70-12
 “...daima *saldırma zarureti ve mecburiyeti* duyuyordu. 81-2
 “...tarlaların yüzü *erkek bileği ve tabanı* görmüş...” 163-3
 “...Damat Ferit Paşa'nın faaliyetleri hâlâ *tesir sahaları* bulabiliyordu.” 163-27

2.1.2.1.(4) Sıfat Fiil Grubunun Öznesi Olarak Kullanılanlar

- “...ocağında *çam dalları* çatırdayan...” 185-21

2.1.2.1.(5) Sıfat Fiil Grubunun Belirtisiz Nesnesi Olarak Kullanılanlar

- “...*yanak eti* bıraktığı...” 45-12
 “...*çok emri* almış...” 117-8
 “...*kuvvet tesiri* kazandıran...” 133-1
 “...*fetih orduları* yarattığı...” 139-13
 “...“Doktor Haydar” *tabelâsı* beliren...” 226-7

2.1.2.1.(6) İsim Fiil Grubunun Belirtisiz Nesnesi Olarak Kullanılanlar

- “...*hayranlık kıvamı* bulma...” 77-6
 “...*Pontus hükümeti* kurulmak...” 84-26
 “...*silâh sesleri* gelme...” 267-22

2.1.2.1.(7) Zarf Fiil Grubunun Öznesi Olarak Kullanılanlar

- “...*koltuk değneği* tak tak diye yeri döverek...” 38-22
 “...*sol bacağı* havada saltana sallana...” 43-4
 “...*Konya bölgesi* netameli bir hâl alınca...” 60-23
 “...*Kuvâyı Milliye hareketi* başlamadan...” 136-3
 “...“Çakırsaraylı Akşehir'i basacakmış” *haberi* çıkınca...” 167-20
 173-1

2.1.2.1.(8) Fiil Cümlesinin Belirtili Nesnesi Olarak Kullanılanlar

- “...uyku göz kapaklarını ağırlaştırıyor...” 23-4
 “...soğuk su kabını gusülhaneye Salih taşıdı.” 24-6
 “...hatıra ve duygu değerini koruyabiliyordu.” 24-17
 “...Salih un çorbasını ısıtıyor...” 27-14
 “...sol elini omzuna atıyordu.” 53-12

2.1.2.1.(9) Sıfat Fiil Grubunun Belirtili Nesnesi Olarak Kullanılanlar

- “...ikili, üçlü fısıltılar ve mırıltılar hâlini alan...” 51-34
 “...hüzün bulutlarını andıran...” 55-28
 “...ana kucağını daha dün bırakan...” 161-33
 “...kavak kabuklarını andıran...” 215-23
 “...Kuvayı Seyyare Kumandanı etiketini taşıyan...” 289-10

2.1.2.1.(10) İsim Fiil Grubunun Belirtili Nesnesi Olarak Kullanılanlar

- “...Pontus ruhunu gerçekleştirmek...” 85-8
 “...çakmak fitilini tutuşturma...” 210-19

2.1.2.1.(11) Zarf Fiil Grubunun Belirtili Nesnesi Olarak Kullanılanlar

- “...kanat tüylerini yolup...” 11-18
 “...idare lâmbasını alarak...” 74-1
 “...“casus” kelimesini hatırlayınca...” 128-1
 “...yayla yolunu bırakıp...” 183-32
 “...Tevfik Bey, hattâ Etem Bey çevresini aşarak...” 314-6

2.1.2.1.(12) İsim Cümlesinin Yer Tamlayıcısı Olarak Kullanılanlar

- “...yorgan altında uyuma imkânı vardı.” 23-10
 “...hayat içinde bir başka hayattı.” 23-16
 “...Arabistan cephesinde zabıt idi.” 63-21
 “...Sazlı Köyü'nde hazırlanan baskın planının hedefleri arasında yeni bir şey vardı.” 257-14
 “...harp hâline evleviyetle uygundur.” 273-11

2.1.2.1.(13) Fiil Cümlesinin Yer Tamlayıcısı Olarak Kullanılanlar

- “...mezar uykusuna dalar.” 10-16
 “...İngiliz askerlerine bu konuda ne cömert, ne de hain veya cimri denebilirdi.” 10-9
 “...Tekke Deresi'nde "Şişman Berta"lar gibi gümbürdüyor.” 13-12
 “...Akşehir İstasyonu'na bıraktı.” 13-13
 “...İstasyon binasına girdiler.” 15-14

2.1.2.1.(14) Sıfat Fiil Grubunun Yer Tamlayıcısı Olarak Kullanılanlar

- “...bahçe kapısından sızan...” 20-35
 “...koltuk değneğine abanmış...” 43-8
 “...süngü yarasından da acı olan...” 44-1
 “...su altında boyuna kıvıldanan...” 46-11
 “...yol tarafına düşen...” 46-11

2.1.2.1.(15) İsim Fiil Grubunun Yer Tamlayıcısı Olarak Kullanılanlar

- “...yekvücut bir kitle hâline gelmek...” 61-5
 “...payitaht etrafında birleşme...” 67-10
 “...düşman baskısından kurtarmak...” 114-11
 “...kurşun sağanağı altında deli bir tümsek arayanları görme...” 137-14
 “...düğün dernek işlerine girmek...” 183-17

218-1, 314-7, 319-9

2.1.2.1.(16) Zarf Fiil Grubunun Yer Tamlayıcısı Olarak Kullanılanlar

- “...Çarşı pazar endişesine gelince...” 26-27
 “...bu sorunun buhranı içinde kıvranıp...” 105-6
 “...duvar diplerinden yürüye yürüye...” 110-8
 “...can korkusundan donup...” 136-1

2.1.2.1.(17) Fiil Cümlesinin Zarfı Olarak Kullanılanlar

- “... Pazar günleri tatil yapardı.” 13-4
 “... daralıp açılan, dönen bir hilâl şeklinde...” 53-1
 “... Cuma günü vaazdan bahsediyordu.” 66-34
 “... Perşembe günü, herkes yarını bekliyordu.” 80-34
 “... iki üç dakika içinde dolmuştu.” 173-9

2.1.2.1.(18) Sıfat Fiil Grubunun Zarfı Olarak Kullanılanlar

- “... Çarşamba Günü Ali Emmi'nin evinde toplanan...” 209-26
 “... gece yarısı girilen...” 215-25

2.1.2.2. Kelime Grubunun Bir Unsuru Olarak Kullanılanlar**2.1.2.2.(1) Edat Grubunun İsim Unsuru Olarak Kullanılanlar**

- “...Tekke Deresi'ne doğru...” 10-14
 “...kum çölleri gibi...” 17-11
 “...dört beş yıl öncesi gibi...” 17-21
 “...İç çamaşırı gibi...” 22-18
 “...kibrit kutusu kadar...” 24-7

2.1.2.2.(2) Birleşik Fiilin İsim Unsuru Olarak Kullanılanlar

- “...*kuvvet kaynağı* olduğu...” 139-13
 “...*para ve mal yardımında* bulunmak...” 149-26

2.1.2.2.(3) Sıfat Tamlamasının İsim Unsuru Olarak Kullanılanlar

- “...bir *İngiliz Birliği* geldi.” 11-1
 “...bir *hukuk değeri*...” 11-3
 “...*farfaracı, sıcakkanlı, anlaşmaya uygun ve leylek düşmanı İtalyan askerleri*...”
 11-13
 “...öteki *pazar günleri*...” 13-7
 “...bu *silâh arkadaşları*...” 13-15

2.1.2.2.(4) Belirtisiz İsim Tamlamasının Tamlayan Unsuru Olarak Kullanılanlar

- “...*Kütülammare veya Demmer Tepesi* savaşı...” 23-1
 “...*Kuvayı Seyyare Kumandanı* etiketi...” 289-10
 “...*İngiliz işgali ve ablukası* altı...” 314-16

2.1.2.2.(5) Bağlama Grubunun Bir Unsuru Olarak Kullanılanlar

- “...*anlaşmaya uygun ve leylek düşmanı*...” 11-13
 “...*telgrafın başında ve müdür masasında*...” 15-20
 “...*kum fırtınaları* ve ölüm...” 16-20
 “...*baba dostlarını ve arkadaşlarının babalarını*...” 30-28
 “...*süngü hücumlarında* veya siperde...” 43-32

2.1.2.2.(6) Belirtili İsim Tamlamasının Tamlanan Unsuru Olarak Kullanılanlar

- “...bu çıkmazın *sol tarafı*...” 18-22
 “...atların *nal sesleri*...” 19-5
 “...tahta kapının aşı boyaması...” 19-13
 “...Aşiret beyinin *koltuk altında*...” 63-6
 “...Salim'in *koltuk değneği*...” 68-23
 85-3, 109-31, 121-7, 150-18, 178-35, 200-10, 268-18, 282-20, 286-22, 360-28

2.1.2.2.(7) İyelik Grubunun Tamlanan Unsuru Olarak Kullanılanlar

- “...*(onun) sol omzuna* düşmüştü...” 36-27
 “...*onun ayak seslerini* bekliyordu...” 110-10
 “...*Onun haber kaynakları*...” 216-11
 “...*bizim alay emirimiz*...” 293-22
 “...*onun ruh ve kafa yapısı*...” 328-15
 “...*bir an içinde Küçük Hacı'ya* bakıp...” 144-12

2.1.2.2.(8) Aitlik Grubunun İsim Unsuru Olarak Kullanılanlar

- “...*bahçe tarafındaki oda*...” 23-30

- “...*Kızılca Mahallesi*'ndeki ibre...” 65-10
 “...*dönüş* arasındaki üç beş saniye...” 101-5
 “...*Bu millî ve mukaddes hareket aleyhindeki konuşma*...” 124-23
 “...*su yatağındaki çakılları*...” 132-31

2.1.2.2.(9) Birleşik Fiilin İsim Unsuru Olarak Kullanılanlar

- “... *kuvvet kaynağı olduğu*...” 139-13
 “... *kulak misafiri* oluyordu...” 307-8

2.1.2.2.(10) Belirtili İsim Tamlamasının Tamlayan Unsuru Olarak Kullanılanlar

- “... *Tekke Deresi* 'nin üstü...” 9-2
 “... *Umut ve huzur günlerinin* hatırları...” 22-26
 “... *Hükümet konağının* elli adım ötesi...” 48-31
 “... *Alaaddin Tepesi* 'nin karşısı...” 61-19
 “... *Aşiret beyinin* koltuk altı...” 63-30

2.1.2.2.(11) Sıfat Tamlamasının Sıfat Unsuru Olarak Kullanılanlar

- “... *kül rengi* aydınlık...” 20-33
 “... *akıl dışı* bir hız...” 23-13
 “... *buğdaş rengi* ten...” 43-32
 “... *can düşmanı* hastalıklar...” 99-8
 “... *Şam işi* hırka...” 122-2

2.2. İyelik Grubu

2.2.1. Cümle Unsuru Olarak Kullanılanlar

2.2.1.1. İsim Cümlesinin Öznesi Olarak Kullanılanlar

- “... (onun) *iki kolu, iki bileği ve tuttuğunu koparan iki eli* vardı...” 15-33
 “... *bir midesi* vardı.” 16-29
 “... *senin karnın* açtır.” 21-15
 “... *senin hazırda elbisen* yoktur.” 28-21
 “... *senin kerpiçliğin yanında bir bahçen* var.” 32-11

2.2.1.2. Fiil Cümlesinin Yer Tamlayıcısı Olarak Kullanılanlar

- “... *cebinden* bir paket sigara çıkardı.” 17-6
 “... *ver ağzıma*...” 18-3
 “... *onun imdadına* gözyaşları yetişti.” 19-36
 “... *onun karşısında* durdu.” 36-26
 “... *sol omzuna* düşmüştü.” 36-27

2.2.1.3. Fiil Cümlesinin Öznesi Olarak Kullanılanlar

- “... (onun) *gücü* yetmezdi.” 19-36

- “... *yüreğim* cız etti.” 30-4
 “... *senin aklın* yattı...” 33-23
 “... *burun tarağı* geniş olacak...” 36-4
 “... (*onun*) *pirıl pirıl kunduraları* göz çekiyordu.” 37-22

2.2.1.4. Fiil Cümlesinin Belirtili Nesnesi Olarak Kullanılanlar

- “... *onun acıkacağı gibi ıslanıp üşüyeceğini* de biliyordu.” 17-5
 “... *Niko, onun sigarasını* yaktı.” 18-8
 “... *kendi alın yazılarını* yaşadılar.” 18-26
 “... *kaynayan suyun içindeki çamaşırlarını* bastırıyordu.” 27-23
 “... *onun dediğini* yaptı.” 29-31

2.2.1.5. Sıfat Fiil Grubunun Belirtili Nesnesi Olarak Kullanılanlar

- “...*kendi kafasını* da kurcalamış olan...” 12-33
 “... *kulaklarını* bırakmayacak...” 14-9
 “... *benim zihnimi* kurcalayan...” 144-7
 “... *benim naçiz kafamı* karartan...” 220-20
 “... *onun adını* açıktan açığa anacak...” 235-30
 355-35, 374-2, 376-19,

2.2.1.6. Zarf Fiil Grubunun Belirtili Nesnesi Olarak Kullanılanlar

- “... (*onun*) *niçin ağladığını* kat’iyen bilemeden...” 55-32
 “... *sigarasını* ocakta söndürürken...” 113-15
 “... *elini* sallaya sallaya...” 121-9
 “... *filintasını* çıkarıp...” 121-31
 “... *sana kıymak zorunda kalacağımı* bile bile...” 135-20

2.2.1.7. İsim Cümlesinin Yer Tamlayıcısı Olarak Kullanılanlar

- “... *benim torbada* sabun var...” 24-10
 “... *içinde* bir kuvvet, bir genişlik vardı.” 55-2
 “... *on sekiz yaşında*, arslan gibi biriydi.” 96-24
 “... *avucunda kocaman* bir toplu tabanca vardı.” 107-7
 “... *onların altında* kiler ile sepkini vardı.” 121-21

2.2.1.8. Sıfat Fiil Grubunun Yer Tamlayıcısı Olarak Kullanılanlar

- “... *kendi üzerine* kapanan...” 10-2
 “... *kendi hakkında* değiştirilemez hükmü vermemiş...” 88-1
 “... *onun ardından* kendine kıyan...” 111-6
 “... *çelimsiz yapısına* heybet veren...” 117-1
 “... *dudaklarına* gelen...” 122-34

2.2.1.9. Fiil Cümlesinin Yer Tamlayıcı Olarak Kullanılanlar

- “... *bizim arkamızdan*” bir halt karıştırma...” 235-4

“... *senin emri kumandanda* vuruşmak...” 291-31

2.2.1.10. Zarf Fiil Grubunun Yer Tamlayıcısı Olarak Kullanılanlar

“... *senin aranda* olup ...” 43-25
 “... *her kelimesine* önem vererek...” 58-30
 “... *kendi iklimine* sürükleyip...” 96-29
 “... *önümden dolanarak*...” 134-1
 “... *onun yanına* vararak...” 206-12

2.2.1.11. İsim Cümlesinin Yüklemi Olarak Kullanılanlar

“... o şimdi *benim eniştem*.” 32-17
 “... *onun çırak ve kalfaları ile ikide bir Rumca konuşması idi*.” 34-9
 “... *aklın mı?*” 92-8
 “... *bir tek kusuru var*...” 136-2
 “... O, *bizim en keskin nişancımızdır*.” 154-33

2.2.2. Kelime Grubunun Bir Unsuru Olarak Kullanılanlar

2.2.2.1 Aitlik Grubunun İsim Unsuru Olarak Kullanılanlar

“... *içindeki yalnızlığı*...” 81-23
 “... *yanındakiler*...” 97-27
 “... *sırtındaki*...” 122-2
 “... *kendi birliklerindeki*...” 153-20
 “... *karşısındaki*...” 191-25

2.2.2.2. Belirtili İsim Tamlamasının Tamlayan Unsuru Olarak Kullanılanlar

“... *(onun) yüzünün sağı*...” 21-12
 “... *(onun) konuşmasının bittiğini*...” 97-14
 “... *aklının ucu*...” 116-5
 “... *gönlünün kıyısı*...” 116-5
 “... *Sizin en yakınlarınızın çoğu*...” 125-22

2.2.2.3. Edat Grubunun İsim Unsuru Olarak Kullanılanlar

“... *kendi çatalı ile*...” 50-15
 “... *(onun) uzun ve beyaz sakalı ile*...” 53-29
 “... *gür ve siyah sakalına rağmen*...” 59-23
 “... *şu halim ile*...” 67-29
 “... *kısa doğru bir fidan gibi serpilinen yapısı ile*...” 76-25

2.2.2.4. Bağlama Grubunun Unsuru Olarak Kullanılanlar

“... ne bu “şey”in adını, ne de *kendi adını*...” 54-13
 “... *hafifçe öne eğik duruşu* ve hareketlerindeki yumuşaklık...” 60-3

- “... babalarımız ve dedelerimiz...” 86-14
 “... *senin ikbalin, senin varlığın...*” 95-17
 “... *dudakları ve damağı...*” 98-9

2.2.2.5. Sıfat Tamlamasının İsim Unsuru Olarak Kullanılanlar

- “... Hami'nin sürdüğü *kendi faytonu...*” 183-2
 “... *Şu senin parabellum...*” 298-27

2.2.2.6. Sıfat Tamlamasının Sıfat Unsuru Olarak Kullanılanlar

- “... *(onların) Adana İstasyonunda çaldıkları soğanlar...*” 22-2
 “... *dört elle sarıldığı tatlı hayat...*” 23-1
 “... *Akşehir'e dönmeye karar verdiği gece...*” 26-27
 “... *Benim büyüğüm Kiryoko...*” 34-26
 “... *Büyük Aynalığa ilk yaklaştığı gün...*” 46-16

2.3. Genitif Grubu

2.3.1. Cümle Unsuru Olarak Kullanılanlar

2.3.1.1. Fiil Cümlesinin Yer Tamlayıcısı Olarak Kullanılanlar

- “... *Kaşıkçıların Necati Çelebi'den işittim.*” 144-34
 “... *kerpiçliğin orada ayrılacaktı.*” 237-9

2.3.1.2. İsim Cümlesinin Öznesi Olarak Kullanılanlar

- “... *bu, Fatmanın Teyze'nin Salih değil mi?*” 29-36
 “... *Gönülsüzlerin Haydar Bey Akşehir'de yoktu.*” 74-31

2.3.1.3. Fiil Cümlesinin Öznesi Olarak Kullanılanlar

- “... *Çaylıların Mustafa da onlara katılmış.*” 78-26
 “... *Hurşit Ağaların Yunus Bey, söz istediğini belli etti.*” 144-1
 “... *Toprakçıların Mehmed söyledi.*” 212-29
 “... *Çorapsız'ın Mucip bizi görünce yolu değiştirir.*” 388-5

2.3.1.4. Fiil Cümlesinin Belirtili Nesnesi Olarak Kullanılanlar

- “... *Gönülsüzlerin doktoru nasıl araman...*” 211-9

2.3.2. Kelime Grubunun Bir Unsuru Olarak Kullanılanlar

2.3.2.1. Edat Grubunun İsim Unsuru Olarak Kullanılanlar

- “... *Gönülsüzlerin Haydar Bey Akşehir'de yoktu.*” 74-31
 “... *bizim İstanbullu Hoca gibi...*” 112-17

- “... *Ese'nin şaban* gibi...” 140-32
 “... *Topal Salim'in kahve* bile...” 287-6
 “... *Gönülsüzlerin Haydar Bey* ile...” 435-14

2.3.2.2. Belirtili İsim Tamlamasının Tamlayan Unsuru Olarak Kullanılanlar

- “... *bizim Küçük Hacı'nın* seklavisi...” 179-3

2.3.2.3. Sıfat Tamlamasının İsim Unsuru Olarak Kullanılanlar

- “... *şu Hafız'ın Salih*...” 65-29
 “... *ara sokakta bulunan Ali Emmi'nin bahçe*...” 213-9

2.3.2.4. Bağlama Grubunun Unsuru Olarak Kullanılanlar

- “... *kimi Niko'nun Salih* kimi de *Yüzsüz Salih*...” 54-16
 “... *kimi Deli Fatih'in Salih* kimi... *Niko'nun Salih*...” 54-16
 “... *Gönülsüzlerin Haydar'ı, Yüzbaşı Hamdi*'yi...”
 “... *Gönülsüzlerin Haydar Bey* ile *adamları*...” 213-5

2.3.2.5. Unvan Grubunun İsim Unsuru Olarak Kullanılanlar

- “... *Gönülsüzlerin Haydar Bey*...” 63-22

2.4. Sıfat Tamlaması

2.4.1. Niteleme Sıfatı ile Yapılan Sıfat Tamlamaları

2.4.1.1. Cümle Unsuru Olarak Kullanılanlar

2.4.1.1.(1). İsim Cümlesinin Öznesi Olarak Kullanılanlar

- “... *her evin beklediği biri* vardı...” 9-16
 “... *dişe dokunur* değişiklik...” 12-25
 “... *değişen* bir şey...” 13-6
 “... *Niko'da ne olduğunu göstermek isteyen bir hal* vardı.” 15-14
 “... *kocaman bir paket* vardı.” 17-23

2.4.1.1.(2). Fiil Cümlesinin Öznesi Olarak Kullanılanlar

- “... *sağlı sollu ırmaklar* peyda olmuştu.” 9-4
 “... *bu ümidin adını söyleyebilecek bir babayiğit* zor çıkardı.” 9-8
 “... *pırl pırl Akşehir* mezar olur çıkardı.” 10-2
 “... *ak sakallı erkekler* kahvelerde toplanırdı.” 10-8
 “... *Rumca ve Ermenice naralar* delik deşik ederdi.” 10-20

2.4.1.1.(3). Fiil Cümlesinin Belirtisiz Nesnesi Olarak Kullanılması

- “... bir vakitler kendi kafasını da kurcalamış olan kuruntulara uygun masalcıklar uydururdu.” 12-33
 “... kötü günler de geçirdik.” 16-3
 “... kibrit kutusu kadar kalmış bir sabun getirdi...” 24-7
 “... Salih horultulu, inlemeli, çarpıntılı, fakat derin uykulu bir gece geçirdi.” 25-1
 “... Rumca bir şeyler söylerdi.” 33-26

2.4.1.1.(4). Sıfat Fiil Grubunun Öznesi Olarak Kullanılanlar

- “... deminki ses onun değilmiş...” 42-18
 “... Büyük Ayvalık denilen...” 46-11
 “... ilk ciddi savaş sayılabilecek...” 315-29
 “... evine bakan dul bacısı da öldükten...” 397-3

2.4.1.1.(5). Sıfat Fiil Grubunun Belirtisiz Nesnesi Olarak Kullanılanlar

- “... çok daha ezici, çökeltici bir tesir yapan...” 14-8
 “... anlaşılmaz bir kuvvet veren...” 117-1
 “... İstanbullu Hoca'nın ağzından kapma üç beş cümle daha söyledikten...” 144-17
 “... bambaşka şeyler düşündüğü...” 159-7
 “... Haçlılara taş çıkartacak bir korkunçluk taşıyan...” 219-10
 278-12, 284-1,

2.4.1.1.(6). Fiil Grubunun Belirtisiz Nesnesi Olarak Kullanılanlar

- “... yeni bir devlet kurmak...” 131-12
 “... gülmek için sebep icat etmek...” 161-11

2.4.1.1.(7). Zarf Fiil Grubunun Belirtisiz Nesnesi Olarak Kullanılanlar

- “... ayrı bir önem vererek...” 58-30
 “... netameli bir hal alınca...” 60-23
 “... ağır şeyler kaldırıp...” 107-33
 “... koca bir lokma ısırarak...” 154-30

2.4.1.1.(8). Zarf Fiil Grubunun Öznesi Olarak Kullanılanlar

- “... kafasının içindeki keşmekeş gitse gitse...” 37-35
 “... son “merhabalar” da bitince...” 140-16
 “... korkunç bir ihtimal varken...” 159-27
 “... ilk silah sesleri işitilir işitilmez...” 268-9
 “... elleri arkalarına ipe bağlanmış haydutlar belediyeye getirilirken...” 268-22

2.4.1.1.(9). Fiil Cümlesinin Belirtili Nesnesi Olarak Kullanılanlar

- “... büyük çöküntüden sonraki ilkbaharı karşılıyordu...” 9-6
 “... yutmaya hazırlandığı lokmayı üç beş defa daha çiğnedi...” 15-29
 “... bırakılmış evleri andırıyordu.” 19-22
 “... Niko'nun verdiği paketi açtı.” 20-35
 “... saadet denen şeyi sezer gibi oluyordu.” 22-35

2.4.1.1.(10) Sıfat Fiil Grubunun Belirtili Nesnesi Olarak Kullanılanlar

- “...Topyeri ile Çobankaya'nın arasındaki Tekke Deresi'ni bir üçgenin tabanı gibi kapatan...”18-8
 “...Son köşeyi de aynı hızla döndükten...” 38-1
 “...Yeşil sancağı bekleyen...” 63-8
 “...İngilizlere teslim edileceği günü beklerken...” 63-28
 “...Kerpiçliğin yanındaki bahçeyi de Niko'nun eniştesine sattıktan...” 66-26

2.4.1.1.(11) İsim Fiil Grubunun Belirtili Nesnesi Olarak Kullanılanlar

- “...Böyle bir sesi çıkarabilme...” 54-34
 “...her çeşit münakaşaları önleme...” 61-26
 “...diğer eşkiya güruhunu kendilerine ilhak etmek...” 102-22
 “...“Ben ne yapayım?..” diye sorabileceği adamı bulmak...” 109-21
 “...Hoca'nın yaptığı aşığı çürütebilmek...” 114-9

2.4.1.1.(12) Zarf Fiil Grubunun Belirtili Nesnesi Olarak Kullanılanlar

- “...Elindeki paketi onun dizlerine koyarken...” 18-8
 “...iki yıldır el sürmediği bir çamaşır bohçasını açarken...” 22-23
 “...buğday renkli teni, o lepiska saçları aklına bile getirmeden...” 56-5
 “...simsiyah gözleri, buğday renkli teni, o lepiska saçları aklına bile getirmeden...” 56-5
 “...körpe yüzü görür görmez...” 59-28

2.4.1.1.(13) İsim Cümlesinin Yer Tamlayıcısı

- “...Tekke Deresi'ne doğru sokulan bu kârgir ve kiremit damlı evlerde hava bambaşka idi.” 10-14
 “...acı bir kuvvete sahipti” 11-32
 “...Mis gibi kokan çamaşır bohçasında yaşama denilen sonsuz dram, hesapların, kitapların, ümitlerin iflâsı vardı.” 22-19
 “...Bir de büyük bombardımanlarda...” 43-32
 “...Zât-ı Şahâne'ye dua için kımlıdayan dudaklarda bir canlılık vardı.” 58-6

2.4.1.1. (14) Fiil Cümlesinin Yer Tamlayıcısı Olarak Kullanılanlar

- “...Çok geç vakitlerde sahipsiz sokakların ses-sizliğini naralar, Rumca ve Ermenice naralar parça parça, delik deşik ederdi.” 10-20

- “...sokaklarda başları saygılı saygılı öne eğik geçen Ligorlar, Minas-lar, Bapkumlar ve ötekilere bir hâl olmuştu.” 10-29
 “...kasabaya beş kilometre uzaktaki istasyona yerleştiler.” 11-4
 “...Çınaraltı'ndaki asırlık çınara ateş eiyorlardı” 11-17
 “...bacalara yuva yapan leyleklere ateş ediyorlardı.” 11-18

2.4.1.1.(16) Sıfat Fiil Grubunun Yer Tamlayıcısı Olarak Kullanılanlar

- “...Eski günlere dayanan...” 10-33
 “...söylediğinden başka yönlerde de çekilebilecek...” 12-32
 “...Kavrulmuş bedeninden umulmayacak...” 14-30
 “...başka bir dünyaya dönmüş olan...” 39-8
 “...ulu bir çınara benzeten...” 48-4

2.4.1.1.(17) İsim Fiil Grubunun Yer Tamlayıcısı Olarak Kullanılanlar

- “...Mumcu'nun dükkânının üstündeki kahvede olmak...” 34-20
 “...yıkılmış, yıpratılmış bir gönüle bir sızi da kendisi vermek...” 74-26
 “...belli bir açıdan bakma...” 79-18
 “...İçindeki yalnızlığı, daha önemlisi o acayip korkuyu duyamaz hâle gelme...”
 81-23
 “...bugünkü zor durumdan kurtarmak...” 100-30

2.4.1.1.(18) Zarf Fiil Grubunun Yer Tamlayıcısı Olarak Kullanılanlar

- “...yavaş yavaş eriyen ve bir defa daha göremeyecek olduğu bu yüzlere öyle kımıldamadan bakarken...” 13-20
 “...hızı dinmeyen yağıştan binlerce kırbaç yaparak...” 23-6
 “...ezeli minderde şöyle bir dikilip...” 30-24
 “...İplik Camii'nin yanındaki sokaktan sapıp...” 30-33
 “...yâd ellerde kalırken...” 35-5

2.4.1.1.(19) İsim Fiil Grubunun Belirtisiz Nesnesi Olarak Kullanılanlar

- “... yeni bir devlet kurmak...” 131-12
 “... gülmek için sebep icat etmek...” 161-11

2.4.1.1.(20) Zarf Fiil Grubunun Belirtisiz Nesnesi Olarak Kullanılanlar

- “... ayrı bir önem vererek...” 58-30
 “... netameli bir hal alınca...” 60-23
 “... ağır şeyler kaldırıp...” 107-33
 “... koca bir lokma ısırarak...” 154-30

2.4.1.1.(21) Zarf Fiil Grubunun Öznesi Olarak Kullanılanlar

- “... kafasının içindeki keşmekeş gitse gitse...” 37-35
 “... son “merhabalar” da bitince...” 140-16
 “... korkunç bir ihtimal varken...” 159-27

“... *ilk silah sesleri* işitilir işitilmez...” 268-9

“... *elleri arkalarına ipe bağlanmış haydutlar* belediyeye getirilirken...” 268-22

2.4.1.1.(22). Fiil Cümlesinin Zarfı Olarak Kullanılanlar

“... *buna az bir şey* kalmıştı.” 10-4

“... *fena halde* kıstırmış.” 12-3

“... *aynı şekilde* oynuyor.” 12-27

“... *başka yönlere de çekebilecek şekilde* cevaplandır.” 12-31

“... *çirak, kalfa ve delikanlı oldukları günlerde*” 12-36

2.4.1.1.(23). Sıfat Fiil Grubunun Zarfı Olarak Kullanılanlar

“... *Salih’le ilk karşılaştıkları zaman* hazırladıkları...” 37-29

“... *şaşılacak şekilde* gizlenen...” 90-28

“... *aynı saatlerde* evlerde nasıl bir tereddüt içinde olduğu...” 97-6

“... *suratı asık bir şekilde* oturan...” 203-11

2.4.1.1.(24). İsim Fiil Grubunun Zarfı Olarak Kullanılanlar

“... *daha ziyade ritmik sallayış*...” 61-20

“... *başka türlü düşünme*...” 131-5

“... *çarpıcı bir şekilde* göstermek...” 298-24

“... *tarafsız bir şekilde* dinleme...” 144-13

“... *başka türlü düşünmek*...” 148-32

2.4.1.1.(25). Zarf Fiil Grubunun Zarfı Olarak Kullanılanlar

“... *böyle paçavra gibi suratlı* kaldın mı...” 43-26

“... *yarın sabah* gelip...” 151-30

“... *dün gece* giderken...” 151-30

“... *zor durumda* bırakırken...” 208-9

“... *gittikçe rüyalaşan bir şekilde* düşününe düşününe...” 307-2

2.4.1.1.(26). İsim Cümlesinin Zarfı Olarak Kullanılanlar

“... *Döndüğü zaman* elinde kocaman bir paket vardı.” 17-23

“... *ertesini sabah* evde yoktu.” 74-26

“... *anasına bakmaya gittiği zaman*...” 74-26

“... *Ertesi sabah* Reis Bey’in çifliğinde idi...” 152-27

“... *bu tehlike olabileceği vahamette* mevcuttur.” 177-3

2.4.1.1.(27). İsim Cümlesinin Yüklemi Olarak Kullanılanlar

“... *kız gibi bir şeydi*...” 12-1

“... *hele o... çökeltici bir tesir yapan ses*...” 14-6

“... *Tüylü şapkalar*...” 14-31

“... *silahlı İtalyan askerleri*...” 15-2

“... *İtalyanlarla aram pek iyi*...” 16-4

2.4.1.2. Kelime Grubunun Bir Unsuru Olarak Kullanılanlar**2.4.1.2.(1). Edat Grubunun İsim Unsuru Olarak Kullanılanlar**

- “... büyük çöküntüden sonra” 9-6
 “... Akşehir’i soran çöküntüye karşı...” 10-15
 “... yılışık bir alay ile...” 10-33
 “... hakaret kusan bir gurur ile...” 11-11
 “... yarım ağız ile...” 12-32

2.4.1.2.(2). Birleşik Fiilinin İsim Unsuru Olarak Kullanılanlar

- “... her ev kocaman bir göz olmuş.” 9-15
 “... alafranga bir şey olacaktı.” 71-9
 “... başka bir Cuma olacaktı.” 80-34
 “... hürriyet ve istiklâl aşkının toplandığı pota oluyordu.” 140-1
 “... yapabileceği şeyler mi olacaktı...” 193-20

2.4.1.2.(3). Sıfat Tamlamasının İsim Unsuru Olarak Kullanılanlar

- “... kum çölleri gibi sonsuz savaş...” 17-11
 “... bir kör duman...” 18-14
 “... bir ihtiyar dul...” 18-28
 “... dört elle sarıldığı tatlı hayat...” 23-1
 “... yaşama denilen sonsuz dram...” 23-19

2.4.1.2.(4). Belirtisiz İsim Tamlamasının Tamlayan Unsuru Olarak Kullanılması

- “... böyle bir sefil kahve hayali...” 45-4
 “... dönen bir hilâl şekli...” 53-1
 “... yekvücut bir kitle hali...” 61-5
 “... mavi esintiler içi...” 117-12
 “... geç vakitlere kadar dertleştikleri kimseler arasında...” 128-16

2.4.1.2.(5). Bağlama Grubu’nun Bir Unsuru Olarak Kullanılanlar

- “... Adana İstasyonunda çaldıkları soğanlardan biri ile taş gibi olmuş bir ekmeğin parçası...” 22-2
 “... dul ve ihtiyar bir kadın ile sakat oğlan...” 23-1
 “... arayan gözler ve aralık dudaklar...” 29-33
 “... çeşit çeşit bakışlar ve çeşit çeşit susuşlar...” 41-9
 “... pembesi uçmuş dolgun ve diri memeler dantelli uzun etekler, güllü, karanfilli şapkalar, renkli şemsiyeler...” 49-13

2.4.1.2.(6). Bulunma Grubunun İkinci İsim Unsuru Olarak Kullanılanlar

- “... tek kolunda pis bir torba...” 18-32

2.4.1.2.(7). Aitlik Grubunun Birinci İsim Unsuru Olarak Kullanılanlar

- “...küplere bindiği zamandaki...” 42-14
 “... sağ taraftaki...” 53-13
 “...kendisini buraya getiren inattaki...” 92-23
 “... arka taraftaki...” 121-17
 “... daracık sokaktaki...” 140-10

2.4.1.2.(8). Ayrılma Grubunun Birinci Unsuru Olarak Kullanılanlar

- “...yanıldığını anlayacak bilgiden yoksun...” 181-9
 “...söylediğinden başka yönlere” 12-32

2.4.1.2.(9) Yönelme Grubunun Birinci İsim Unsuru Olarak Kullanılanlar.

- “...kendi kafasını da kurcalamış olan kuruntulara uygun...” 12-34
 “...sizin gibi bir doktora muhtaç...” 123-25
 “...yapılacak işlere bağlı.” 136-23

2.4.1.2.(10) Yönelme Grubunun Birinci İsim Unsuru Olarak Kullanılanlar.

- “...kendi kafasını da kurcalamış olan kuruntulara uygun...” 12-34
 “...sizin gibi bir doktora muhtaç...” 123-25
 “...yapılacak işlere bağlı.” 136-23

2.4.1.2.(11) Belirtili isim Tamlamasının Tamlayan Unsuru Olarak Kullanılanlar

- “...kıyıdaki evlerin eşikleri...” 10-6
 “...ihtiyar dulun sessizliği ve yoksulluğu...” 18-28
 “...karşı evin penceresi...” 19-6
 “...tahta kapının gıcirtısı...” 19-13
 “...yukarı sofanın tahtaları...” 19-28

2.4.1.2.(12). İyelik Grubunun Tamlanan Unsuru Olarak Kullanılanlar

- “... (senin) ana diyen dillerin...” 20-21
 “... (onun) eski yeri...” 21-31
 “... (onun) sağ kolu...” 25-12
 “... (onun) kaynayan suyun içindeki çamaşırları...” 27-23
 “... (senin) hazırda elbisen...” 28-21

2.4.1.2.(13). Belirtili İsim Tamlamasının Tamlanan Unsuru Olarak Kullanılanlar

- “... ceketinin onbaşılık şeridi sökülmüş sağ kolu...” 16-17
 “... Halıhane'nin büyük bahçesi...” 18-21
 “... O devrin kendine mahsus varlık ve saadeti...” 18-24
 “... harbin daha ilk yılı...” 18-27
 “... yüzünün harap hali...” 22-34

2.4.1.2.(14). Sıfat Tamlamasının Sıfatı Olarak Kullanılanlar

- “... *ak sakallı* erkekler...” 10-8
 “... *kargir ve kiremit damlı* evler...” 10-14
 “... *horultulu, inlemeli, çırpıntılı, fakat derin uykulu* bir gece...” 25-10
 “... *kız gibi* bir şeydi...” 12-1
 “... *tel çerçeveli* gözlük...” 38-9

2.4.2. Belirtme Sıfatları İle Yapılan Sıfat Tamlamaları**2.4.2.1. İşaret Sıfatı İle Yapılan Sıfat Tamlamaları****2.4.2.1.(1). Cümle Unsuru Olarak Kullanılanlar****2.4.2.(1)(a) İsim Cümlesinin Öznesi Olarak Kullanılanlar**

- “... *Bu ses* mezarda bile kulaklarını bırakmayacak gibiydi.” 14-9
 “... *o güzelim Acem halısı serili* idi...” 28-7
 “... *bu ümit* nerede idi.” 58-1
 “... *bu bağlılık* mizacının mahkumiyeti idi.” 62-2
 “... *bu günler*, ittifad günleriydi.” 63-17

2.4.2.1.(1)(b) Fiil Cümlesinin Öznesi Olarak Kullanılanlar

- “... *bu mahalle* gün gün dinçleşiyordu.” 10-14
 “... *o kum çölleri gibi sonsuz savaş* yeniden başlamıştı.” 17-11
 “... *Bu iş* nasıl olsa olacaktı.” 19-1
 “... *kötü çıkmadı, o gavur oğlu*...” 21-18

2.4.2.1.(1)(c) Fiil Cümlesinin Belirtisiz Nesnesi Olarak Kullanılanlar

- “... *böyle bir bağırma* istiyor...” 41-12
 “... *böyle bir hava* uyandırmıştı.” 62-33
 “... *böyle geceler* yaşayacaktı.” 137-36

2.4.2.1.(1)(ç) Sıfat Fiil Grubunun Öznesi Olarak Kullanılanlar

- “*o iki adam* ahıra girdiği...” 307-13

2.4.2.1.(1)(d) Fiil Cümlesinin Belirtili nesnesi Olarak Kullanılanlar.

- “...*bu dostluğu* iki cephe de yadırgar.” 12-13
 “... *Niko bu imkansızlığı* sezdi.” 16-25
 “... *bu sesi* tekrarlayamazdı...” 19-35
 “...*bu işi* bir makine gibi yapmıştı.” 25-3
 “... *şu benim çamaşırları* kaynatalım.” 27-17
 “...*bu işi* de öyle yaptırabiliyor...” 27-18

2.4.2.1.(1).(e) Sıfat Fiil Grubunun Belirtili Nesnesi Olarak Kullanılanlar.

- “...bu dostluğu hatırlayan...” 11-50
 “...bu kuruntuyu silip atacak...” 44-15
 “...bu gelişi hatırlamayan...” 58-21
 “...o haberi işittikten...” 129-29
 “...o son durgun gölleri altüst eden...” 139-24

2.4.2.1.(1).(f) İsim Fiil Grubunun Belirtili Nesnesi Olarak Kullanılanlar.

- “...bu sesi çıkarabilme...” 19-31
 “...bu kolları çözmek.” 20-5
 “...bu yüzü iyice belirtme...” 72-17
 “...diğer eşkiya gurubunu ilhak etmek.” 102-22
 “...bu sorumluluğu öğrenmek...” 104-29

2.4.2.1.(1).(g) Zarf Fiil Grubunun Belirtili Nesnesi Olarak Kullanılanlar.

- “...o lapiska saçları aklına bile getirmeden...” 56-5
 “...bu körpe yüzü görür görmez...” 59-28
 “...bu kararı veririken...” 105-7
 “...bu yavaş yavaşları duydukça...” 158-3
 “...bu haberi duymadan...” 213-5

2.4.2.1.(1).(h) Fiil Cümlesinin Yer Tamlayıcısı Olarak Kullanılanlar.

- “...bu toplantılarda saatlerce susulurdu.” 10-9
 “...bu evlerde pencereler turuncu turuncu bakardı.” 10-17
 “...bu konuda ne cömert, ne hain denilebilirdi.” 11-9
 “...beri tarafında fena halde kıstırmış.” 12-3
 “...o kehribar gibi gözlerine ne oldu.” 14-22

2.4.2.1.(1).(ı) İsim Cümlesinin yer Tamlayıcısı Olarak Kullanılanlar.

- “...bu kargir ve kiremit damlı evlerde hava bambaşka idi.” 10-14
 “...o tencerede ne var?” 26-34
 “...bu münasebete razıydı.” 28-31
 “...bu köşede Ali Emmi vardı.” 53-29
 “...o bu heyecanda sevinç vardı.” 104-20

2.4.2.1.(1).(i) Sıfat Fiil Grubunun Yer Tamlayıcısı Olarak Kullanılanlar.

- “...bu sezışlerden doğan...” 55-13
 “...bu pazara açılan...” 84-1
 “...bu gayeye bağlananlar...” 103-11
 “...bu sözlere canı gönülden yanlış diyecek...” 218-17

2.4.2.1.(1).(j) İsim Fiil Grubunun Yer tamlayıcısı Olarak Kullanılanlar.

“...*bu hüziin anlarına* bakış...” 397-18

2.4.2.1.(1).(k) Zarf Fiil Grubunun Yer Tamlayıcısı Olarak Kullanılanlar.

“...*o ezeli minderinde* şöyle bir dikilip...” 30-24

“...*bu boş çabalamadan* vazgeçerek...” 97-33

2.4.2.1.(1).(l) İsim Cümlesinin Zarfı Olarak Kullanılanlar.

“...*o zaman* “görünmeyen tarafların” ortaya çıkma şansı vardı.” 119-31

“...*şu anda* gönlü ve kafası çırılçıplaktı.” 256-11

“...*bu sefer* kuşkulu ve uyanıktı.” 259-7

“...*o akşam* yemeğinde baş başa idiler.” 311-22

2.4.2.1.(1).(m) Fiil Cümlesinin Zarfı Olarak Kullanılanlar.

“...*bu sefer* kahkaha ile güldü.” 17-2

“...*bu yağmurda?*” 17-3

“...*o zaman* aralık dudaklar kıpırdıyordu.” 29-32

“...*bu arada* ceplerinin bomboş olduğunu düşündü.” 31-15

“...*bu geçen gün* dedi...” 32-16

2.4.2.1.(1).(n) Sıfat-Fiil Grubunun Zarfı Olarak kullanılanlar.

“...*bu arada* ceplerinin bomboş olduğunu düşünen...” 31-14

“...*bu arada* çeşitli yönlerden esen...” 77-17

“...*o gün* söylediği...” 129-29

“...*bu arada* saldırganlığı da kamçılanmış...” 194-3

2.4.2.1.(1).(o) İsim Fiil Grubunun zarfı Olarak Kullanılanlar.

“...*bu arada* da cepheler iyiden iyiye belli olmaya...” 226-5

2.4.2.1.(1).(ö) Zarf Fiil Grubunun Zarfı Olarak Kullanılanlar.

“...*bu arada* iki cümle kafasına çakılıp...” 87-16

“...*bu arada* pek farkına varmadan...” 130-21

“...*bu arada* ortalık kararırken...” 168-5

“...*bu arada* kendi kuvvetleri nizamiye teşkilatına bağlandı mı...” 295-35

“...*bu arada* Çolak’da... meşhur olup...” 314-3

2.4.2.1.(1).(p) İsim Cümlesinin Yüklemleri Olarak Kullanılanlar.

“...Haa...*şu mesele*...” 31-26

“...ana ya *şu ufak tefek şeyler?*” 35-8

“...*bu badanası dökülmüş yer yer...renk renk kirlenmiş duvarlar.*” 44-20

- “...bu Cuma *o Cuma idi*...” 89-26
 “...hayatın çekirdeği *bu hüzüdü*.” 116-3

2.4.2.1.(2) Kelime Grubunun Bir Unsuru Olarak Kullanılanlar

2.4.2.1.(2).(a) Edat Grubunun İsim Unsuru Olarak Kullanılanlar

- “... *bu öğreniş* ile...” 13-10
 “... *o tek eliyle* Nico’yu doğrulttu.” 37-8
 “... *bu beden* ile...” 43-30
 “... *bu ana* ile...” 43-30
 “... *o tel çerçevesi* gözlük ile...” 55-20

2.4.2.1.(2).(b) Sıfat Tamlamasının İsim Unsuru Olarak Kullanılması

- “... *beş çocuklu* *bu ev*...” 18-24
 “... Çınaraltı’nın az aşağısındaki *bu dükkan*...” 30-7
 “... Anadolu menşeli *bu mini mini haberler*...” 57-15
 “... Anadolu’ya sıçrayan *bu kıvılcım*...” 58-12
 “... hemen beliriveren *o arsız sırtış*...” 67-16

2.4.2.1.(2).(c) Bağlama Grubunun Bir Unsuru Olarak Kullanılanlar

- “... *bu ince belli, fakat dolgun körpe* ile genç kuvvetli fakat daha çok ilm-i cedid’in malı olan adam...” 77-4
 “... *bu teşebbüslerin*, *bu direniş ve mücadelelerin*...” 80-13
 “... *bu iddiaların*, *bu teşebbüslerin*...” 80-13
 “... içinde yalnızlığı, *o acayip kokuyu*...” 81-23

2.4.2.1.(2).(ç) Belirtisiz İsim Tamlamasının Tamlayan Unsuru Olarak Kullanılanlar

- “... *bu mukaddes ve muazzez gaye* uğru...” 61-12
 “... *bu milli ve mukaddes hareket* aleyhi...” 124-23
 “... *şu bir iki hafta* içinde...” 271-26

2.4.2.1.(2).(d) Aitlik Grubunun İsim Unsuru Olarak Kullanılanlar

- “... *o eski günlerdeki*...” 51-8
 “... *o eski günlerindeki*...” 65-7
 “...*o mum ışığındaki*...” 116-35
 “...*bu geceki*...” 138-6
 “... *bu cephe insanlarındaki*...” 161-15

2.4.2.1.(2).(e) Belirtili İsim Tamlamasının Tamlayan Unsuru Olarak Kullanılanlar.

- “...*bu ümidin* adını...” 9-8
 “...*bu çıkmazın* sol tarafı...” 18-22
 “...*o devrin* kendi...” 18-24

“...*bu kızgınlığın* neye, kime karşı olduğu...” 37-12
“...*o büyüünün* kaç çeşidi...” 45-9

2.4.2.1.(2).(f) Belirtili İsim Tamlamasının Tamlanan Unsuru Olarak Kullanılanlar.

“...doktorun *o kıymetli teşrih atlası*...” 232-30

2.4.2.1.(2).(g) İyelik Grubunun Tamlanan Unsuru Olarak Kullanılanlar.

“...(onun) *o perişan yüzü*...” 37-16
“...*şu halim*...” 67-29
“...*o yanık sesi*...” 90-27
“...*o yamru yumru vücudu*...” 133-1
“...*bu müsaadenizi*...” 180-14

2.4.2.2. Sayı Sıfatıyla Yapılan Sıfat Tamlamaları

2.4.2.2.(1) Cümle Unsuru Olarak Kullanılanlar

2.4.2.2.(1).(a) Fiil Cümlesinin Öznesi Olarak Kullanılanlar.

“...*iki cephe* de yadırgar...” 12-13
“...*üç çırak*, çalışıyordu.” 31-1
“...*iki kalfa* çalışıyordu.” 31-1
“...*iki kişi* geldi.” 39-3
“...*bir alev dalgası* yükseldi.” 50-15

2.4.2.2.(1).(b) Fiil Cümlesinin Belirtisiz Nesnesi Olarak Kullanılanlar.

“...*bir paket İtalyan sigarası* çıkardı.” 17-3
“...*bir sahan* aldı.” 25-26
“...*iki kaşık* çıkarıyor.” 27-16
“...*bir sigara*.” 36-13
“...*bir yardımcı* arıyordu.” 42-5

2.4.2.2.(1).(c) İsim Fiil Gurubunun Belirtisiz Nesnesi Olarak Kullanılanlar.

“...bir gönüle *bir sızı* da kendisi vermek...” 74-26

2.4.2.2.(1).(ç) Fiil Cümlesinin Yer Tamlayıcısı Olarak Kullanılanlar.

“...*üçüncü basamakta* kucaklaştılar.” 20-3
“...*iki parçaya* ayrılmıştı.” 46-10
“...*bir anda* gelivermişti.” 87-5
“...*bir at sırtında* varnmıştı.” 183-2
“...Akrep *beşinci dakikaya* yaklaşıyordu.” 262-34

2.4.2.2.(1).(d) İsim Cümlesinin Öznesi Olarak Kullanılanlar.

- “...*bir bohça* vardı...” 28-5
 “...*bir simit* var mıydı?” 57-20
 “...*bir canlılık* vardı.” 58-6
 “...*tek umut ışığı*, Yıldız’dı.” 67-10
 “...*bir rakı şişesi* vardı.” 81-19

2.4.2.2.(1).(e) Zarf Fiil Gurubunun Yer Tamlayıcısı Olarak Kullanılanlar.

- “...kollarını *iki yana* açarak...” 51-18
 “...başını *bir ağaca* dayayarak...” 53-25
 “...*ilk defa* elleri kenetlenmiş olarak...” 79-21
 “...*ikinci denemede* taş, kurşunu yiyince...” 109-17

2.4.2.2.(1).(f) Fiil Cümlesi Belirtili Nesnesi Olarak Kullanılanlar.

- “...bir çift yemeniyi gösteriyordu.” 29-31
 “...on binlerce pak alını sinesinde cem eylemiştir.” 224-5
 “...yüz kişiyi buluyordu.” 252-18
 “...ilk bombayı Çakusaraylı patlatmıştı.” 263-7
 “...yarım saat...düşünerek geçirdi...” 39921

2.4.2.2.(1).(g) İsim Cümlesi Zarfı Olarak Kullanılanlar.

- “...ilk defa yorgundu.” 22-27

2.4.2.2.(1).(h) Fiil Cümlesinin Zarfı Olarak Kullanılanlar.

- “...Salih *beş vakit* namazını kılar.” 13-5
 “...*milyon kere* milyon üremiştii.” 14-1
 “...*üç beş defa* çiğnedi...” 15-29
 “...başını *üç defa* sabunladı.” 24-27
 “...*üç yıl* harp ettin.” 36-19

2.4.2.2.(1).(i) Zarf-Fiil Grubunun Zarfı Olarak kullanılanlar

- “...*ilk defa* elleri arkasında kenetlenmiş olarak...” 79-21

2.4.2.2.(1).(i) Sıfat Fiil Gurubunun Zarf Unsuru Olarak Kullanılanlar

- “...*iki yıldır* el sürmediği...” 22-23
 “...*yirmi iki yıl* ihmal edilen...” 137-17
 “...*bir an* tereddüt ettiği...” 122-7
 “...*iki adım* attıktan...” 125-20
 “...*ilk defa* karşılaştığı...” 144-4

2.4.2.2.(2) Kelime Grubunun Bir Unsuru Olarak Kullanılanlar**2.4.2.2.(2).(a) Edat Gurubunun İsim Unsuru Olarak Kullanılanları.**

- “...*dört el* ile ...” 23-1
 “...*üç dört çift kundura* ile geldi.” 34-29
 “...*beş on kişi* ile birden yapılan konuşmalar...” 37-34
 “...*bir boğazla* iki parçaya ayrılmıştı.” 46-10
 “...*bir asır* önce...” 47-29

2.4.2.2.(2).(b) Sıfat Tamlamasının İsim Unsuru Olarak Kullanılanları.

- “...*halıhane'nin büyük bahçesine dayanan bir çıkas*...” 18-22
 “...*küçük bir kızılık dalı*...” 19-14
 “...*bir ikinci defa* ...” 19-35
 “...*afyonlu bir çavuş*...” 20-19
 “...*taş gibi olmuş bir ekmek parçası*...” 22-3

2.4.2.2.(2).(c) Bulunma Gurubunun İkinci İsim Unsuru Olarak Kullanılanlar.

- “...biri elinde *üç dört çift kundura*...” 34-29

2.4.2.2.(2).(ç) Belirtisiz İsim Tamlamasının Unsuru Olarak Kullanılanlar.

- “...*bir sis* yığını içi...” 52-3
 “...*bir dakika* içi...” 68-31
 “...*tek bir varlık* hali...” 97-16
 “...*iki adım önü*...” 116-31
 “...*bir ikinci mizac* hali...” 165-16

2.4.2.2.(2).(d) Birleşik Fiilin İsim Unsuru Olarak Kullanılanlar

- “...*beş atlı on iki olmuş*.” 138-32
 “...*iki büklüm olmuş*.” 139-21

2.4.2.2.(2).(e) Sıfat Fiil Gurubunun Belirtili Nesnesi Olarak Kullanılanlar.

- “...*ilk yudumları* içtikten...” 359-32
 “...*ilk müzakere* teklifini kabul ettikten...” 410-10
 “...*ilk kıvılcımı* çakan...” 467-20

2.4.2.2.(2).(f) Belirtili İsim Tamlamasının Tamlanan Unsuru Olarak Kullanılanlar.

- “...*harbin ilk yılı*...” 18-27
 “...*güneşin ilk ışıkları*...” 25-22
 “...ölümüne kadar sürecek bir rüyanın *ilk günü*...” 30-28
 “...*acayip bir savaşın ilk günü*...” 48-27

2.4.2.2.(2).(g) Aitlik Gurubunun İsim Unsuru Olarak Kullanılanlar.

- “...on beş yaşındaki müezzin...” 173-4
“...sekiz, dokuz kilometre ötedeki...” 376-17

2.4.2.2.(2).(h) Sıfat Tamlamasının Sıfatı Olarak Kullanılanlar.

- “...beş kilometre uzak...” 11-4
“...üçer beşer kişi...” 11-15
“...bir kutu İtalyan sigarası...” 21-1
“...iki lokma bir şeyler...” 21-27
“...bir kat elbise...” 28-20

2.4.2.3. Soru Sıfatıyla Yapılan Sıfat Tamlamaları**2.4.2.3.(1) Cümle Unsuru Olarak Kullanılanlar****2.4.2.3.(1).(a) Fiil Cümlesinin Belirtisiz Nesnesi Olarak Kullanılanlar**

- “... kaç kişi kaldınız?...” 404-3
“... Etem Bey bu planda ne değer taşıyabilirdi.” 440-31

2.4.2.3.(1).(b) Fiil Cümlesinin Öznesi Olarak Kullanılanlar

- “... buna hangi Niko “hayır diyebilirdi” 35-11
“... kaç sene geçti.” 51-29
“... kim bilir kaç nesil gelip geçecek.” 137-30
“... kaç nesil böyle geceleri yaşayacak.” 137-30

2.4.2.3.(1).(c) Fiil Cümlesinin Belirtili Nesnesi Olarak Kullanılanlar

- “...hangi gönlü götürmeli.” 70-4
“... hangi bedeni götürmeli.” 70-4
“... hangi cumayı kaçırmadın.” 283-27

2.4.2.3.(1).(ç) Fiil Cümlesinin Yer Tamlayıcısı Olarak Kullanılanlar

- “... hangi yaralara merhem olmuşlardı?” 33-15
“... hangi köyde ne var biliyorlardı.” 257-8
“... hangi cehenneme kaçtılar.” 343-9
“... bu kadar hangi yönde geliştirecekti.” 447-16
“... hangi çevreye kalacaktı.” 470-1

2.4.2.3.(1).(d) İsim Cümlesinin Yüklemini Olarak Kullanılanlar

- “... hangi duygu...” 35-19
“... hangi cephedeydin sen...” 38-34
“... bu ümit hangi ocakta idi?” 58-1
“... nifak hangi taraftadır.” 100-6

“... yeni doğmuş bir çocuk *nasıl bir şeydi* acaba...” 255-12
“... bunlar acaba *nasıl şeylerdi?*” 359-19

2.4.2.3.(1).(e) İsim Cümlesinin Yer Tamlayıcısı Olarak Kullanılanlar

2.4.2.3.(1).(f) İsim Cümlesinin Öznesi Olarak Kullanılanlar

“... *kaç adam* daha vardır.” 259-30

2.4.2.3.(1).(g) Sıfat Fiil Grubunun Belirtisiz Nesnesi Olarak Kullanılanlar

“... *ne kadar zaman* geçtiği...” 25-34

2.4.2.3.(1).(h) Sıfat Fiil Grubunun Yer Tamlayıcısı Olarak Kullanılanlar

“... *hangi sayfasına* baktığı...” 162-5
“... *hangi yollardan* uçacağı...” 248-5
“... *hangi duyguda* karar kılacağı...” 34-32
“... *hangi gaddar kadere* lanet okuyan.” 70-21

2.4.2.3.(1).(ı) Fiil Cümlesinin Zarfı Olarak Kullanılanlar

“... *ne zaman* dedi?..” 32-72
“... *ne zaman* saldıracaklar.” 43-33
“... *ne güzel* Rusça ve Türkçe şarkılar söylenirdi.” 51-1
“... *ne zaman* gidecek?..” 152-6
“... *ne vakit* gidecek?..” 171-26
“... *ne zaman* tünelerinden çıkarlar...” 404-20
“... *kaç defa* o büyüünün kaç çeşidine dayanmıştı.” 45-9

2.4.2.3.(1).(i) Sıfat Fiil Grubunun Zarfı Olarak Kullanılanlar

“... *ne zaman* utanacakları...” 356-16
“... *ne zaman* gelecekleri...” 168-33
“... *ne zaman* geleceği...” 226-31
“... *ne zaman* öğrenecekleri...” 265-21
“... *ne zaman* utanacakları...” 356-16

2.4.2.3.(2) Kelime Grubunun Bir Unsuru Olarak Kullanılanlar

2.4.2.3.(2).(a) Edat Grubunun İsim Unsuru Olarak Kullanılanlar

“... *hangi ruhla*...” 9-19
“... *hangi şartlarla* karşılaşacaktı.” 193-19
“...*hangi grupla*...” 237-9
“... *hangi ehliyetle*...” 102-33
“... *hangi düşüncelerle*...” 137-31

2.4.2.3.(2).(b) Bağlama Grubunun İsim Unsuru Olarak Kullanılanlar

- “... onlar *nasıl sesler, nasıl türküler...*” 69-34
 “onlar nasıl sesler, *nasıl türküler...*” 69-34
 “... *hangi bilgi, hangi ehliyet...*” 102-33
 “... hangi bilgi, *hangi ehliyet...*” 102-33

2.4.2.3.(2).(c) Sıfat Tamlamasının İsim Unsuru Olarak Kullanılanlar

- “... yanlış diyecek *kaç kişi...*” 218-7
 “... kötülenecek *ne iş...*” 312-35

2.4.2.3.(2).(ç) Belirtili İsim Tamlamasının Tamlayan Unsuru Olarak Kullanılanlar

- “... *hangi davranışın uygun olduğu...*” 279-14
 “... *hangi müfreze kumandanının gidip geldiği...*” 331-20
 “... *nasıl bir sahibin çıkacağı...*” 10-25

2.4.2.3.(2).(d) Sıfat Tamlamasının Sıfatı Olarak Kullanılanlar

- “... ne güzel çocuk...” 475-5

2.4.3. Belirsizlik Sıfatıyla Yapılan Sıfat Tamlamaları**2.4.3.1. Cümle Unsuru Olarak Kullanılanlar****2.4.3.1.(1). Fiil Cümlesinin Öznesi Olarak Kullanılanlar**

- “... *her ev kocaman bir göz olmuş.*” 9-15
 “... *bir İngiliz birliği geldi.*” 11-1
 “... *bir fayton duruyordu.*” 17-30
 “... *bir dünya çöker.*” 19-9
 “... *hiçbir ona... tekrarlayamazdı.*” 19-35

2.4.3.1.(2). Fiil Cümlesinin Belirtisiz Nesnesi Olarak Kullanılanlar

- “... *çarşıda bir şey yaparız...*” 29-23
 “... bunu kendisi *bir mecburiyet* sayar.” 62-2
 “... kadıncağz da *bir şey* söylemezdi.” 74-28
 “... *bir başka mana* kazanmaktadır.” 95-4
 “... *bir şey* söylemedi.” 104-15

2.4.3.1.(4). Fiil Cümlesinin Belirtili Nesnesi Olarak Kullanılanlar

- “... *bütün vücudunu* sabunladı.” 24-27
 “... *bütün kasabayı* bir günde dolaştı.” 59-12
 “... *bütün Akşehir*’i kaplayıvermişti.” 63-3
 “... Akşehir *bütün bunları* biliyor.” 90-4
 “... *bütün günü* evde geçirmiş.” 107-1

2.4.3.1.(5). Fiil Cümlesinin Yer Tamlayıcısı Olarak Kullanılanlar

“... *bütün bu zaman* içinde iki büyük dünyanın birer minik örneği daha oluşmuş.”

13-7

“... *bir kum tepesinde* kalmıştı.” 13-26

“... *bir Kütülmere veya Demmer Tepesi* savaşına döndürülecekti.” 23-1

“... *bir dua dileği haline* getiriyordu.” 23-21

“... *hiçbir halde lâyük* sayılmazdı.” 44-13

2.4.3.1.(6). İsim Fiil Grubunun Belirtisiz Nesnesi Olarak Kullanılanlar

“... *bir ikinci hayat* kazanmak...” 27-33

2.4.3.1.(7). Sıfat Fiil Grubunun Belirtisiz Nesnesi Olarak Kullanılanlar

“... *Salih’e bir kişilik* kazandıran...” 12-36

“... *hiçbir şey düşünmeden*...” 27-24

“... *hiçbir duygu taşımayan*...” 41-18

“... *bir otopsi* yapar...” 93-21

“... *bir şey söyleyen*...” 113-21

2.4.3.1.(8). Sıfat Fiil Grubunun Yer Tamlayıcısı Olarak Kullanılanlar

“... *hiçbir tarafa* bakmadığı...” 19-3

“... *bütün yurt havasına* yayılan...” 140-1

“... *bir Müslüman mahallesine* yapılacak...” 386-3

2.4.3.1.(9). Sıfat Fiil Grubunun Belirtili Nesnesi Olarak Kullanılanlar

“... *her şeyi* kaybettikten...” 16-23

“... *her şeyi* önceden hesaplamış...” 20-14

“... *Akşehir’e her şeyi* unutturacak...” 76-28

“... *her hadiseyi* noktalayan...” 162-10

“... *her şeyi* öğrenmiş olacak...” 195-16

2.4.3.1.(10). İsim Fiil Grubunun Belirtili Nesnesi Olarak Kullanılanlar

“... *her şeyi* önceden hesaplamış olma...” 20-14

“... *bir başka ırkı veya kavmi* elde tutabilmek...” 64-23

“... *bütün isimleri ve yüzleri* şüphe ile hazırlama...” 129-34

“... *bir orduyu* mağlup etme...” 322-24

“... *bütün hayatı* didik didik etmek...” 389-21

2.4.3.1.(11). İsim Fiil Grubunun Yer Tamlayıcısı Olarak Kullanılanlar

“... *bir başka yönde düşünme...*” 96-36

2.4.3.1.(12). Zarf Fiil Grubunun Yer Tamlayıcısı Olarak Kullanılanlar

“... *bir masada, hiçbir şey düşünmeden...*” 72-2

“... *hiçbir isyan duygusuna, hatta esefe kapılmadan...*” 253-7

2.4.3.1.(13). Fiil Cümlesinin Zarfı Olarak Kullanılanlar

“... *hiç bir zaman unutmadılar.*” 11-31

“... *bir gün... fena halde kıstırmış.*” 12-3

“... *bir ikinci defa tekrarlayamazdı.*” 19-35

“... *bir müddet daha sustular.*” 32-22

“... *her yıl onlardan birini yutardı.*” 46-13

2.4.3.1.(14). Sıfat-Fiil Grubunun Zarfı Olarak Kullanılanlar

“... *bir vakitler ... elpençe divan duran...*” 10-27

“... *bir vakitler kendi kafasını da kurcalamış...*” 12-33

“... *hiçbir zaman değişmeyen...*” 67-10

“... *her gün bir parça daha kavrayan...*” 314-6

2.4.3.1.(15). İsim Fiil Grubunun Zarfı Olarak Kullanılanlar

“... *aşkın her gün bir yönünü daha keşfetme...*” 77-4

“... *bu konuşmayı birkaç defa kesmek...*” 214-12

2.4.3.1.(16). Zarf Fiil Grubunun Zarfı Olarak Kullanılanlar

“... *bir vakitler yarım yuvarlak Rumcasıyla nasıl manalandırılmışsa...*” 52-28

2.4.3.2. Kelime Grubunun Bir Unsuru Olarak Kullanılanlar**2.4.3.2.(1). Edat Grubunun İsim Unsuru Olarak Kullanılanlar**

“... *bütün bu ayrılıklara rağmen...*” 13-6

“... *bir an için...*” 15-34

“... *bir makine gibi...*” 25-3

“... *bir tesbih böceği gibi...*” 34-31

2.4.3.2.(2). Sıfat Tamlamasının İsim Unsuru Olarak Kullanılanlar

“... *belli belirsiz bir ümit baharı...*” 9-7

“... *bu ümidin adını söyleyebilecek bir babayiğit...*” 9-8

“... *kocaman bir paket...*” 17-23

“... *ilkin verdiği bir korku...*” 19-1

“... neşeli *bir ses*...” 19-16

2.4.3.2.(3). Yönelme Grubunun İkinci İsim Unsuru Olarak Kullanılanlar

“... Sarı Mehmed’in başına yakın *bir yer*...” 301-6

“... mora yakın *bir allık*...” 361-9

“... bu derde eşit *bir endişe konusu*...” 392-9

“... bu anlayışa aykırı *bir davranış*...” 397-1

2.4.3.2.(4). Belirtisiz İsim Tamlamasının Tamlayan Unsuru Olarak Kullanılanlar

“... *birkaç dakika* içi...” 97-19

2.4.3.2.(5). Birleşik İsim Fiilinin İsim Unsuru Olarak Kullanılanlar

“... *bir hal* olmuş...” 27-19

“... *bir mucize* oldu.” 358-19

2.4.3.2.(6). Aitlik Grubunun Birinci Unsuru Olarak Kullanılanlar

“... *her zamanki*...” 67-17

“... *her zamanki* ...” 81-22

“... *her zaman* ki...” 67-18

“... *her zamanki*...” 88-9

“... *her zamanki*...” 198-6

2.4.3.2.(7). Yönelme Grubunun Birinci İsim Unsuru Olarak Kullanılanlar

“... *her yöne* birden...” 23-13

“... *hiçbir mazerete* layık...” 44-12

2.4.3.2.(8). Belirtili İsim Tamlamasının Tamlanan Unsuru Olarak Kullanılanlar

“... büyük facianın *bütün kırıntıları*...” 40-11

“... maceralarının *hiçbir anı*...” 116-4

“... on altı yaşın bütün körpeliği ve güzelliği...” 128-31

“... geçen yılın *bir perşembesi*...” 243-20

“... yeniden başlamanın *bütün güçlükleri*...” 369-9

2.4.3.2.(10). İyelik Grubunun Tamlanan Unsuru Olarak Kullanılanlar

“... (onun) *bütün cepleri* bomboştu...” 43-17

“... (onun) *bütün zorlamaları*...” 99-4

“... (onun) *hiçbir makam ve ihtirası*...” 114-13

“... (onun) *bütün gayretleri*...” 128-3

“... (onun) *bütün yönleri*...” 130-35

2.4.3.2.(11). Sıfat Tamlamasının Sıfatı Olarak Kullanılanlar

- “... *bir parça güç*...” 16-30
 “... *bir alay papuç*...” 29-26
 “... *bir çeşit prova*...” 31-3
 “... *her çeşit münakaşa*...” 61-26
 “... *bir parça ıslaklık*...” 98-9

2.5. Sıfat Fiil Grubu

2.5.1. –acak/-ecek Ekiyle Yapılan Sıfat Fiil Grubu

2.5.1.1. Cümle Unsuru Olarak Kullanılanlar

2.5.1.1.(1). Fiil Cümlesinin Belirtili Nesnesi Olarak Kullanılanlar

- “... *işin başında bile sayılmayacaklarını pek iyi biliyordu*...” 226-27
 “... *beş on kişinin arasından hangilerine yüzde yüz güvenebileceğini rahatça söyler*...” 254-17
 “... *hafif öksürükler ve ateşle başlayan hasalığı ayakta atlatabileceğini sanmıştı*...” 376-26

2.5.1.1.(2). Fiil Cümlesinin Yer Tamlayıcısı Olarak Kullanılanlar

- “... *bu işi başarmaları güç olmayacağına benziyordu*...” 227-15

2.5.1.2. Kelime Grubunun Unsuru Olarak Kullanılanlar

2.5.1.2.(1). Edat Grubunun Unsuru Olarak Kullanılanlar

- “... *mezarda bile kulaklarını bırakmayacak gibiydi*...” 14-9
 “... *tabakanın içine girecek gibi*...” 38-9
 “... *siyah sakalina rağmen insanı şaşırtacak kadar*...” 59-23
 “... *Akşehir’e her şeyi unutturacak kadar*...” 76-28
 “... *parmaklara öyle kolayca boyun eğip istenilen şekli alacak kadar*...” 78-3

2.5.1.2.(2). Bağlama Grubunun Bir Unsuru Olarak Kullanılanlar

- “... *beş on okka yük taşıyabilecek, bir kağının öküzlerine embel dürtebilecek*...” 140-3
 “... *beş on okka yük taşıyabilecek, bir kağının öküzlerine embel dürtebilecek*...” 140-3
 “... *söze nereden başlanacağını, ne deneceğini*...” 147-23
 “... *normal işleyen aklı, ümitsizliğin zehirli dumanları içinde bozguna uğratacak, ruhu kahredecek*...” 161-21
 “... *Çakırsaraylı’lara, Timurlenk ve Hülagû ordularına bir kere rahmet okutturacak, Haçlılara taş çıkartacak*...” 219-10

2.5.1.2.(3). Birleşik Fiilin İsim Unsuru Olarak Kullanılanlar

“... ümmetiyle beraber helak edecek olan...” 177-23

2.5.1.2.(4). Belirtili İsim Tamlamasının Tamlanan Unsuru Olarak Kullanılanlar

“... mırıldanmaların *gruplar arası konuşmalar halini alacağı...*” 97-19

“... cemaatin *birkaç dakika içinde dağılacığını...*” 97-19

“... Doktor’un *cevap vermeyeceği...*” 103-6

“... bitiminin *bununla olacağı...*” 116-1

“... mücadelesinin *kıyamete kadar süreceği...*” 117-33

2.5.1.2.(5). İyelik Grubunun Tamlanan Unsuru Olarak Kullanılanlar

“... (onun) *bundan sonra yapacağı...*” 106-2

“... *sana kıymak zorunda kalacağımı...*” 135-20

“... *kötü yola gitmeyeceğimize...*” 135-25

“... (benim) *gözümü kırpmadan vereceğim idam kararı...*” 203-1

“... *iyi kovi nerede bulabilecekleri...*” 210-30

2.5.1.2.(6). Sıfat Tamlamasının Sıfat Unsuru Olarak Kullanılanlar

“... *bu ümidin adını söyleyebilecek bir babayığit.*” 9-8

“... *söylediğinden başka yönlere çekilebilecek şekil...*” 12-33

“... *kavrulmuş bedeninden umulmayacak bir çeviklik.*” 14-31

“... *mutfakta biraz önce bir şeyler yendiğini belli edecek hiçbir şey...*” 21-25

“... *ürkütmeye yetecek bir şekil...*” 30-21

2.5.2. –an/-en Eki ile Yapılan Sıfat Fiil Grubu**2.5.2.1. Cümle Unsuru Olarak Kullanılanlar****2.5.2.1.(1). Fiil Cümlesinin Öznesi Olarak Kullanılanlar**

“... *yatsıdan sonra Müftü’nün evinden çıkanlar ... bir başka türlü düşünüyorlardı...*” 63-1

“... *kahvelerdeki, dükkanlardaki konuşmalarda belli bir hükme varamayanlar, İstanbullu Hocanın evini bir karargâha çevirmişlerdi.*” 75-19

“... *Bir şey söyleyen çıkmadı.*” 113-21

“... *buluşma yerine en geç gelen Doktor oldu...*” 131-20

“... *asıl harpten sağ çıkanlar kaybediyor.*” 137-6

2.5.2.1.(2). Fiil Cümlesinin B.li Nesnesi Olarak Kullanılanlar

“... *ötesi geri kalanları ilgilendirecekti.*” 43-25

“... *Salih kendisine bir “Gazi” diyeni ömrünün sonuna kadar bulamayacaktı.*” 54-18

“... *ağzına geleni söyleyecek.*” 191-4

2.5.2.1.(3). Fiil Cümlesinin Yer Tamlayıcısı Olarak Kullanılanlar

- “... *bir dilim ekmek için bile imkanları olmayanlara dokundu.*” 11-6
 “... *beş yüzü hazır edemedikleri için dağa kaldırılanlardan söz açılıyordu.*” 79-3
 “... *bize karşı duranlara zerre kadar acımayacağız.*” 114-19
 “... *mektubu götürüp getirenlerden bahsediliyordu.*” 167-24
 “... *o düzenli hayatı yaşayanlara güvenemiyor.*” 193-23
 242-8, 443-34,

2.5.2.1.(4). İsim Cümlesinin Öznesi Olarak Kullanılanlar

- “... *ekmeğin dünden bittiğini bilen sanki o değildi.*” 21-34
 “... *yeşil sancağı bekleyen şandı, şerefti.*” 63-8
 “... *Salih’i bütün hâllerde, bütün duygularda rahatlatan da bu idi.*” 72-5
 “... *baş ağrısından, halsizlikten söz açanlar pek çoktu.*” 90-16
 “... *Şimdi hakim duruma geçen kendisi idi.*” 98-34

2.5.2.1.(5). Sıfat Fiil Grubunun Öznesi Olarak Kullanılanlar

- “... gerçekten de *adamın suratından düşen bin parça olacak...*” 165-23

2.5.2.1.(6). Sıfat Fiil Grubunun Belirtili Nesnesi Olarak Kullanılanlar

- “... *Niko’ların meyhanesinde olup bitenleri gördükten...*” 107-1

2.5.2.1.(7). Sıfat Fiil Grubunun Belirtisiz Nesnesi Olarak Kullanılanlar

- “... *her biri bir başkasına aitmiş sanılan...*” 136-17

2.5.2.1.(8). İsim Cümlesinin Yüklemi Olarak Kullanılanlar

- “... kalanları ise *İstanbulu Hoca’nın cümlelerini silkip atamıyorlardı.*” 149-5

2.5.2.2. Kelime Grubunun Bir Unsuru Olarak Kullanılanlar**2.5.2.2.(1). Edat Grubunun İsim Unsuru Olarak Kullanılanlar**

- “... *hayal kırıklığına uğrayanlar bile...*” 59-28
 “... *Yunan’ı defetmeye çalışanlara karşı...*” 126-19
 “... *Yağmur yüzünden mescitte oyalanmayı düşünenler bile...*” 138-29
 “... *yemek hazır olup uyandırılana kadar...*” 195-20

2.5.2.2.(2). Bağlama Grubunun Bir Unsuru Olarak Kullanılanlar

- “... *bunu düşünen veya düşünmeye cesaret eden...*” 9-20
 “... *Büyük Ayvalık denilen ve yol tarafına düşen...*” 46-11
 “... *Doktor, o delidolu, gözünü budaktan esirgemeyen, en ağır en tehlikeli vazifelere oyuna gider gibi giden, edebini terbiyesini hiç bozmayan...*” 66-3
 “... *bu topraklarda yaşayan ve bu topluluğun kaderini paylaşan...*” 80-19

“... bu topraklarda yaşayan ve bu topluluğun kaderini paylaşan...” 80-19

2.5.2.2.(3). Belirtili İsim Tamlamasının Tamlayan Unsuru Olarak Kullanılanlar

“... her şeyi kaybettikten sonra ümidi de kaybedenin karşısı...” 16-23

“... kol bacak bırakanların ölenlerin hesabı...” 35-10

“... kendisiyle konuşmak isteyenlerin bulunduğu...” 104-7

“... bize yardım edenlerin arası...” 125-23

“... onun gibi düşünenlerden biri...” 149-1

2.5.2.2.(4). Sıfat Tamlamasının Sıfatı Olarak Kullanılanlar

“... kendi üzerine kapanan bir mazar...” 10-2

“... büsbütün canlanan bir yönü...” 10-12

“... Tekke Deresi 'ne doğru sokulan bu kârgir ve kiremit damlı evler...” 10-14

“... Akşehir 'i saran çöküntü...” 10-15

“... sokaklarda başları saygılı saygılı öne eğik geçen...” 10-27

2.5.3. –dık/-dik, -duk/-dük Ekiyle Yapılan Sıfat Fiiller

2.5.3.1. Cümle Unsuru Olarak Kullanılanlar

2.5.3.1.(1). Fiil Cümlesinin Öznesi Olarak Kullanılanlar

“... Topal İsmail 'in kaldığı evde yangın çıktığı bildirildi.” 342-32

2.5.3.1.(2). Fiil Cümlesinin Belirtili Nesnesi Olarak Kullanılanlar

“... Hoca 'ya nasıl haber vermek icap ettiğini günlerce düşünmüştü...” 129-22

“... kendini onlarla sınıksız bağladığını görüyordu.” 182-24

“... sırf Hoca Efendi ile konuşmak için geldiklerini söyledi.”

“... Hoca Efendi de devirdiği çamı düzelttiğini sandı.” 215-8

“... kimsede bir tutam kalmadığını pek iyi biliyordu.” 131-6
250-8, 251-2,

2.5.3.1.(3). Sıfat Fiil Grubunun Belirtili Nesnesi Olarak Kullanılanlar

“... mutfakta biraz önce bir şeyler yendiğini belli edecek...” 21-25

“... Ketenlik Yaylası 'nda konakladığını bildirelim” 183-25

2.5.3.1.(4). İsim Fiil Grubunun Belirtili Nesnesi Olarak Kullanılanlar

“... bu geceden herkese bir pay düştüğünü bilme...” 160-6

2.5.3.1.(5). Zarf Fiil Grubunun Belirtili Nesnesi Olarak Kullanılanlar

“... hangi sayfasına baktığını fark etmeden.” 162-5

2.5.3.2. Kelime Grubunun Bir Unsuru Olarak Kullanılanlar**2.5.3.2.(1). Edat Grubunun Unsuru Olarak Kullanılanlar**

- “... *kandili sol eliyle tuttuğu için...*” 21-12
 “... *onlar görünmez olduktan sonra...*” 29-33
 “... *Salih’in sigarasını yaktıktan sonra...*” 36-17
 “... *son köşeyi de aynı hızla döndükten sonra...*” 38-1
 “... *Padişahım çok yaşa diye tekrarladıktan sonra...*” 41-11

2.5.3.2.(2). Bağlama Grubunun Bir Unsuru Olarak Kullanılanlar

- “... *sonra perde perde yükselttiği ve hüzünden öfkeye aktardığı...*” 103-8
 “... *kanaat ve temayüllerini öğrenen, geç vakitlere kadar dertleştikleri...*” 128-16
 “... *yanından ve muhtarın damından ateş edildiğini, birtakım insanların bağırıp çağırdığını...*” 263-3

2.5.3.2.(3). Belirtili İsim Tamlamasının Tamlanan Unsuru Olarak Kullanılanlar

- “... *herkesin dört elle sarıldığı...*” 22-36
 “... *bu sözün acayip bir canavar canlılığı kazandırdığı...*” 46-7
 “... *İtalyan muhafız kıtasının da karşılama merasimine bütün resmiyetiyle katıldığı...*” 59-20
 “... *Müderres Faik Efendi’nin üç ay evvel büyük bir cesaretle ona Fatih Camii’nde verdiği...*” 60-15
 “... *Aydın çöl semasında bir tepsi gibi doğduğu...*” 44-2

2.5.3.2.(4). İyelik Grubunun Tamlanan Unsuru Olarak Kullanılanlar

- “... *çayırların üstünde kuruyuncaya kadar çırılçıplak yattıkları...*” 31-9
 “... *trenden indiği saatten beri ne yapıp ne ettiği...*” 37-26
 “... *Salih’le ilk karşılaştıkları zaman söylemek için hazırladıkları...*” 37-29
 “... *Büyük Aynalığa ilk yaklaştığı...*” 46-16
 “... *Vali Cemal Beyefendi hazretlerinden aldığım...*” 58-33

2.5.3.2.(5). Sıfat Tamlamasının Sıfat Unsuru Olarak Kullanılanlar

- “... *çırak, kalfa ve delikanlı oldukları günler...*” 12-36
 “... *bir defa daha göremeyecek olduğu bu yüzler...*” 13-20
 “... *iki yıldır el sürmediği bir çamaşır bahçası...*” 22-23
 “... *yine cümlelerini bulamadığı endişeler...*” 23-22
 “... *Hoca’yla geçirdiği üç gün...*” 62-9

2.5.4. -ar / -er Ekiyle Yapılan Sıfat Fiiller**2.5.4.1. Cümle Unsuru Olarak Kullanılanlar****2.5.4.2. Kelime Grubunun Bir Unsuru Olarak Kullanılanlar****2.5.4.2.(1). Edat Grubunun İsim Unsuru Olarak Kullanılanlar**

- “... salıncaktaki bebeğe söyler gibi...” 20-8
 “... Büyük Aynalığa bakar gibi...” 46-19
 “... tanımak, anlamak ve hüküm vermek ister gibi...” 50-20
 “... bu cümleleri emmek ister gibi...” 91-33
 “... bir otopsi yapar gibi...” 93-21

2.5.4.2.(2). Birleşik Fiilin İsim Unsuru Olarak Kullanılanlar

- “... kuşkulu ve hoşnutsuzlukla bahseder olmuşlardı.” 306-22

2.5.5. -maz / -mez Ekiyle Yapılan Sıfat Fiiller**2.5.5.1. Cümle Unsuru Olarak Kullanılanlar****2.5.5.2. Kelime Grubunun Bir Unsuru Olarak Kullanılanlar****2.5.5.2.(1). Sıfat Tamlamasının Sıfat Unsuru Olarak Kullanılanlar**

- “... kolay kolay geri alınamaz mesuliyet...” 80-26
 “... içindeki yalnızlığı, daha önemlisi o acayip korkuyu duyamaz hal...” 81-23

2.5.6. -miş / -miş Ekiyle Yapılan Sıfat Filler**2.5.6.1. Cümle Unsuru Olarak Kullanılanlar****2.5.6.1.(1). Fiil Cümlesinin Zarfı Olarak Kullanılanlar**

- “... Salim koltuk değneğine abanmış onu seyrediyordu.” 43-8
 “... Doktor’dan çok daha sinirlenmiş görünüyordu.” 154-33
 “... Onların çoğu başlarını eğmiş susuyor.” 200-26
 “... Hoca’nın başına gelenlerden çok üzülmüş görüyordu.” 265-26
 “... Halk kimin kuvvetli, azimli ve haklı olduğunu topyekün anlamış görünüyordu.” 278-14
 “... kendini biraz daha kıyıya itilmiş duyuyordu.” 282-16

2.5.6.1.(2). Fiil Cümlesinin Öznesi Olarak Kullanılanlar

- “... her dağ başına, her bel’e, her geçide bir eşkiya çetesi tünemiş deniyordu.” 78-4

2.5.6.1.(3). Fiil Cümlesinin Yer Tamlayıcısı Olarak Kullanılanlar

“...herkesin aklı yatmışa benziyordu.” 169-32

2.5.6.1.(4). İsim Cümlesinin Öznesi Olarak Kullanılanlar

“... elle tutulacak hale gelmişler vardı.” 469-26

2.5.6.2. Kelime Grubunun Bir Unsuru Olarak Kullanılanlar**2.5.6.2.(1). Sıfat Tamlamasının Sıfat Unsuru Olarak Kullanılanlar**

“... insana ait değilmişçesine canlılığını kaybetmiş ses...” 14-6

“... ucuna küçük bir kızılçık dalı bağlanmış ip...” 19-14

“... taş gibi olmuş bir ekmek parçası...” 22-3

“... kibrit kutusu kadar kalmış” bir sabun...” 24-7

“... ucu ateş bağlamış bir tahta parçası.” 38-22

2.5.6.2.(2). Edat Grubunun İsim Unsuru Olarak Kullanılanlar

“... mutfak da çoktan terk edilmiş gibi...” 19-24

“... vücudu da, ruhu da yenilenmiş gibi...” 24-27

“... birisi idare edermiş gibi...” 26-1

“... nefesi kesilmiş gibi...” 42-27

“... Ali Emmi 'ye ihbar artmış gibi...” 43-1

2.5.6.2.(3). Bağlama Grubunun Bir Unsuru Olarak Kullanılanlar

“... Ümmet-i Muhammed'i birbirine düşmüş, ikiye bölünmüş...” 101-25

“... ilk kararı beraber vermişler, yola beraber çıkmışlar...” 120-6

“... taban ayı ve koyun postları ile döşenmiş, köşelerine şilteler serili, ocağında çam dalları çatırdayan...” 185-21

“... kodi biçimi şalvarına yumuşacık lâpçin mes çekmiş, salta giymiş...” 251-22

2.5.6.2.(4). Birleşik Fiilin İsim Unsuru Olarak Kullanılanlar

“... yüksekçe bir duvarla ayrılmış bulunan...” 153-3

“... bir başka yoldan şehre girmiş bulunmalısınız.” 235-11

“...Kuvvalcılarının nasıl bir eşkıya çetesi olduğunu da göstermiş olacaktı.” 246-27

“... onun kaderini de örmüş bulunuyordu.” 328-16

2.6. Zarf Fiil Grubu

2.6.1. -a / -e Ekiyle Yapılan Zarf Fiil Grupları

2.6.1.1. Cümle Unsuru Olarak Kullanılanlar

2.6.1.1.(1). Fiil Cümlesinin Zarfı Olarak Kullanılanlar

“... *delilik bu diye diye* sokak kapısına yürüdü...” 125-33

“... *hafızasını zorlaya zorlaya*, bir cümle bulmaya çalışıyordu.” 128-25

“... *sana kıymak zorunda kalacağımı bile bile* şimdi senin teklifini ne kabul ne de reddebilirim. 135-20

“... *bütün mevsimlerin şarkılarını söyleye söyleye* denize doğru akıyordu.” 138-14

“... *Akşehir’e elini kolunu sallaya sallaya* girmeyeceksin.” 192-26

2.6.1.1.(2). Sıfat Fiil Grubunun Zarfı Olarak Kullanılanlar

“... *devrile devrile* akan...” 195-1

“... gözlerinin içine baka baka gülümsediği...” 255-17

2.6.1.1.(3). Zarf Fiil Grubunun Zarfı Olarak Kullanılanlar

“... *Salih “hay maşallah” diye sırta sırta* ona bakarken...” 152-31

2.6.1.2. Kelime Grubunun Bir Unsuru Olarak Kullanılanlar

2.6.1.2.(1). Bağlama Grubunun Bir Unsuru Olarak Kullanılanlar

“... Hoca sakın bakışlarını cemaatin üzerinde ağır ağır, *her safta tuta tuta...*” 103-33

“... *Hoca Efendi’nin gözlerine baka baka* ve dimdik, oyunsuz, tonsuz bir sesle...” 222-6

“... *Çakırsaraylı yan beline kadar sarkarak, elindeki mavzeri sallaya sallaya...*” 262-16

2.6.1. -alı / -eli Ekiyle Yapılan Zarf Fiil Grupları

2.6.1.1. Cümle Unsuru Olarak Kullanılanlar

2.6.1.1.(1). Fiil Cümlesinin Zarfı Olarak Kullanılanlar

“... *onlar döneli* çok olmuştu.” 395-9

2.6.3. -arak / -erek Ekiyle Yapılan Zarf Fiil Grupları

2.6.3.1. Cümle Unsuru Olarak Kullanılanlar

2.6.3.1.(1). Fiil Cümlesinin Zarfı Olarak Kullanılanlar

- “... *her uyanışında da giderek üstünü sıkı sıkı örtmüştü.*”
 “... *sesini boğmaya çalışarak* “Salih'im, Salih'im” diye inliyordu...” 25-31
 “... *kadın boş gözlerle bakarak* “hu?” dedi...” 26-5
 “... *Salih bunu sık sık tekrarlayarak* yüreğine cesaret vermeye çalıştı.” 26-30
 “... *merdiven başına kadar giderek* seslendi.” 28-12

2.6.3.1.(2). Sıfat Fiil Grubunun Zarf Unsuru Olarak Kullanılanlar

- “... *şuurlu veya şuursuz olarak* kaçındığı...” 80-25
 “... *hafifçe sallanarak* dinleyen...” 96-22
 “... *bütün gayretlerini yenerek* kafasının içine yerleşen...” 128-3
 “... *belinde iğreti olarak* duran...” 253-1
 “... *sen münasip görürsen diye başlayarak* yaptığı...” 253-14
 408-7

2.6.3.1.(3). İsim Fiil Grubunun Zarf Unsuru Olarak Kullanılanlar

- “... *gözleri önünde “Allah” diyerek* ruh teslim ediş...” 137-17
 “... *yüzyıllardan beri uydukları örfleri, gelenekleri bilgileri hiçe indiren bu düzene uyararak yaşamak*...” 165-7
 “... *sığıntı olarak yaşamak*...” 253-9

2.6.3.2. Kelime Grubunun Bir Unsuru Olarak Kullanılanlar

2.6.3.2.(1). Bağlama Grubunun Bir Unsuru Olarak Kullanılanlar

- “... *duygularını şaşılacak şekilde gizleyerek*, en ufak bir özelliği olmayan bir günün öğle esneyişini yaşarmış gibi...” 90-31
 “... *şundan bundan konuşarak*, aşağıdan yukarıdan, ara sokaklardan geliyorlardı.” 90-28
 “... *tek tük kelimelerle ve birer sigara daha içerek*...” 179-10
 “... *Hoca efendi sakin bir gülümseyişle ve yere bakarak*...” 209-7
 “... *yeni Dahiliye Nazırı Damat Şerif Paşa'nın tayinini işgal kuvvetlerine tam bir boyun eğiş olarak* ve bacanağı Ferit Paşa'nın devamı şeklinde...” 228-33

2.6.4. -dukça / -dükçe, -dıkça / -dikçe Ekleriyle Yapılan Zarf Fiil Grupları

2.6.4.1. Cümle Unsuru Olarak Kullanılanlar

2.6.4.1.(1). Fiil Cümlesinin Zarf Unsuru Olarak Kullanılanlar

“... *din kardeşlerinin anasına, bacısına, oduna ocağına kahpecesine* saldırdıkça yürüyecek...”

“... *o varoldukça* varolabilecek.” 181-17

“... *dakikalar değil saniyeler geçtikçe* Hoca Efendi bunu daha aydınlık, daha belirli olarak anlıyordu.” 248-13

“... *Yüzbaşı, İstanbullu Hoca'yı yere serilmiş düşündükçe* zıvanadan çıkacak gibi oluyordu.” 236-5

2.6.4.1.(2). İsim Fiil Grubu'nun Zarf Unsuru Olarak Kullanılanlar

“... *darda kalmadıkça* çarşıya pazara çıkmak...” 164-26

“... *zira konuşma ilerledikçe* Hoca Efendi'ye kötü niyetli demek...” 216-20

2.6.4.1.(3). Sıfat Fiil Grubunun Zarf Unsuru Olarak Kullanılanlar

“... *darda kaldıkça* da hamiyetperver ahalden elde ettikler...” 292-19

“... *uzak araları yokladıkça* deliriverecek...” 472-21

2.6.5. -ınca / ince, -unca / -ünce Ekleriyle Yapılan Zarf Fiil Grupları

2.6.5.1. Cümle Unsuru Olarak Kullanılanlar

2.6.5.1.(1). Fiil Cümlesinin Zarf Unsuru Olarak Kullanılanlar

“... *sigara insanın karnı doyunca* yemekten de değerli oluyordu.” 17-8

“... *Salih'in bu halini görünce* içi fenalaşmış mıydı?..” 19-7

“... *babasının çamaşırları ile geceliğini giyince* büsbütün bir başka adam oldu.” 24-30

“... *Çarşı Pazar endişesine gelince*, bu işde Akşehir'e dönmeye karar verdiği gece kapanmıştı.” 26-25

“... *kendini ilk defa bakkal Alaaddin'in dükkanını görünce* duydu.” 30-6

2.6.5.1.(2). Sıfat Fiil Grubunun Zarf Unsuru Olarak Kullanılanlar

“... *bir adam görünce* hemen beliriveren...” 67-16

“... *eli kolu bağlı kalınca* yaptığı...” 400-11

“... *sizinle tanışınca* pek sevinecek olanlar...”

“... *bugünkü panoramaya bakınca* birbiriyle güç bağdaşan...” 460-15

2.6.5.1.(3). Zarf Fiil Grubunun Zarf Unsuru Olarak Kullanılanlar

“üçüncüde *Tevfik Bey*, “*Ateş*” diye bağırınca tabanca çekip...” 300-2

2.6.5.2. Kelime Grubunun Bir Unsur Olarak Kullanılanlar**2.6.5.2.(1). Edat Grubunun İsim Unsuru Olarak Kullanılanlar**

“... çayırların üstünde kuruyuncaya kadar...” 31-10

“... ortak kararına kadar...” 48-25

“... milletin durumuna ve tarihe varıncaya kadar...” 80-17

“... şafak atıncaya kadar...” 129-1

“... ortaya çıkıncaya kadar...” 372-33

“... alevler parlayıncaya kadar...” 381-25

2.6.5.2.(2). Bağlama Grubunun Fiil Unsuru Olarak Kullanılanlar

“*Yüzbaşı buraya gelince* ve herkese tek tek baktıktan sonra...” 271-7

2.6.6. -ıp / -ip Ekleriyle Yapılan Zarf Fiil Grupları**2.6.6.1. Cümle Unsuru Olarak Kullanılanlar****2.6.6.1.(1). Fiil Cümlesinin Zarfı Olarak Kullanılanlar**

“... kanat tüylerini yolup şapkalarına takıyorlardı.” 11-18

“... paketi telaşla çıkarıp uzattı.” 18-2

“... *Salih alevlerin içinde kaybolup* gitmiş...” 23-31

“... *Salih kendini zorlayıp gülüyor.*” 27-2

“...*Anası Çobankaya 'ya dalıp* gitmişti...” 29-13

2.6.6.1.(2). Sıfat Fiil Grubunun Zarf Unsuru Olarak Kullanılanlar

“... *o ezeli minderinde şöyle bir dikilip* kendisine bakan...” 30-24

“... *o ümit de uçup* gittik...” 44-1

“... *fikir uçup* gittik...” 45-17

“... *Topyeri 'ne, Hıdırlığa, Kopkale 'ye ve güneye doğru uzanıp* giden...” 48-15

“... *dipteki masadan fırlayıp* gelen...” 49-3

“... *Hop hop 'larda eğilip* dikilen...” 55-16

2.6.6.1.(3). İsim Fiil Grubunun Zarf Unsuru Olarak Kullanılanlar

“... *öylesine bir yorumla işi şakaya vurup* yatıştırmak...” 36-1

“... *başını dizlerine koyup* hıçkırma hıçkırma ağlama...” 89-4

“... *kaymakamın işe el koyup* kendisini tevkife kalkışma.” 101-16

“... *ellerini kavuşturup* boynunu bükme...” 103-16

“... *sonra sedire oturup* sekiz on toplu iğne ile çeşitli şekiller yapma...” 107-34

2.6.6.1.(4). Zarf Fiil Grubunun Zarf Unsuru Olarak Kullanılanlar

- “... *her şey olup biterken...*” 134-7
 “... *nöbetçiler atların takımlarını çıkarıp terlerini alırken...*” 139-6
 “... *hepsi tamam olup son merhabalar da bitince...*” 140-16
 “... *üçü de namluyu doğrultup nişanlayarak...*” 156-19
 “... *insan can ve gönülden tövbe deyip doğru yola girdi mi...*” 191-30

2.6.7. “-ken” Ekiyle Yapılan Zarf Fiil Grupları

2.6.7.1. Cümle Unsuru Olarak Kullanılanlar

2.6.7.1.(1). Fiil Cümlesinin Zarf Unsuru Olarak Kullanılanlar

- “... *bir defa daha göremeyecek olduğu bu yüzlere öyle kııldamadan bakarken...* bir heykelden başka bir şeye benzemiyordu.” 13-20
 “... *Elindeki pekite onun dizlerine koyarken* içinde sigara da var dedi.” 18-8
 “... *Torbayı karıştırırken* eline ilk önce... bir ekmek parçası geldi.” 22-2
 “... *anası yukarda iki yıldır el sürmediği bir çamaşır bohçasını açarken* Salih de hasır iskemleye çökmüş...” 22-23
 “... *Salih alevleri dalgın dalgın seyrederken* bunları hayal meyal hatırlıyor...” 23-11

2.6.7.1.(2).Sıfat Fiil Grubunun Zarf Unsuru Olarak Kullanılanlar

- “... *Ne zaman saldıracaklar? Diye beklerken* hatırlanan...” 43-32
 “... *Taşköprü’den Kızılca’ya giderken* sağ tarafa düşen.” 140-10
 “... *sabah ezanı okunurken* başlayan...” 173-1
 “... *güneye doğru ekip biçmeye pek elverişli bir sırt halinde uzarken* bir vadiden sonra birdenbire keskin ve sarp kaya blokları şeklini alıveren...” 289-32

2.6.7.1.(3). İsim Cümlesinin Zarfı Olarak Kullanılanlar

- “... *kendini kendine yarı yaraya düşman etmek gibi korkunç bir ihtimal varken* “yavaş yavaş” dememenin çaresi ne idi? 159-27
 “... *Ketenlik Yaylası’nda konakladığı bildirilen Çakırsaraylı’ya giderken* çiftliğine gider gibiydi.” 183-25
 “... *sizin gibi yiğitlerin çok faydalı, çok iyi işler yapacakken* bu hâle düşmesindedir.” 202-31
 “... *Karakol kumandanı, evine haber getiren posta ile karakola giderken* Ali Emmi’nin evinin önünden geçmek zorunda idi.” 240-13

2.6.7.1.(4). İsim Fiil Grubunun Zarf Unsuru Olarak Kullanılanlar

- “... *yüzünüz saldıran bir düşmana dönükken* cephenizin arkasını emniyete almak...” 223-1

2.6.7.2. Kelime Grubunun Bir Unsuru Olarak Kullanılanlar**2.6.7.2.(1). Bağlama Grubunun Bir Unsuru Olarak Kullanılanlar**

- “... tepeler yeni yeni pembeleşirken, sokaklar daha alacakaranlıkken...” 106-15
“... o gün akşam Doktor durup dururken, herkes gibi kendisi de somurtup susarken...” 236-26
“... kurulu düzen işlerken, düzeni kuran kuvvetler ayakta iken...” 387-13

2.6.8. -meden / -meden Ekiyle Yapılan Zarf Fiil Grupları**2.6.8.1. Cümle Unsuru Olarak Kullanılanlar****2.6.8.1.(1). Fiil Cümlesinin Zarfı Olarak Kullanılanlar**

- “... üç adım gitmeden epey ayrıldı...” 15-12
“... bir tek cümle kuramadan bu duygu ve seziş sağanağının altında eziliyor.” 23-21
“... Aleddin Emmi'ye bir selam vermeden mi geçecekti.” 30-16
“... daha fazla oyalanmadan geri döndü.” 33-27
34-19,

2.6.8.1.(2). Zarf Fiil Grubunun Zarf Unsuru Olarak Kullanılanlar

- “... Akşehirlilerdeki tereddüt minicik bir iz bile bırakmadan kaybolup...” 60-4
“... Sabah ezanından yarım saat kadar önce yine kimseye bir şey demeden atını eğerleyip...” 244-16
“... başı öne eğik, sağa sola bakmadan hızlı hızlı giderken...” 353-19

2.6.8.1.(3). İsim Fiil Grubunun Zarf Unsuru Olarak Kullanılanlar

- “... o saygıyı kimseye mahkum olmadan kazanmak...” 253-13

2.6.8.2. Kelime Grubunun Bir Unsuru Olarak Kullanılanlar**2.6.8.2.(1). Edat Grubunun İsim Unsuru Olarak Kullanılanlar**

- “... yatıp uyumadan önce...” 131-26
“... Kuvayı Milliye hareketi başlamadan önce...” 136-33

2.6.8. –Ar ... mAz Ekiyle Yapılan Zarf Fiil Grupları**2.6.8.1. Cümle Unsuru Olarak Kullanılanlar****2.6.8.1.(1). Fiil Cümlesinin Zarf Unsuru Olarak Kullanılanlar**

- “... Doktor, bahçeye çıkar çıkmaz bütün benliğini hem de metafizik yönleriyle birlikte, masmavi esintiler içinde dalgalanır bulmuş.” 117-12

- “... *Haber yayılır yayılmaz* kasabadan Afyon’a ve Konya’ya haber yolladılar.” 192-6
 “... *Reis Bey döner dönmez* durumu Ali Emmi ile Hacı Yusuf’a anlatmış...” 204-27
 “... *Emine onun ardından kapıyı kapar kapamaz* anasına koşacak...” 215-9
 “... *Hoca Efendi’yi vurma kararını öğrenir öğrenmez bozguna uğradı.*” 244-13

2.6.8. -mı / -mi, -mu / -mü Ekiyle Yapılan Zarf Fiil Grupları

2.6.8.1.(1). Cümle Unsuru Olarak Kullanılanlar

- “... *ümüğünden tuttu mu* ayıyı boş çuval gibi yere sererdi.” 42-24
 “... *şehit oldun mu* iş biterdi.” 43-24
 “... *can gözüyle gördün mü* ağaçlar yine kupkuru görünür.” 47-31
 “... *böyle paçavra gibi suratlı kaldın mı* mesele Arap saçına dönüyordu.” 43-26
 “... *Salih o zamanlar bir böyle sırttı mı* durma önünde.”

2.6.8.1.(2). Sıfat Fiil Grubunun Zarf Unsuru Olarak Kullanılanlar

- “... *bu körpe yüzü görür görmez* hayal kırıklığına uğrayanlar...”

2.7. İsim Fiil Grubu

2.7.1. -ma / -me Ekiyle Yapılan İsim Fiil Grupları

2.7.1.1. Cümle Unsuru Olarak Kullanılanlar

2.7.1.1.(1). Fiil Cümlesinin Öznesi Olarak Kullanılanlar

- “... *hareket dolu bir gülümseme* belirmişti.” 68-12

2.7.1.1.(2). Fiil Cümlesinin Belirtili Nesnesi Olarak Kullanılanlar

- “... *böyle bir ses çıkarabilmeyi* bütün gün istemişti.” 54-34
 “... *statükonun bozulmaması için çalışmayı* bir mecburiyet sayar.” 62-2
 “... *çoluk çocuğun başından da ayrılmayı* pek istemiyordu.” 171-9
 “... *eli ayağı tutmaz dedelerine, amcalarına, gazilerine, cephede dövüşenlerin bacısına, helaline saldırmayı* gönlün alır mı? 190-8
 “... *Çakırsaraylı’dan ayrılmayı* kafasına iyice koymuştu.” 254-19

2.7.1.1.(3). Fiil Cümlesinin Yer Tamlayıcısı Olarak Kullanılanlar

- “... *yüreğine cesaret vermeye* çalıştı.” 26-30
 “... *arkadaşları ile leblebi şekeri, iğde, fıstık almaya* gelirlerdi.” 30-8
 “... *gönlü Niko’dan şüphelenmeye* razı olmuyordu.” 33-17
 “... *Müftü bile onun elini öpmeye* hazırlanmıştı.” 59-25
 “... *ışık bu yüzü iyice belirtmeye* yetmiyor.” 72-17

2.7.1.1.(4). İsim Cümlesinin Yer Tamlayıcısı Olarak Kullanılanlar

“... *bu lafi söylemeye* senin hakkın yok.” 276-10

“... *Hoca'ya bir yaban hayvanıymış gibi tuzak kurulmasına* içi razı değildi.” 279-1

“... *büsbütün de delice hareket etmeye* lüzum yoktu.” 334-35

2.7.1.1.(5). Sıfat Fiil Grubunun Belirtili Nesnesi Olarak Kullanılanlar

“... Yağmur yüzünden *mescitte oyalanmayı düşünenler*...”178-29

2.7.1.1.(6). Sıfat Fiil Grubunun Yer Tamlayıcısı Olarak Kullanılanlar

“... *yeni yeni kendini toparlamaya çalışan*...” 304-8

“... *Düzce taraftarlarındaki bir eşkiya çetesini kurmaya* gönderildiği...” 314-3

2.7.1.1.(7). Zarf Fiil Grubunun Yer Tamlayıcısı Olarak Kullanılanlar

“... *çakmak fitilini tutuşturmaya çalışırken*...” 210-19

2.7.1.2. Kelime Grubunun Bir Unsuru Olarak Kullanılanlar**2.7.1.2.(1). Edat Grubunun İsim Unsuru Olarak Kullanılanlar**

“... *her el öpmeden sonra*...” 30-14

“... *bütün duyguları, bütün düşünceleri ve bütün nimetleri bulmaya doğru*...” 256-9

“... *bunları söylerken “kusura bakma” deveye* bile lüzum görmedi. 329-35

“... *hâl hatır sormalardan sonra*...” 353-33

“... *birkaç yol kesmeden sonra*...” 376-20

2.7.1.2.(2). Bağlama Grubu'nun Bir Unsuru Olarak Kullanılanlar

“... *bu geceyi paylaşmanın, bu geceden herkese bir pay düştüğünü bilmenin*...” 160-6

“... *her meselenin karşısına bir itiraz dikmeye, kendi kendini kontrol etmeye*...” 173-18

“... *bunca hayasızlığın dağlar gibi yükünü üstünden atmaya, adam olmaya*...” 282-25

“... *beyni bir makine gibi işlemeye, yürürlüğe yiğit azmi tempo tutmaya*...” 286-15

“... *Küçük Ağa ile yeni bir hayat, bir düzen kurmanın, yeni bir mizaç ve kişilik edinme*...” 369-14

2.7.1.2.(3). Belirtili İsim Tamlamasının Tamlayan Unsuru Olarak Kullanılanlar

“... *bir duyguda karar kılmanın şart olduğu*...” 35-16

“... *payitaht etrafında birleşmenin lüzumu*...” 67-10

“... *Hafiflerle çalışmanın daha faydalı olduğu*...” 108-7

“... eli kolu bağlı durmanın en başışlanmayı...” 139-27

“... havayı bundan daha uygun hale getirmenin imkansız olduğu...” 145-25

2.7.1.2.(4). Belirtili İsim Tamlamasının Tamlanan Unsuru

“... Hocanın şudur budur, şunun için bunun için demeden her şeye, herkese saldırması...” 82-25

“... Kaymakamın işe el koyup kendisini tevkife kalkışması...” 101-15

“... Hocanın o gece uykuya dalması...” 127-34

“... Kuvayı Milliye ruhunun bütün yorgunluklara, yokluklara ve engellere rağmen yurdu birdenbire sarıvermesi...” 137-8

“... istiklal azminin harpten çok başka ve çok üstün bir mana kazanması...” 137-22

2.7.1.2.(5). Belirtisiz İsim Tamlamasının Tamlayan Unsuru

“... hak olan zaferde kendini bulma imkanı...” 137-10

“... vatani istikbale ve yaşama hakkını kaybetme endişesi...” 163-8

2.7.1.2.(6). İyelik Grubunun Tamlanan Unsuru Olarak Kullanılanlar

“... her şeyi önceden hesaplamış olması...” 20-14

“... çirak ve kalfaları ile ikide bir Rumca konuşması...” 34-9

“... arsız, yüzsüz, geçimsiz bir pis herif olması ...” 44-10

“... sözlerinin yeni olacağını sanması...” 80-32

“... içindeki yalnızlığı, daha önemlisi o acayip korkuyu duyamaz hale gelmesi...”

2.7.2. -mak / -mek Ekiyle Yapılan İsim Fiil Grupları

2.7.2.1. Cümle Unsuru Olarak Kullanılanlar

2.7.2.1.(1). Fiil Cümlesinin Öznesi Olarak Kullanılanlar

“... gelmelerinin muhtemel olduğunu bilmek yetiyordu.” 10-1

“... içinden, torbasını atıp tek koluyla Niko ’yu kucaklamak geldi.” 15-1

“... böyle biriyle dost olmak, bir ikinci hayat kazanmak gibi bir şey olurdu.” 27-31

“... içinden, sırtındaki elbiseleri sıyrıp atmak geldi.” 30-31

“... Kendini hala adam yerine koyan biriyle konuşmak ona kaybettiklerini hatırlatıyordu.” 73-1

2.7.2.1.(2). Fiil Cümlesinin Belirtisiz Nesnesi Olarak Kullanılanlar

“... güle güle diye bağırarak istedi...” 13-25

“... tek kolunda pis bir torba ile geçmek istemiyordu.” 18-32

“... anasını şapur şapur öpmek istiyordu.” 21-35

“... önce tepsiyi almak istedi.” 26-18

“... yalnız yatmak istiyordu.” 27-26

2.7.2.1.(3). Fiil Cümlesinin Yer Tamlayıcısı Olarak Kullanılanlar

- “... nefes kesilmesi olmaktan kurtarabiliyordu.” 23-24
 “... gerçi Osmanlı Hükümeti milletlerarası bir varlık olmaktan çıkmıştı.” 163-25
 “... ölüm, ilk defa yaşlıların ve hastaların endişesi olmaktan çıkıyor.” 167-28
 “... hepsi de, vatani, milleti kurtarmaktan bahsediyorlardı.” 182-1
 “... nefes almaktan korkuyorlardı.” 310-3

2.7.2.1.(4). İsim Cümlesinin Öznesi Olarak Kullanılanlar

- “... uykusuzluğu, yorgunluğu, pisliği, açlığı duymak başka şeydi.” 22-31
 “... mal satmak ayıp.” 32-22
 “... gavura mal satmak günah...” 32-22
 “... söylentileri keyfince, inanışa ve dileklerine göre yorumlamak, herkesin tercih ettiği işti.” 78-1
 “... bayrakların büyüklüğünü anlamak gücü.” 96-1

2.7.2.1.(5). İsim Cümlesinin Yüklem Unsuru Olarak Kullanılanlar

- “... işleri güçleri vır vır çene çalmak...” 70-9
 “... mesele iyiyi kötüden ayırabilmekte idi.” 89-9
 “... şimdi mesele “ben ne yapayım?” diye sorabileceği adamı bulmakta idi.” 109-21
 “... mesele bugün Hoca'nın yaptığı aşırı çürütebilmektedir.” 114-9
 “... Kuvvayi Milliye'nin ilk hedefi, vatani ve zât-ı şahaneyi düşman baskısından kurtarmaktır.” 114-11

2.7.2.1.(6). Sıfat Fiil Grubunun Özne Unsuru Olarak Kullanılanlar

- “... beş on dakika konuşmak isabetli olacak...” 324-26

2.7.2.1.7. Sıfat Fiil Grubunun Belirtisiz Nesnesi Olarak Kullanılanlar

- “... sonre tencereyi almak icap ettiği...” 26-18
 “... dokunduğu maddenin soğukluğuna alışmak ister...” 107-4
 “... Salih duyduğu tedirginlikten kurtulmak ister...” 112-35
 “... Hoca'ya nasıl haber vermek icap ettiği...” 129-22
 “... kendisiyle konuşmak isteyen...” 104-7

2.7.2.1.8. Zarf Fiil Grubunun Yer Tamlayıcısı Olarak Kullanılanlar

- “... Hoca Efendi'nin meselesi olmaktan çıkararak...” 177-7

2.7.2.2. Kelime Grubunun Bir Unsuru Olarak Kullanılanlar**2.7.2.2.1. Edat Grubunun İsim Unsuru Olarak Kullanılanlar**

- “... bu kolları çözmek için...” 20-4

“... birbirinden hiç de farklı olmayan,olan, fanila çorap ve gömleklerden birer tanesini almak için...” 23-28

“... bir ikinci hayat kazanmak gibi...” 27-32

“... menevşe-menekşe ve sümbül çalmak için...” 47-30

“... Padişahın etrafında yekvücut bir kitle haline gelmek için...” 61-5

2.7.2.2.2. Bağlama Grubunun Bir Unsuru Olarak Kullanılanlar

“... Rumların asırlardan beri kalplerinin derinliklerinde yatan bir ümit güneş gibi doğmak, Karadeniz’in cennet kıyılarında Pontus hükümeti kurulmak...” 84-26

“... Rumların asırlardan beri kalplerinin derinliklerinde yatan bir ümit güneş gibi doğmak, Karadeniz’in cennet kıyılarında Pontus hükümeti kurulmak...” 84-26

“... Akşehir, adamın başını fir fir döndüren bu keşmekeşin içindeki yerini, tutumunun ne olması gerektiğini öğrenmek, her şeyden önce bunu öğrenmek...” 90-10

“... diğer eşkiya güruhunu kendilerine ilhak etmek, daha da kuvvetlenmek...” 102-22

“... bu sorumluluğu açıkça öğrenmek, bunu karşılamak için neler yapabileceğini, neler yapması gerektiğini bilmek...” 104-29

2.7.2.2.3. Belirtisiz İsim Tamlamasının Tamlayan Unsuru Olarak Kullanılanlar

“... vatani, milleti ve zat-ı şahaneyi bugünkü zor durumdan kurtarmak gayesi...” 100-30

“... tam bir gösteriş yapmak hevesi...” 119-15

“... bir yıldırım, bir kasırga, bir tufan olmak hırslı...” 158-3

“... bir tavsiyede bulunmak cüreti...” 176-12

“... bir laf daha etmek zoru...” 185-29

2.7.3. -ış / -iş, uş / -üş Ekiyle Yapılan İsim Fiil Grupları

2.7.3.1. Cümle Unsuru Olarak Kullanılanlar

2.7.3.1.1. Fiil Cümlesinin Öznesi Olarak Kullanılanlar

“... hiçbir Osmanlı’nın aklına sığmayacak bir ırkçılıkla silaha sarılışı bedeni gibi ruhu da çökmüş Çolak Salih’ten bir savaş kahramanı yaratmış.” 380-15

2.7.3.1.3. Fiil Cümlesinin Yer Tamlayıcısı Olarak Kullanılanlar

“... her konek değiştirişte takılırdı.” 161-7

2.7.3.1.4. İsim Cümlesinin Özne Unsuru Olarak Kullanılanlar

“... insanın azmine kadınca rıza gösterecek olan zamandan kopuş muydu bu?” 373-19

2.7.3.2. Kelime Grubunun Bir Unsuru Olarak Kullanılanlar**2.7.3.2.1. Edat Grubunun İsim Unsuru Olarak Kullanılanlar**

“... *tam bir meydan okuyuşla...*” 103-6
 “... *belli belirsiz bir gülümseyişle...*” 174-18

2.7.3.2.2. Belirtili İsim Tamlamasının Tamlanan Unsuru Olarak Kullanılanlar

“... *düşmanın kana susamış saldırışı...*” 130-25
 “... *büyük harbin hak olan neticeyi vermeyişi...*” 137-10
 “... *gök ekin gibi delikanlıların gözleri önünde “Allah” diyerek ruh teslim edişleri...*” 137-17
 “... *Hoca Efendi’nin bir, birbuçuk saat içinde ikinci yıkılışı...*” 180-30
 “... *Halil’in sabırsızlığı ve kıskançlığını yenemeyişi..*” 298-27

2.7.3.2.3. İyelik Grubunun Tamlanan Unsuru Olarak Kullanılanlar

“... (onun) *alay eder gibi bir sırtışı...*” 134-12
 “... (onun) *bir yıl önceki sevkiyat treninden inişi...*” 348-3
 “... (onun) *yanıldığını anlayacak bilgiden yoksun oluşu...*” 181-9

2.7.3.2.4. Belirtili İsim Tamlamasının Tamlayan Unsuru Olarak Kullanılanlar

“... *Etem Bey’i rahatsız etmeyişimizin sebebi...*” 292-1

2.8. Tekrar Grubu**2.8.1. Aynen Tekrarlar****2.8.1.1. Cümle Unsuru Olarak Kullanılanlar****2.8.1.1.1. Fiil Cümlesinin Zarf Unsuru Olarak Kullanılanlar**

“... *gün gün dinçleşiyordu.*” 10-15
 “... *turuncu turuncu bakardı.*” 10-17
 “... *bol bol yemek veriyorlar.*” 11-23
 “... *isteye isteye veriyorlar.*” 11-23
 “... *yavaş yavaş... hayran olmaya başlamış...*” 12-10

2.8.1.1.2. İsim Cümlesinin Zarf Unsuru Olarak Kullanılanlar

“... *İstanbullu Hoca da hemen hemen aynı hâldeydi.*” 90-23
 “... *olsa olsa on sekiz yaşında arslan gibi biriydi.*” 96-24
 “... *Çeteler bir bir ortadan kalkmakta idi...*” 282-15
 “... *konuşmanın son cümleleri bir bir aklıdaydı.*” 435-17

2.8.1.1.3. Sıfat Fiil Grubunun Zarf Unsuru Olarak Kullanılanlar

- “... başları *saygılı saygılı* öne eğik geçen...” 10-27
“... *yavaş yavaş* eriyen...” 13-23
“... *renk renk* kirlenmiş...” 44-20
“... *hemen hemen kaplanmış*...” 49-12
“... *fır fır* dönen...” 55-16

2.8.1.1.4. Zarf Fiil Grubunun Zarf Unsuru Olarak Kullanılanlar

- “... *dalgın dalgın* bakarken...” 23-11
“... *sık sık* tekrarlayarak...” 26-30
“... *birer birer* inip...” 43-3
“... *hafif hafif* dalgalanıp...” 49-8
“... *bir bir* karşısından geçip...” 68-30

2.8.1.1.5. İsim Fiil Grubunun Zarf Unsuru Olarak Kullanılanlar

- “... *şapur şapur* öpmek...” 21-36
“... *vır vır* çene çalmak...” 70-9
“... *bol bol* konuşmak...” 78-1
“... *tane tane* konuşma...” 122-8
“... *bir bir* gıcırdatma...” 122-8

2.8.1.2. Kelime Grubunun Bir Unsuru Olarak Kullanılanlar**2.8.1.2.1. Edat Grubunun İsim Unsuru Olarak Kullanılanlar**

- “... *pıt pıt* diye...” 37-10
“... *tak tak* diye...” 38-22
“... *pat pat* diye...” 85-17

2.8.1.2.2. Bağlama Grubunun Unsuru Olarak Kullanılanlar

- “... yağlı ve *kıvrır kıvrır*...” 64-12
“... *çeşit çeşit* ve birbirine benzemez...” 79-5
“... uzun uzun, inceden inceye...” 79-25
“... bomboş ve *kıvrım kıvrım*...” 81-29
“... *soluya soluya, hızlı hızlı*...” 88-13

2.8.1.2.3. Sıfat Tamlamasının Sıfat Unsuru Olarak Kullanılanlar

- “... *pırıl pırıl* Akşehir” 10-2
“... *gıcır gıcır* papuçlar...” 35-36
“... *pırıl pırıl* kunduralar...” 37-22
“... *çeşit çeşit* susuş...” 41-9
“... *başka başka* yerler...” 42-6

2.8.1.2.4. Birleşik Fiilin İsim Unsuru Olarak Kullanılanlar

- “... *parça parça* ederdi.” 10-21
“... *diken diken* eden...” 78-30
“... *tıp tıp* etmeye...” 132-23
“... *didik didik* etmiş...” 174-1
“... *didik didik* ediyordu.” 219-19

2.8.2. Eş Manalı Tekrarlar**2.8.2.1. Cümle Unsuru Olarak Kullanılanlar****2.8.2.1.1. Fiil Cümlesinin Özne Unsuru Olarak Kullanılanlar**

- “... *kol kanat* kalmamış.” 105-27
“... *hal hatır* soruldu.” 147-22
“... *hatır gönül* anlaştıktan sonra gelir.” 191-4
“... *şaka maka* vızgeliyordu.”
“... *kavga gürültü* olmazdı.” 297-6

2.8.2.1.2. Fiil Cümlesinin Belirtili Nesnesi Olarak Kullanılanlar

- “... *köşeyi bucağı* aradılar.” 263-33

2.8.2.1.3. Fiil Cümlesinin Zarf Unsuru Olarak Kullanılanlar

- “... *şapur şapur* yedi.” 82-22
“... *kör topal* yapıyordu.” 89-8
“... *birer ikişer* gelmişlerdi.” 140-13
“... *cumbur cemaat* yarın sabah Hoca Efendi'ye gideriz.” 171-20
“... *şöyle böyle* seziyordu.” 193-12

2.8.2.1.4. İsim Cümlesinin Öznesi Olarak Kullanılanlar

- “... *insaf merhamet* yok.” 235-14

2.8.2.1.5. Fiil Cümlesinin Yüklem Unsuru Olarak Kullanılanlar

- “... kalan kavurmayı *sildi süpürdü.*” 82-22
“... yakar yıkar...” 253-36

2.8.2.1.6. İsim Cümlesinin Yüklem Unsuru Olarak Kullanılanlar

- “... *boylu posluydu.*” 60-3

2.8.2.1.7. Sıfat Fiil Grubunun Belirtili Nesnesi Olarak Kullanılanlar

- “... *dağı taşı* sarar...” 285-75

“... *kolu kanadı kırılmış...*” 54-8

2.8.2.1.8. Sıfat Fiil Grubunun Yer Tamlayıcısı Olarak Kullanılanlar

“...Salih’i artık *çarşıda pazarda* gören...” 106-3

2.8.2.1.9. Sıfat Fiil Grubunun Belirtisiz Nesnesi Olarak Kullanılanlar

“... *çoluk çocuk* hepsini içine kilitlediği...” 78-12

2.8.2.1.10. Zarf Fiil Grubunun Belirtili Nesnesi Olarak Kullanılanlar

“... *elini kolunu* sallaya sallaya...” 192-23

2.8.2.1.11. Zarf Fiil Grubunun Yer Tamlayıcısı Olarak Kullanılanlar

“... *şundan bundan* konuşarak...”

2.8.2.1.12. İsim Fiil Grubunun Yer Tamlayıcısı Olarak Kullanılanlar

“... *havadan sudan* konuşma...” 331-31

2.8.2.1.13. İsim Cümlesinin Zarf Unsuru Olarak Kullanılanlar

“... adam *eninde sonunda* bir hayduttu.” 253-20

2.8.2.1.14. Sıfat Fiil Grubunun Zarf Unsuru Olarak Kullanılanlar

“... birer çanak tarhana çorbasını *zar zor* içtikten...” 303-7

2.8.2.1.15. Zarf Fiil Grubunun Zarf Unsuru Olarak Kullanılanlar

“... *şen şakrak* konuşa konuşa...” 30-5

“... merdivenleri *paldır küldür* inerek...” 45-29

“... merdivenleri *paldır küldür* çıkarak...” 67-14

“... *süklüm püklüm* çıkarken...” 343-12

2.8.2.2. Kelime Grubunun Bir Unsuru Olarak Kullanılanlar

2.8.2.2.1. Edat Grubunun İsim Unsuru Olarak Kullanılanlar

“... *eş dostla*...” 31-32

“... *kirkelli* kadar...” 290-9

“... *sekiz on* kadar...” 319-35

2.8.2.2.2. Bağlama Grubunun Unsuru Olarak Kullanılanlar

“... *yamru yumru* ve kırk, kırk beşlik adam...” 111-11

“... *yamru yumru* ve kocamış...” 132-17

“... *soyu sopusu*, ruhu...” 255-13

- “... *çoluk çocuk, karı kız*...” 268-22
“... *çoluk çocuk, karı kız*...” 268-72

2.8.2.2.3. Birleşik Fiilin İsim Unsuru Olarak Kullanılanlar

- “... *delik deşik* ederdi.” 10-24
“... *allak bullak* etti.” 139-10
“... *haşır neşir* edeceği...” 394-1

2.8.2.2.4. Belirtili İsim Tamlamasının Tamlayan Unsuru Olarak Kullanılanlar

- “... *ötekinin berikinin* gördüğü...” 157-9
“... *selam sabahın* biçimi...” 208-5

2.8.2.2.5. Belirtisiz İsim Tamlamasının Tamlayan Unsuru Olarak Kullanılanlar

- “... *fakir fukara* sevgisi...” 165-29
“... *düğün dernek* işleri...” 183-17
“... *ölüm kalım* karşılaşması...” 266-22
“... *ana baba* günü...” 268-21
“... *tuz ekmek* hakkı...” 282-20

2.8.2.2.6. Belirtili İsim Tamlamasının Tamlanan Unsuru Olarak Kullanılanlar

- “... bu yükün *aslı astarı*...” 118-4
“... bu işin *aması maması*...” 126-27
“... Doktor’un *aklı fikri*...” 139-2
“... bu gizli teşkilatın *aslımı astarını*...” 311-26
“... herifin *derdi yükü*...” 317-30

2.8.2.2.7. İsnat Grubunun Birinci İsim Unsuru Olarak Kullanılanlar

- “... *yakası bağı* açık...” 153-9

2.8.2.2.8. İyelik Grubunun Tamlanan Unsuru Olarak Kullanılanlar

- “... (onların) *işleri güçleri*...” 70-9
“... (onun) *eşi dostu*...” 105-26

2.8.2.2.9. Sıfat Tamlamasının Sıfat Unsuru Olarak Kullanılanlar

- “... *şen şakrak* Niko...” 30-18
“... *ufak tefek* şeyler...” 34-14
“... *üç beş* saniye...” 50-21
“... *yarım yamalak* Rumca...” 52-28
“... *uçsuz bucaksız* kainat...” 55-10

2.8.3. İlaveli Tekrarlar

2.8.3.1. Cümle Unsuru Olarak Kullanılanlar

2.8.3.1.1. Fiil Cümlesinin Zarf Unsuru Olarak Kullanılanlar

- “... *büsbütün* katlanılmaz, oluyordu.” 9-11
“... *bomboş* sarkıyordu.” 16-18
“... *büsbütün* kötü taklit ediyordu.” 19-25
“... *büsbütün* bir başka adam oldu.” 24-30
“... *büsbütün* kurumuş...” 31-13

2.8.3.1.2. İsim Cümlesinin Yüklemleri Olarak Kullanılanlar

- “... kümes *bomboştu*.” 19-24
“... gök *masmavi (idi)*...” 25-21
“... yanak *paramparça*...” 25-23
“... duvarlar boyunca uzanan sedirler *bomboştu*.” 38-5
“... bütün cepleri *bomboştu*.” 43-18

2.8.3.1.3. Sıfat Fiil Grubunun Zarf Unsuru Olarak Kullanılanlar

- “... *çırılçıplak* yattıkları...” 31-9
“... *büsbütün* cesaret almış...” 123-31
“... *sımsıkı* bağladığı...” 182-24

2.8.3.2. Kelime Grubunun Bir Unsuru Olarak Kullanılanlar

2.8.3.2.1. Birleşik Fiil Grubunun İsim Unsuru Olarak Kullanılanlar

- “... *tortop* oldu...” 34-31
“... *kıpkırmızı* olmuştu...” 41-34
“... *bambaşka* olacak...” 80-30
“... *dümdüz* ederdi.” 83-5
“... *kıpkırmızı* olmuştu.” 146-21

2.8.3.2.2. Sıfat Tamlamasının Sıfat Unsuru Olarak Kullanılanlar

- “... *bambaşka* bir hedef...” 13-10
“... *bembeyaz* ekmek...” 15-22
“... *bambaşka* bir unutuş...” 23-33
“... *tertemiz* yatak...” 25-4
“... *yepyeni* elbise...” 30-18

2.8.3.2.3. Bağlama Grubunun Unsuru Olarak Kullanılanlar

- “... *bomboş* ve kıvrım kıvrım...” 81-29
“... uzun ve *bembeyaz*...” 150-20
“... *bembeyaz*, pırıl pırıl...” 347-1

- “... *kapkaraydı*, kördü.” 372-30
“... *yepye*ni, bambaşka...” 394-10

2.8.4. Zıt Manalı Tekrarlar

2.8.4.1. Cümle Unsuru Olarak Kullanılanlar

2.8.4.1.1. Fiil Cümlesinin Belirtili Nesnesi Olarak Kullanılanlar

- “... *varını yoğunu* buna harcıyor.” 188-8

2.8.4.1.2. Fiil Cümlesinin Yer Tamlayıcısı Olarak Kullanılanlar

- “... Hoca başını *sağa sola* salladı.” 125-15
“... *sağa sola* gitti.” 195-7

2.8.4.1.3. İsim Cümlesinin Yüklemi Olarak Kullanılanlar

- “... *belli belirsizdi*.” 15-5
“... Niko'nun sesi *belli belirsizdi*.” 52-14

2.8.4.1.4. Fiil Cümlesinin Zarf Unsuru Olarak Kullanılanlar

- “... *aşağı yukarı* ilki gibi geçti.” 108-3
“... *aşağı yukarı* tam ortadan deldi.” 156-14
“... *aşağı yukarı* şöyle konuşmalar olurdu.” 168-10
“... *aşağı yukarı* vasiyette bulunmuştu.” 183-19
“... *aşağı yukarı* tam kendilerinininki gibi işliyordu.” 216-11

2.8.4.1.5. Fiil Cümlesinin Yüklem Unsuru Olarak Kullanılanlar

- “... testere dişleri gibi *iner çıkardı*.” 161-17

2.8.4.2. Kelime Grubunun Bir Unsuru Olarak Kullanılanlar

2.8.4.2.1. Sıfat Tamlamasının Sıfat Unsuru Olarak Kullanılanlar

- “... *belli belirsiz* bir ümit baharı...” 9-7
“... *belli belirsiz* tortu...” 29-13
“... *uzak yakın* akrabalar...” 30-28
“... *küçük büyük* bütün hareketler...” 62-3
“... *belli belirsiz* bir kızgınlık...” 98-20

2.8.4.2.2. Bağlama Grubunun Unsuru Olarak Kullanılanlar

- “... *iyi kötü*, doğru yanlış...” 117-33
“... *iyi kötü*, *doğru yanlış*...” 117-33
“... *çoluk çocuk*, *karı kız*, *genç yaşlı*...” 268-22

2.9. Edat Grupları

2.9.1. “beri” Edatı ile Yapılan Edat Grupları

2.9.1.1. Cümle Unsuru Olarak Kullanılanlar

2.9.1.1.1. Fiil Cümlesinin Zarf Unsuru Olarak Kullanılanlar

- “... *aylardan beri* her ev kocaman bir göz olmuş.” 9-15
“... *Salih yıllardan beri*... böyle bir topluluk görmemişti.” 49-22
“... *Akşehir’e gelişinden beri* ilk defa sırtıyordu.”
“... *asırlardan beri*... yaşadı...” 86-14
“... *bir müddetden beri* Doktor Haydar Bey ile arkadaşlar kalıyor.” 148-9

2.9.1.1.2. İsim Cümlesinin Zarf Unsuru Olarak Kullanılanlar

- “... *üç yıldan beri* ilk defa yorgundu.” 22-26

2.9.1.1.3. Sıfat Fiil Grubunun Zarf Unsuru Olarak Kullanılanlar

- “... *onun trenden indiği saatten berine* yapıp ne ettiğini...” 37-26
“... *Rumların asırlardan beri* kalplerinin derinliklerinde yatan...” 84-26

2.9.2. “dair” edatı ile Yapılan Edat Grupları

2.9.2.1. Fiil Cümlesinin Zarf Unsuru Olarak Kullanılanlar

- “... *Bu sözün acayip bir canavar canlılığı kazandırdığı bu gölcüğe dair*masal çeşnisinden vakalar anlatılırdı...” 46-7

2.9.2.2. Kelime Grubunun Bir Unsuru Olarak Kullanılanlar

2.9.2.2.1. Sıfat Tamlamasının Sıfat Unsuru Olarak Kullanılanlar

- “... *Ermeniler’in buna eşit gaddarlıklarına dair* korkunç olaylar...” 78-30
“... *onun da öldüğüne dair* bir rivayet...” 111-9
“... *çoluğuna çocuğuna dair* haber...” 365-34

2.9.3. “Diye” Edatıyla Yapılan Edat Grupları

2.9.3.1. Cümle Unsuru Olarak Kullanılanlar

2.9.3.1.1. Fiil Cümlesinin Zarf Unsuru Olarak Kullanılanlar

- “... *Salih’im Salih’im diye* inliyordu...” 25-31
“... *kim o diye* seslendi...” 27-27
“... *elbette diye* tekrarladı.
“... *pıt pıt diye* iki damla yaş düştü...” 37-10

“... *tu diye* attı...” 38-29

2.9.3.1.2. İsim Cümlesinin Zarfı Olarak Kullanılanlar

“... *haklı haksız diye* değil...” 82-24

2.9.3.1.3. Sıfat Fiil Grubunun Zarf Unsuru Olarak Kullanılanlar

“... *Padişahım çok yaşa, diye* tekrarladık...” 41-11

“... *yalnız diye* üstünlüğünü ilan eden...” 98-15

“... *yaramaz ya diye* düşünen...” 101-28

“... *iman za'finin doğurduğu telaş ile halas bu yoldadır diye* nefslerin feda edenler...” 103-11

“... “*hıhı*” *diye* sırtacak...” 104-24

2.9.3.1.4. Zarf Fiil Grubunun Unsuru Olarak Kullanılanlar

“... *yoo diye* gülümseyerek...” 31-14

“... *tak tak diye* yeri döverek...” 38-22

“... *neden utanacakmışım diye* mırıldarken...” 42-7

“... *ne zaman saldıracaklar diye* beklerken...” 43-32

“... *eyiki çavuş mavuş yok diye* gülerek...” 107-24

2.9.3.1.5. İsim Fiil Grubunun Zarf Unsuru Olarak Kullanılanlar

“... *nedir onlar diye* yeniden araya girmek...” 98-20

“... *estağfurullah diye* mırıldanmak...” 310-12

2.9.4. “Doğru” Edatıyla Yapılan Edat Grupları

2.9.4.1. Cümle Unsuru Olarak Kullanılanlar

2.9.4.1.1. Fiil Cümlesinin Zarf Unsuru Olarak Kullanılanlar

“... *papuçlarının ucuna doğru* bakıyordu...” 32-24

“... *Salih'e doğru* uzandı...” 38-14

“... *Ona doğru* yürüdü...” 38-22

“... *ona doğru* iyice eğilmişti...” 41-16

“... *mezarlığa doğru* yürüdü...” 48-17

2.9.4.1.2. İsim Cümlesinin Yüklem Unsuru Olarak Kullanılanlar

“... *öğlene doğru* ydu...” 66-31

“... *eylül sonlarına doğru* idi...” 208-28

“... *kışa doğru* ydu...” 367-27

2.9.4.1.3. Sıfat Fiil Grubunun Zarf Unsuru Olarak Kullanılanlar

“... *tel çerçeveli gözlükleri kendine doğru* eğilir...” 53-20

- “... *Tekke Deresine doğru yükselen...*” 63-1
 “... *Mayıs sonlarına doğru İstanbul gazetelerinden birinde çıkan...*” 74-33
 “... *kışa doğru bir fidan gibi serpiliveren...*” 76-25
 “... *Afyon ve Akşehir yönlerine doğru gelişen...*” 257-29
 “... *kendilerine doğru dolu dizgin gelen...*” 267-23

2.9.4.1.4. Zarf Fiil Grubunun Zarf Unsuru Olarak Kullanılanlar

- “... *Topyerine, Hıdırlığa, Kapkaleye ve güneye doğru uzanıp...*” 48-15
 “... *meydanın ortalarına doğru varınca...*” 206-9
 “... *Salih’e doğru iyice eğilerek...*” 282-2

2.9.5. “Evvel” Edatı ile Yapılan Edat Grupları

2.9.5.1. Cümle Unsuru Olarak Kullanılanlar

2.9.5.1.1. Fiil Cümlesinin Zarf Unsuru Olarak Kullanılanlar

- “... *hesapladıkları saatten de evvel köyün sırtına dolanmışlardı...*” 258-26
 “... *benden evvel geldi...*” 450-10

2.9.6. “Gibi” Edatı ile Yapılan Edat Grupları

2.9.6.1. Cümle Unsuru Olarak Kullanılanlar

2.9.6.1.1. Fiil Cümlesinin Zarf Unsuru Olarak Kullanılanlar

- “... *kendileri gibi itişip kakışıyor...*” 12-27
 “... *şişman bertalar gibi gümbürdüyor...*” 13-12
 “... *zemberek boşanır gibi döndü...*” 14-31
 “... *eskisi gibi hissediyordu...*” 15-32
 “... *onun acıkacağı gibi üşüyeceğini de biliyordu...*” 17-5

2.9.6.1.2. İsim Cümlesinin Zarf Unsuru Olarak Kullanılanlar

- “... *bunların mahiyeti de rüzgarlarınkı gibi çeşitliydi...*” 77-18
 “... *her zamanki gibi niyeti bir çay bardağının üçte ikisiydi...*” 81-22
 “... *düşündüğü gibi iki zaptiye neferi yine dibek taşının yanında idiler...*” 125-35
 “... *hocanın dediği gibi bu doktorların gittiği geceden hemen bir sonraki geceydi...*” 140-11
 “... *gönlü gibi bedeni de gergin ve zindeydi...*” 214-29

2.9.6.1.3. Sıfat Fiil Grubunun Zarf Unsuru Olarak Kullanılanlar

- “... *bir üçgenin tabanı gibi kapatan...*” 18-18
 “... *mis gibi kokan...*” 23-19
 “... *uçurum gibi açılan...*” 56-1
 “... *bir tepsi gibi doğduğu...*” 64-2
 “... *oyuna gider gibi giden...*” 66-3

2.9.6.1.4. Zarf Fiil Grubunun Zarf Unsuru Olarak Kullanılanlar

- “... *yeni bir insan gibi* çabucak uykuya dalarken...” 25-4
 “... *bir sıla türküsü gibi* uzayıp...” 132-32
 “... *makinelî ateşine tutulmuş gibi* tozularak...” 157-22
 “... geride bırakmak ister gibi mahmuzlarken...” 183-1
 “... *çanak tutar gibi* umursamadan...” 184-9

2.9.6.1.5. İsim Cümlesinin Yüklemleri Olarak Kullanılanlar

- “... bu ses *mezarda bile kulaklarını bırakmayacak gibiydi.*” 14-9
 “... şimdi *inadına belli etmeye çalışır gibiydi.*” 15-8
 “... Niko, *eskisi gibiydi.*” 17-21
 “... *salıncaktaki bebeğe söyler gibiydi.*” 20-8
 “... vücudu da, ruhu da yenilenmiş gibiydi.” 24-27

2.9.6.2. Kelime Grubunun Bir Unsuru Olarak Kullanılanlar**2.9.6.2.1. Birleşik Fiilin İsim Unsuru Olarak Kullanılanlar**

- “... *elini öpmeye kalkışmanın saygısızlık olacağını sanır gibi* olmuştu.” 59-26
 “... *bağların bir bir koptuğunu duyar gibi* oldu.” 96-30
 “... *duraklar gibi* oldu.”
 “... *yaptığı yanlışı onlar gibi* oldu.” 192-21
 “... *biraz ferahlar gibi* olmuştu”: 220-30

2.9.7. “göre” Edatı ile Yapılan Edat Grupları**2.9.7.1. Cümle Unsuru Olarak Kullanılanlar****2.9.7.1.1. Fiil Cümlesinin Zarf Unsuru Olarak Kullanılanlar**

- “... *ona göre* düşünüyordu.” 9-14
 “... *kabullendiği cümlelere göre* yaşıyor.” 89-17
 “... *vardığı hükme göre* konuşacaktı.” 92-27
 “... *Ali Emmi'nin dediğine göre* Mumcu yarı hazırmış.” 114-8
 “... *yaş sırasına göre*... tekrarlandı.” 170-12

2.9.7.1.2. İsim Cümlesinin Zarf Unsuru Olarak Kullanılanlar

- “... *ona göre* her yanda Kuvvacılar vardı.” 245-1
 “... *ona göre* İstanbullu Hoca içerde idi...” 261-30
 “... asıl söz, *anladığına göre*, Müftü'de.” 267-9
 “... *Çolak'a göre* Çerkez Ethem daha kuvvetli idi.” 306-19
 “... *adamlarımız size göre* serserilerdir.” 321-4

2.9.8. “için” Edatı ile Yapılan Edat Grupları

2.9.8.1. Cümle Unsuru Olarak Kullanılanlar

2.9.8.1.1. Fiil Cümlesinin Zarf Unsuru Olarak Kullanılanlar

“... *ahbap olmak için* Hristiyanı Müslümana üstün tutmuyorlardı.” 11-26

“... *bir an için* Niko'nun gözlerini aradı.” 15-34

“... *zafer için* neye güvenebilirdi.” 16-23

“... *bir an için* daha kuvvetli görünmüştü...” 16-25

“... bu kolları çözmek için...” 20-4

2.9.8.1.(2) İsim Cümlesinin Zarf Unsuru Olarak Kullanılanlar.

“...soğuk, *yaşlılarla çocuklar için* açlık kadar yıkıcı idi.” 9-10

“...*yemek için* ikinci ele lüzum yoktu.” (16-7)

“...”*Hilal*” için bir ümit var mıydı...” 57-20

“...*bir başka ırkı veya kavmi elde tutabilmek için* bunlardan biri lazımdır.” 64-23

“...*anlamamak için* insanın gönül gözü kör doğmuş olması gerekti.” 70-20

2.9.8.1.(3) İsim Cümlesinin Yüklem Unsuru Olarak Kullanılanlar.

“...bu daha çok *sokaklar ve çarşı içindi*...” 26-26

“...*unuttuğu içindi* bu galiba...” 163-5

2.9.8.1.(4) Sıfat Fiil Grubunun Zarf Unsuru Olarak Kullanılanlar.

“...*diğer Müslüman çocuklar için* fantastik bir alem olan...” 12-17

“...*Zat-ı Şahane'ye dua için* kıvıldağan...” 58-6

“...*Yunanlıların geri çekilmesi için* İngilizlerle anlaştığı...” 77-21

“...*Yunanlılarla harp etmek için* kurulmuş...” 78-21

“...*bugün için* sadece iddialar, teşebbüsler, içgüdülerine dayanan...” 80-9

2.9.8.1.(5) Zarf Fiil Grubunun Zarf Unsuru Olarak Kullanılanlar.

“...*bu mesele için* toplanıp...” (135-21)

“...*memleket için* çırpınıp dururken...” (303-34)

2.9.8.1.(6) İsim Fiil Grubunun Zarf Unsuru Olarak Kullanılanlar.

“...*statükonun bozulmaması için* çalışma...” (62-2)

2.9.8.2. Kelime Grubunun Bir Unsuru Olarak Kullanılanlar.

2.9.8.2.(1) Bağlama Grubunun Unsuru Olarak Kullanılanlar.

“...sadrizam efendi hazretlerinin emri üzerine ve *sırf Hoca Efendi ile konuşmak için*...” (209-1)

- “...ne bu açıklama için, ne de karar değiştirmek için...” (419-28)
 “...ne bu açıklama için, ne de karar değiştirmek için...” (419-28)

2.9.9. “ile” Edatı ile Yapılan Edat Grupları.

2.9.9.1. Cümle Unsuru Olarak Kullanılanlar.

2.9.9.1.(1) Fiil Cümlesinin Zarf Unsuru Olarak Kullanılanlar.

- “...açıklıkla büsbütün katlanılmaz oluyordu.” (9-11)
 “...hangi beden, hangi ruhla geleceklerdi?” (9-19)
 “...yılışık bir alayla karşılanıyordu.” (10-33)
 “...ellerinde sahalara ve torbalarla istasyona kadar iniyor.” (11-7)
 “...hakaret kusan bir gururla veriyorlar.” (11-10)

2.9.9.1.(2) İsim Cümlesinin Zarf Unsuru Olarak Kullanılanlar.

- “...İtalyanlarla pek iyi aram.” (16-4)
 “...üç katlı evleri ile Akşehir’in gözde semtlerinden biri idi.” (18-20)
 “...o dönem devrin kendine mahsus varlık ve saadeti ile cıvıl cıvıldı.” (18-25)
 “...oda, güneşin ilk ışıkları ile aydınlıktı.” (25-21)
 “...güzel yüzü geniş bir gülümseyişle ışıltı ışıltıydı.” (27-31)

2.9.9.1.(3) Sıfat Fiil Grubunun Zarf Unsuru Olarak Kullanılanlar.

- “...bir ihtiyar dulun sessizliği ve yoksulluğu ile dolan...” (18-28)
 “...dört elle sarıldığı...” (22-36)
 “...beş on kişiyle yapılan...” (37-34)
 “...aynı hızla döndük...” (38-1)
 “...pembelerin kaş tutuşturucusu ile süslenen...” (43-32)

2.9.9.1.(4) Zarf Fiil Grubunun Zarf Unsuru Olarak Kullanılanlar.

- “...telaşla çıkarıp...” (18-22)
 “...isyanı körükleyen bir uysallıkla kandırılanları derele...” (35-16)
 “...öylesine bir yorumla işi şakaya vurup...” (36-1)
 “...yaş ve baş sırası ile daracık merdivenlerden birer birer inip...” (43-3)
 “...can gözüyle gördün mü...” (47-32)

2.9.10. “kadar” Edatıyla Yapılan Edat Grupları.

2.9.10.1. Cümle Unsurlu Olarak Kullanılanlar.

2.9.10.1.(1) Fiil Cümlesinin Zarf Unsuru Olarak Kullanılanlar.

- “...ebediyete kadar sürecekti.” (14-3)
 “...kapının önüne kadar götürdü.” (18-32)
 “...kasabamıza kadar gelsin...” (40-16)

- “...biz Goliçya’dan Kanal’ına kadar...evlatlarımızı bırakalım.” (40-16)
“...ömrünün sonuna kadar bulamayacaktı.” (54-18)

2.9.10.1.(2) İsim Cümlesinin Zarf Unsuru Olarak Kullanılanlar

- “...mutluluğa kapısı *ardına kadar* açıldı...” (19-24)
“...insanı *şaşırtacak kadar* gençti...” (59-23)
“...bunlar *da can düşmanı hastalıklar kadar* önemlidir.” (99-8)
“...akıl *almayacak kadar* varlıklı idiler.” (197-35)
“...şaşılacak kadar serinkanlı idi.” (201-27)

2.9.10.1.(3) Sıfat Fiil Grubunun Zarf Unsuru Olarak Kullanılanlar.

- “...ölümüne *kadar* sürecek...” (30-27)
“...kuruyuncaya *kadar* yattıkları...” (31-9)
“...bir *karış ötesine kadar* gelen...” (41-16)
“...sarıdan *siyaha kadar*...kirlenmiş...” (44-20)
“...sıfıra *kadar* kaybettiği...” (46-23)

2.9.10.1.(4) Zarf Fiil Grubunun Zarf Unsuru Olarak Kullanılanlar.

- “...merdiven *başına kadar* giderek...” (28-12)
“...ötekiler *kadar* düşünüp...” (81-34)
“...son *zerresine kadar* püskürtüp...” (136-12)
“...gurura *kadar* götürüp...” (172-2)
“...iki *kilometre kadar* kalınca...” (267-19)

2.9.10.1.(5) İsim Fiil Grubunun Zarf Unsuru Olarak Kullanılanlar.

- “...kabına *sığmayacak kadar* sevinme...” (109-22)
“...deminki *kadar* üzülme...” (120-1)
“...devlete *karşı* böyle davranma...” (225-4)

2.9.10.2. Kelime Tamlamasının Sıfat Unsuru Olarak Kullanılanlar.

2.9.10.2.(1) Sıfat Tamlamasının Sıfat Unsuru Olarak Kullanılanlar.

- “...on *saniye kadar* sessizlik...” (91-18)
“...on *beş adım kadar* öte...” (155-22)
“...kırk *kadar* koyun...” (183-1)
“...el *kadar* pencere...” (185-24)
“...içinden *çıkamayacağı kadar* karışık...” (193-9)

2.9.11. “rağmen” Edatı ile Yapılan Edat Grupları.**2.9.11.1. Cümle Unsuru Olarak Kullanılanlar.****2.9.11.1.(1) Fiil Cümlesinin Zarf Unsuru Olarak Kullanılanlar.**

“...karşılaştığı direnişe ve gözdağına rağmen Nilo’yu kurtardı.” (12-7)

“...yüzünün harap haline rağmen Seziyordu.” (22-33)

“...ısrarına rağmen kimsenin gözleriyle karşılaşmadı.” (140-26)

“...her şeye rağmen ... hoşlanıyordu.” (198-29)

“...buna rağmen ... yanına vardı.” (225-26)

2.9.11.1.(2) İsim Cümlesinin Zarf Unsuru Olarak Kullanılanlar.

“...yaşına rağmen erkek mizaçlı ve yapılı idi.” (11-33)

“...bütün bu ayrılıklara rağmen arkadaşlıkta değişen bir şey yok gibiydi.” (13-6)

“...gür ve siyah sakalına rağmen gençti.” (59-23)

2.9.12. “sonra” Edatı ile Yapılan Edat Grupları.**2.9.12.1. Cümle Unsuru Olarak Kullanılanlar.****2.9.12.1.(1) Fiil Cümlesinin Zarf Unsuru Olarak Kullanılanlar.**

“...Salih epeyce tereddütten sonra sordu.” (22-17)

“...onlar görünmez olduktan sonra birbirlerine dönüyor.” (29-34)

“...son köşeyi de aynı hızla döndükten sonra ... içeri daldı.” (38-1)

“...izmariti yerde ezdikten sonra tekrar bağdaş kurdu.” (40-4)

2.9.12.1.(2) İsim Cümlesinin Zarf Unsuru Olarak Kullanılanlar.

“...on dakika sonra loş bir odadaydı.” (185-21)

“...biraz sonra İstanbullu Hoca orada idi.” (208-33)

“...biraz sonra Küçük Ağa il Çolak odada idiler.” (290-21)

“...Küçük Ağa olmadıktan sonra Salih’in ne işi vardı.” (371-33)

2.9.12.1.(3) İsim Cümlesinin Yüklem Unsuru Olarak Kullanılanlar.

“...sabah namazından yarım saat sonra idi.” (25-17)

“...zaferden sonrasıydı.” (344-8)

2.9.12.1.(4) Sıfat Fiil Grubunun Zarf Unsuru Olarak Kullanılanlar.

“...bundan sonra yapacağı...” (106-2)

“...o haberi işittikten sonra söylediği...” (129-29)

“...beş ay sonra gelecek...” (180-31)

“...bir vadiden sonra...şeklini alıveren...” (289-32)

“...on onbeş dakika sonra atışı yapacakları...” (299-22)

2.9.12.1.(5) Zarf Fiil Grubunun Zarf Unsuru Olarak Kullanılanlar.

“...tam *iki saat sonra* müfrezesini hazırlayıp...” (338-33)

2.9.13. “önce” Edatı ile Yapılan Edat Grupları.**2.9.13.1. Cümle Unsuru Olarak Kullanılanlar.****2.9.13.1.(1) Fiil Cümlesinin Zarf Unsuru Olarak Kullanılanlar.**

“...*bir asır, beş asır önce* de böyle günler oluyordu.” (47-29)

“...*asıl kötüsü dağılmadan da önce* hava kaybolacaktı.” (97-21)

“...*yıllarca önce* Hacı Yakup Ağa'nın kızına vurulmuş.” (111-4)

“...*harpten önce* dillerden düşmezdi.” (111-7)

“...*bir ay önce* fark etmiş.” (129-21)

2.9.13.1.(2). İsim Cümlesinin Zarf Unsuru Olarak Kullanılanlar

“...*harpten önce* de o esirlik günlerindeki gibiydi...” 67-5

“...*Akşehir bir gün önce* hiç de böyle değildi...” 347-13

2.9.13.1.(3). Sıfat Fiil Grubunun Zarf Unsuru Olarak Kullanılanlar

“...*yatıp uyumadan önce* duyduğu...” 131-26

“...*Tevfik Bey'e katılmadan önce* saldığı...” 324-24

2.9.13.1.(4). Zarf fiil Grubunun Zarf Unsuru Olarak Kullanılanlar

“...*sabah ezanından yarım saat kadar önce* yine kimseye bir şey demeden atını eğerleyip...” 244-16

“...*her şeyden önce* Müftü Efendi Emine'nin anasıyla konuşup...” 247-13

“...*ilk önce*, kaçan bir insan olarak...” 254-6

“...*şafaklardan önce* dağlara çıkıp...” 282-24

2.9.13.1.(5) İsim Fiil Grubunun Zarf Unsuru Olarak Kullanılanlar

“...*her şeyden önce* bunu öğrenmek...” 90-10

“...*Yunan'dan önce* tepelemek...” 202-34

“...*bir an önce* ahırına girmek...” 255-28

“...*bu işi bir an önce* bitirme...” 258-1

2.9.13.2. Kelime Grubunun Bir Unsuru Olarak Kullanılanlar**2.9.13.2.(1). Bağlama Grubunun Bir Unsuru Olarak Kullanılanlar**

“...*Hocayla dün gece, hiç değilse şu ihbardan önce*...” 119-30

2.9.13.2.(2). Aitlik Grubunu Birinci Unsuru Olarak Kullanılanlar

“...yaratılıştan önceki...” 256-5

“...kopuştan önceki...” 319-26

2.9.14. “Bile” edatıyla Yapılan Edat Grupları**2.9.14.1. Cümle unsuru Olarak Kullanılanlar****2.9.14.1.(1). Fiil Cümlesinin Zarf unsuru Olarak kullanılanlar**

“...mezerini bile bilmem...” 42-26

“...Salih’in adı bile uzun zaman kararlaştırılmayacak ...”54-15

“...Müftü bile onun elini öpmeye hazırlanmıştı...”59-25

“...bir tane bile kestiremedi...”65-20

“...Yunan ordusunun Manisa’ya yürüyüşünden bile bu kadar heyecan duyulmamış...”75-1

2.9.14.1.(2). İsim Cümlesinin Zarf Unsuru Olarak Kullanılanlar

“...bu gelişi hatırlamayanlar bile vardır...” 58-21

“...güvensizliğe kapılanlar bile vardı...” 59-28

“...tüfek tutmayı öğrenenlerin içinde bile yakası bağı açıklar vardı...” 153-9

“...saç kesimleri bile ayrı ayrıydı...” 153-17

“...Hasan Ağa bile var...” 205-19

2.9.14.1.(3). Sıfat Fiil Grubunun Zarf Unsuru Olarak kullanılanlar

“...birbirine kıymayı bile düşünen...” 191-4

“...işin başında bile sayılamayacak...” 226-27

“...ölüm kalım meselesinde bile patlak veriveren...” 391-25

2.9.14.1.(4). Zarf Fiil Grubunun Zarf Unsuru Olarak Kullanılanlar

“...bir an bile duralamadan...” 48-31

“...aklına bile getirmeden...” 56-5

“...minicik bir iz bile bırakmadan...” 60-4

“...bir saniye bile kaybetmeden...” 126-4

“...daha cemaatin yarısı bile bu haberi duymadan...” 213-5

2.9.14.1.(5). İsim Fiil grubunun Zarf Unsuru Olarak Kullanılanlar

“...ihtirasları bile hesaba katmak...” 391-21

2.9.15. “Karşı” Edatıyla Yapılan Edat Grupları**2.9.15.1 Cümle Unsuru Olarak Kullanılanlar****2.9.15.1.(1). Fiil Cümlesinin Zarf Unsuru Olarak Kullanılanlar**

- “...*parasızlık, açlık ve yoksulluğa karşı*... bekliyordu.” 9-7
 “...*Akşehir’i saran çöküntüye karşı* bu mahalle gün gün dinçleşiyordu.” 10-16
 “...*savaşı Akşehir’e karşı kendisi açmıştı.*” 48-27
 “...*Padişahımıza ve halife-yi ruyı zemine karşı*... medar olacaktı.” 59-13
 “...*kendine karşı* güveni belirmişti.” 108-17

2.9.15.1.(2) İsim Cümlesinin Zarf Unsuru Olarak kullanılanlar.

- “...*düşmanın kana susamış saldırılarına karşı* payitahtın bir şey yaptığı yoktu.” 130-25
 “...*Ali Emmi’ye karşı bir başka sevgisi ... vardı.*” 279-18
 “...*Cephe Kumandanlığının umumi Kuvva cetveli isteyen emrine karşı* Tevfik Bey’in söyledikleri şunlardı.” 321-1
 “...*ona karşı her türlü tedbir alınmaktaydı.*” 329-21

2.10. Bağlama Grubu**2.10.1. “da...da” Bağlacı ile Yapılanlar****2.10.1.1. Cümle Unsuru Olarak Kullanılanlar****2.10.1.1.(1). Fiil Cümlesinin Öznesi Olarak Kullanılanlar.**

- “...*babası da, babasının arkadaşları da* bunu sık sık tekrarlarlardı. 47-18
 “...*Haberi veren "İyi yer" in neresi veya kim olduğunu soran da merak eden de* çıkmadı.” 143-1
 “...*Ali Emmi de, Sabri Usta da* rollerini iyi oynamışlardı.” 143-29
 “...*Allah da affeder, kul da.*” 191-30
 “...*Yüzbaşı da, Reis Bey de, Doktor da,* onlarla birlikte Ali Emmiler ve Küçük Hacılar da pek iyi biliyorlardı.” 218-20

2.10.1.1.(2). Fiil Cümlesinin Belirtili Nesnesi Olarak Kullanılanlar.

- “...*mehtabın romantik büyüsunü de, katıldığı maceranın neşe veren heyecanını da* kaybetmişti.” 118-1
 “...*şeriatı da, ahvali âlemi de* herkesten iyi bilir.” 149-11
 “...*Hoca vatanını da, milletini de* en azından kendisi kadar seviyor.” 216-23
 “...*bu zabitleri de, onların adamlarını da* seviyor.” 244-1
 “...*Delileri de delilikleri de* pek severim.” 315-25

2.10.1.1.(3). Fiil Cümlesinin Belirtisiz Nesnesi Olarak Kullanılanlar.

- “...*"Yaniyi de Ligor'u da* bilmem ben." 41-33

“...İstanbul'un aleyhindeki rivayetleri de, Kuvvâyı Milliye için söylenen güzel şeyleri de katıyordu.” 174-3

“...acı sözü de, tatlı sözü de bağıra bağıra yahşi gülüşü dudaklarından düşürmeden söyledi.” 195-10

2.10.1.1.(4) Fiil Cümlesinin Yer Tamlayıcısı Olarak Kullanılanlar.

“...nabzında da, nefesinde de fazla bir artış olmuyordu.” 108-11

“...Buğday pazarında da, yoğurt veya odun pazarında da satıcıdan çok alıcı görünüyordu.” 208-1

2.10.1.1.(5) İsim Cümlesinin Öznesi Olarak Kullanılanlar.

“...Ruhuyla da, bedeni ile de öyle.” 81-28

“...Mumcu da, Sabri Usta da, İmam da onun gibiydi.” 149-1

“...Gülüşi de, söyleyişi de emirdi.” 167-8

2.10.1.2. Kelime Grubunun Bir Unsuru Olarak Kullanılanlar.

2.10.1.2.(1). Belirtili İsim Tamlamasının Tamlayan Unsuru Olarak Kullanılanlar.

“...Küçük Ağa'nın de kendisinin de yalnız kaldıkları...” 308-29

“...Tevfik Bey'in de, Etem Bey'in de kötü bir şey yapacaklarını...” 326-19

“...Balkan bozgununun da, Cihan Harbi trajedisinin de asıl sebepleri...” 391-5

2.10.1.2.(2). Belirtili İsim Tamlamasının Tamlanan Unsuru Olarak Kullanılanlar.

“...her şeyin, ama her şeyin iyisi de, kötüsü de...” 89-9

“...İşin o yanını da, bu yanını da...” 355-21

2.10.2. “fakat” bağlacı ile Kurulan Bağlama Grupları

2.10.2.1. Cümle Unsuru Olarak Kullanılanlar

2.10.2.1.(1). Fiil Cümlesinin Öznesi Olarak Kullanılanlar.

“...Padişahımız efendimizin nüfuzu, dirayeti, riyaseti ve muvazene-yi âlemin icapları, ancak bunlar, fakat mutlaka bunlar kurtaracaktır vatani ve milleti...” 101-23

2.10.2.1.(2). Fiil Cümlesinin Belirtili Nesnesi Olarak Kullanılanlar.

“...konuşmak zorunda olduğunu, fakat konuşmak isteğinin çoktan eriyip gittiğini hissetti.” 98-7

2.10.2.1.(3). Fiil Cümlesinin Zarfı Unsuru Olarak Kullanılanlar.

“...sesini çıkarmadan, fakat ona da bakmadan...” 190-6

“...Müftü önüne bakarak, fakat kuvvetli adımlarla ve dimdik yürüyordu...” 269-10

“...aynı mırıltılı sesle, fakat bu sefer hızlı hızlı ilâve etti.” 294-15

2.10.2.2. Kelime Grubunun Bir Unsuru Olarak Kullanılanlar.

2.10.2.2.(1). Sıfat Tamlamasının Sıfat Unsuru Olarak Kullanılanlar.

“...pis, sefil fakat kocaman torba...” 13-26

“...horultulu, inlemeli, çırpıntılı, fakat derin bir gece...” 25-10

“...Çok duyan, çok sezen, fakat düşünmeye, ölçüp biçmeye, karar vermeye pek gelemeyen bir adam...” 35-25

“...Tek kollu, fakat sapasağlam mideli kalan beden...” 48-9

“...Bu ince belli, fakat dolgun körpe...” 77-4

2.10.3. “Hem...hem” Bağlacı ile Kurulan Bağlama Grupları.

2.10.3.1. Cümle Unsuru olarak Kullanılanlar.

2.10.3.1.(1). Fiil Cümlesinin Yüklemi Olarak Kullanılanlar.

“...Küçük Ağa yakaladığı bu gerçekten hem üzüntü duyuyordu, hem de korkuyordu.” 318-8

2.10.3.1.(2). Fiil Cümlesinin Belirtili Nesnesi Olarak Kullanılanlar.

“...O da hem İstanbullu Hoca'yı hem de Küçük Ağa'yı düşünüyordu.” 370-2

2.10.3.1.(3). İsim Cümlesinin Öznesi Olarak Kullanılanlar.

“...Hem kendinize, hem ailenize, hem de vatana zararlı bir yoldasınız.” 123-20

2.10.3.1.(4). Sıfat Fiil Grubunun Belirtili Nesnesi Olarak Kullanılanlar.

“...hem kahramanını, hem de şeyhini bulmuş...” 369-21

2.10.3.2. Kelime Grubunun Bir Unsuru Olarak Kullanılanlar

2.10.3.2.(1) Edat Grubunun İsim Unsuru Olarak Kullanılanlar

“...hem yıkanmak, hem de yılan tutmak için...” 46-9

“...hem bereket, hem de kararsızlıklar, endişeler, ümitler ve çekişmeler doğuran çalkantılarla girdi.” 57-3

2.10.3.2.(2) İyelik Grubunun Tamlanan Unsuru Olarak Kullanılanlar

“...bizim hem aşçımız, hem de en keskin nişancımız...” 154-33

2.10.3.2.(3). Sıfat tamlamasının Sıfat Unsuru Olarak Kullanılanlar

“...hem akıllı, hem de tertemiz insanlar...” 244-11

“...çeşit çeşit *hem de birbirinden çetin* anlaşmazlıklar...” 286-11

2.10.4. “ile” Bağlacı ile Yapılan Bağlama Grupları

2.10.4.1. Cümle Unsuru Olarak Kullanılanlar

2.10.4.1.(1). Fiil Cümlesinin Öznesi Olarak Kullanılanlar.

“...*Karşıda yükselen Topyeri ile Çobankaya yağmurun* ve bir kör dumanın ardından hayâl meyal görünüyordu.” 18-14

“...Adana İstasyonu'nda çaldıkları soğanlardan biriyle taş gibi olmuş bir ekmek parçası...” 22-2

“...*hâl ve tavrındaki temkin ile bilhassa sesinin tonu* sağlamıştı.” 59-30

“...*Bu ince belli, fakat dolgun körpe ile, genç kuvvetli, fakat daha çok ilm-i cedel'in malı olan adam* aşkın her gün bir yönünü daha beraberce keşfetmeye başladılar.” 77-4

“...*Ali Emmi ile Köyceğizli Fırıncı Yaşar*, kahvede başladıkları bahsi, imamlığı yapan müftü "Allahu Ekber," diyene kadar fisıltı ve ciddi bir sesle sürdürdüler.” 91-1

2.10.4.1.(2). Fiil Cümlesinin Belirtili İsim Tamlaması Olarak Kullanılanlar

“...Çakırsaraylı dışarda *Hurşit'le, Hüseyin'i* çağırdı.” 194-21

“...*Doktor Haydar ile çok sevdiği Yüzbaşı Nâzım Bey'i* aynı iş için vazifelendirdi.” 213-26

“...*Akşehir'le dolaylarını* Kuvâyı Milliye hesabına Hoca'dan elbette kurtarabilirdi.” 217-12

“...*Reis ile arkadaşlarını* öldürürdü.” 253-27

“...o gece *Recep'le iki athy* yola çıkardı.” 255-2

2.10.4.1.(3). Fiil Cümlesinin Yer Tamlayıcısı Olarak Kullanılanlar

“...*Hurşit'le Hüseyin'e* o gece açmıştı.” 192-15

“...Reis Bey döner dönmez durumu *Ali Emmi ile Hacı Yusuf'a* anlatmış...” 204-27

“...Bu sırada *Yüzbaşı Hamdi Doktor'la Mülâzıma* el sallıyordu.” 238-1

“...Tevfik Bey bunları dinledikten sonra *Küçük Ağa ile Salih'e* odadakileri tanıttı.” 292-23

“...*Etem Bey ile kardeşlerinden* kuşkulu ve hoşnutsuzlukla bahseder olmuşlardı.” 306-22

2.10.4.1.(4). Sıfat Fiil Grubunun Özne Unsuru Olarak Kullanılanlar

“...*Reis Bey'le diğer ziyaretçiler* gittikten...” 393-9

2.10.4.1.(5). Zarf Fiil Grubunun Özne Unsuru Olarak Kullanılanlar

“...*Bu itimatla bu bilgi* karşı karşıya kalınca...” 170-29

“...*Sıhhiyeci Ali Çavuş'la Topbaşların Halis* bir manga ile şehre Hıdırlık'tan girip...” 237-24

“...*Ali Çavuşla Çolak Salih*, yarı şaka yarı ciddi bir kapıştılar mı...” 281-9

“...*Reis Bey'le Hacı Bey* kalkmadan...” 366-16

“...*Müftü Efendi'nin hanımı ile Emine'nin teyzesi* biraraya gelip...” 367-27

2.10.4.1.(6). İsim Cümlesinin Özne Unsuru Olarak Kullanılanlar.

“...Onların altında *kiler ile serpin* vardı.” 121-21

“...*Çakırsaraylıyla Recep* iki alttaki evdeler...” 259-29

“...*Küçük Ağa ile Salih* eski arkadaşları.” 309-8

“...*Tevfik Bey ile Küçük Ağa* baş başa idiler.” 311-22

“...*Ihlamurla üç beş üzüm tanesi* Ali Emmi'yi canlandırmış gibiydi.” 360-5
420-20, 426-27

2.10.4.2. Kelime Grubunun Bir Unsuru Olarak Kullanılanlar

2.10.4.2.(1). Belirtili İsim Tamlamasının Tamlayan Unsuru Olarak Kullanılanlar

“...Niko ile Salih'in arkadaşlıkları...” 11-30

“...*Topyeri ile Çobankaya'nın* arası...” 18-8

“...*ihtiyar bir kadınla sakat oğlunun* karşısı...” 23-1

“...*Babasıyla ağasının* kunduraları...” 29-27

“...*Dedesi ile ninesinin* ve küçük ablasının mezarları...” 48-20

2.10.5. “ne...ne” Bağlacı İle Kurulan Bağlama Grupları

2.10.5.1. Cümle Unsuru Olarak Kullanılanlar

2.10.5.1.(1). Fiil Cümlesinin Özne Unsuru Olarak Kullanılanlar

“...*ne cömert, ne de hain veya cimri* denebilirdi.” 11-9

“...Böyle bir şeyi ne kendi, ne arkadaşları düşünmüştü.” 95-5

“...*ne siz, ne de elebaşlarınız* bulunabilir.” 214-1

2.10.5.1.(2). Fiil Cümlesinin Yüklem Unsuru Olarak Kullanılanlar

“...*ne yukarı çıkabiliyor, ne de aşağı inebiliyordu.*” 20-28

“...şimdi senin teklifini *ne kabul ne de reddedebilirim.*” 135-20

“...beş on dakika ne bir şey duydu, ne de düşündü.” 247-22

“...*Ne kucaklaştılar, ne de bir çift lâf ettiler.*” 402-20

2.11. Unvan Grubu

2.11.1. Cümle Unsuru Olarak Kullanılanlar

2.11.1.1. Fiil Cümlesinin Özne Unsuru Olarak Kullanılanlar

“... *Ali Emmi* sigarasından son nefesleri ard arda çekti.” 40-2

“... *Ali Emmi*... fısıldar gibi konuştu.” 42-18

“... *Müftü Efendi*... dört dönmeye başlamıştı.” 62-25

“... *Ali Emmi* bir küfre karşılık verir.” 67-25

“... *Hoca Efendi* bizi irşad ettiniz.” 98-12

2.11.1.2. İsim Cümlesinin Öznesi Olarak Kullanılanlar

“...*Hoca Efendi* âlimdir, fâzıldır, vatanperverdir, iman sahibidir.” 136-1

“...Bu sefer *Reis Bey* hayret etmiş gibiydi.” 148-20

“...Beş kişilik heyette *Yunus Bey* de vardı.” 150-10

“...*Reis Bey* on dakika sonra, tabanı ayı ve koyun postları ile döşenmiş, köşelerine şilteler serili, ocağında çam dalları çatırdayan, loş bir odadaydı.” 185-21

“...*Rıza Paşa* ister istemez işgal kuvvetlerinin boyunduruğu altında idi.” 228-14

2.11.1.3. Fiil Cümlesinin Belirtili Nesnesi Olarak Kullanılanlar.

“...*Sabri Usta'yı* taklit etti.” 143-4

“...*Hoca Efendi'yi* çok cana yakın buluyordu.” 243-19

“...*Hoca Efendi'yi* yatsıdan iki saat sonra Müezzin'in evinden aldılar.” 251-12

“...*Reis Bey'i* güldürdü.” 275-34

“...*Ali Emmi'yi* evine üç silâhlı götürdü.” 276-34

2.11.1.4. Fiil Cümlesinin Yer Tamlayıcısı Olarak Kullanılanlar

“...*Ali Emmi'ye* tuttu.” 38-32

“...*Haydar Bey'e* gösterdiler.” 63-30

“...*Doktor beylerden* bir iş çıkacak mı ki?..” 83-12

“...*Yunus Bey'e* buyur etti.” 145-4

“...kendi eliyle *Yunus Bey'e* verdi.” 145-7

2.11.1.5. İsim Cümlesinin Yer Tamlayıcısı Olarak Kullanılanlar

“...*Ali Emmi'de* Doktor Minas Efendi'yi hayran eden bir direniş vardı.”392-17

2.11.1.6. Sıfat Fiil Grubunun Yer Tamlayıcısı Olarak Kullanılanlar

“...*Ali Emmi'ye* itibar artmış...” 43-1

2.11.1.7. Zarf Fiil Grubunun Öznesi Olarak Kullanılanlar

“...*Abdil Ağa* hikâyeyi anlatırken...” 106-27

“...*Reis Bey* kapının önüne çıkınca...” 198-24

“...*Cemal Bey* haydutlardan bir muhafız kıt'ası kurunca...” 208-18

“...*Hoca Efendi* Reis Bey'in soracaklarını beklerken...” 222-30

“...*Tevfik Bey* "Ateş," diye bağırınca tabanca çekip...” 300-1

2.11.1.18. Zarf Fiil Grubunun Yer Tamlayıcısı Olarak Kullanılanlar

“...*Aleddin Emmi'ye* bir selâm vermeden...” 30-16

“...*Reis Bey'e* bakarak...” 186-30

2.11.1.19. İsim Fiil Grubunun Yer Tamlayıcısı Olarak Kullanılanlar

“...*Tevfik Bey'e* gitmek...” 290-4

2.11.1.20. İsim Cümlesinin Yüklem Unsuru Olarak Kullanılanlar

“...*Adı Mehmed Reşid Efendi* imiş...” 59-1

“...muhtar için tek büyük adam *Hoca Efendi* idi.” 243-14

2.11.2. Kelime Grubunun Bir Unsuru Olarak Kullanılanlar**2.11.2.1. Edat Grubunun isim Unsuru Olarak Kullanılanlar**

“...*Doktor Beyle* haydi haydi giderdim...” 82-4

“...*Sebebi, Hacı Bey* gibi kimse bilmiyordu.” 166-1

“...*Hoca Efendi* için...” 177-9

“...*Reis Bey* için konuşuyordu.” 190-24

“...*Reis Beyle* gidecek.” 203-8

2.11.2.2. Belirtili İsim Tamlamasının Tamlayan Unsuru Olarak Kullanılanlar

“...*Ali Emmi'nin* tel çerçeveli gözlükleri...” 67-28

“...*Hacı Yakup Ağa'nın* kızı...” 111-4

“...*Doktor Bey'in* yanı...” 140-18

“...*Ali Emmi'nin* kırk yıllık kehribar teşbihi...” 142-29

“...*Konyalı Hacı İbrahim Efendi'nin* biraderi...” 144-30

2.11.2.3. Belirtisiz İsim Tamlamasının Tamlayan Unsuru Olarak Kullanılanlar

“...*Vali Cemal Beyefendi* hazretleri...” 58-33

“...*Şeyhülislâm Efendi* hazretleri...” 98-29

“...*Damat Ferit Paşa* kabinesi...” 100-26

“...*Rıza Paşa* kabinesi...” 228-3

“...*Damat Ferit Paşa* kabinesi...” 286-15

2.11.2.4. Bağlama Grubunun Bir Unsuru Olarak Kullanılanlar

“...*Ali Emmi'yi* veya *Çerkez Reşid'i*...” 56-1

“...*Ali Emmi* ile *Köyceğizli Fırıncı Yaşar*...” 91-1

“...*Ali Çavuş* ile *Rıza*...” 114-30

“...*Doktor Bey'le* *Yüzbaşı Hamdi*...” 127-17

“...*Ertuğrul Gazi'yi*, *Osman'ı*, *Murat Hüdavendigâr'ı* ve sonra *Yıldırım'ı*, *Fatih'i*, *Kanuni Süleyman'ı*...” 130-31

2.11.2.5. Aitlik Grubunun İsim Unsuru Olarak Kullanılanlar

“...*Tevfik Bey'deki*...” 296-7

“...*Tevfik Bey*'inkinden...” 307-15

2.11.2.6. Sıfat Tamlamasının İsim Unsuru Olarak Kullanılanlar

“...Eski müdür *Necati Bey*...” 15-21

“...yanındakinin yaptığı sigarasını yapıştırmaya çalışan *Ali Emmi*...” 42-7

“...kasabanın yetiştirdiği ilk Doktor *Haydar Bey*...” 63-22

“...kalpak giymiş Doktor *Haydar Bey*...” 91-5

“...Ceza Reisi *Mehmed Bey*...” 139-5

2.11.2. Kelime Grubunun Bir Unsuru Olarak kullanılanlar

2.12. Birleşik İsim

2.12.1. Cümle Unsuru Olarak Kullanılanlar

2.12.1.1. Fiil Cümlesinin Öznesi Olarak Kullanılanlar

“...*Vali Cemal*, Hoca'yı üç gün yanında tutmuş...” 60-27

“...*İstanbulu Hoca* o gece Müftü'nün evinde misafir kaldı.” 62-18

“...*İstanbulu Hoca* da ilk sohbetinde işte böyle bir hava uyandırmıştı.” 62-33

“...*İstanbulu Hoca* topları iftar topu mu sanırmış?” 70-12

“...*İstanbulu Hoca*, Cuma'dan sonra konuşacaktı.” 79-12

2.12.1.2. Fiil Cümlesinin Belirtili Nesnesi Olarak Kullanılanlar

“...*İstanbulu Hoca*'yı pek tanımazdı.” 243-9

“...*Küçük Ağa*'yı, kendini hesap dışı tutacak kadar üzüyordu.” 296-8

“...*Çolak Salih*'i minnetle hatırlıyordu.” 302-26

“...*İstanbulu Hoca*'yı daha büyük bir müsamaha ile hatırlıyor.” 370-4

“...*İstanbulu Hoca*'yı keşfetti mi.” 449-12

2.12.1.3. Fiil Cümlesinin Belirtisiz Nesnesi Olarak Kullanılanlar

“...*Mustafa Kemal* mi dedin? 76-9

“...*Küçük Ağa* deyelim bundan dolayı sana da. *Küçük Ağa* deyelim bundan dolayı sana da.” 252-7

2.12.1.4. Fiil Cümlesinin Yer Tamlayıcısı Olarak Kullanılanlar

“...*Beydoğdu*'lu *Hatçe*'den geliyordur.” 106-8

“...*Yüzbaşı Hamdi*'ye baktı.” 113-20

“...*Kel Hasan*'a yamak olacaktım.” 232-5

“...*Yüzbaşı Hamdi*'ye şaka maka vızgeliyordu.” 233-21

“...*Kel Hacı*'ya vardı.” 244-21

2.12.1.5. İsim Cümlesinin Öznesi Olarak Kullanılanlar

“...*İstanbulu Hoca* çarşıda pazarda yine bilinen *İstanbulu Hoca* idi.” 77-12

- “...Çerkez Reşid yine orada idi,” 110-5
 “...Küçük Hacı daha tehlikelidir.” 114-5
 “...Evliya Çelebi onun için bir tek cümleden ibaretti.” 162-7
 “...Biraz sonra İstanbullu Hoca da orada idi.” 208-33

2.12.1.6. İsim Cümlesinin Yüklem Unsuru olarak Kullanılanlar

- “...İstanbullu Hoca'nın asıl adı Mehmed Reşid idi.” 58-24
 “...Adı Küçük Hacı imiş herifin...” 133-15
 “...Bunu soran Yüzbaşı Nâzım'dı.” 231-6
 “...En çok söylendikleri de İstanbullu Hoca idi.” 235-29
 “...Aralarında en zor durumda olan da Yüzbaşı Hamdi idi.” 236-1

2.12.1.7. Sıfat Fiil Grubunun Özne Unsuru Olarak Kullanılanlar

- “...aralarında Küçük Hacı da bulunan...” 174-14

2.12.1.8. Sıfat Fiil Grubunun Yer Tamlayıcısı Olarak Kullanılanlar

- “...Evliya Çelebi'de her hâdiseyi noktalayan...” 162-10
 “...Küçük Ağa'da hem kahramanını, hem de şeyhini bulmuş...” 369-21

2.12.1.9. Zarf Fiil Grubunun Öznesi Kullanılanlar

- “...Yüzbaşı Nâzım sessizlikten kuşkulandı...” 263-9
 “...Küçük Hacı, Reis Bey ile Doktor Minas'ı alarak...” 374-11
 “...Küçük Ağa kendini yavaş yavaş uykuya bırakırken...” 400-33

2.12.1.10. Zarf Fiil Grubunun Belirtili Nesnesi Olarak Kullanılanlar

- “...İstanbullu Hoca'yı zor durumda bırakırken...” 208-9

2.12.1.11. İsim Fiil Grubunun Yer Tamlayıcısı Olarak Kullanılanlar

- “...Şu duyduklarını Küçük Ağa'ya anlatma...” 308-23

2.12.2. Kelime Grubunun Bir Unsuru Olarak Kullanılanlar

2.12.2.1. Belirtili İsim Tamlamasının Tamlayan Unsuru Olarak Kullanılanlar

- “...Güçük Hamdi'nin babası...” 38-8
 “...Çerkez Reşid'in yanı...” 50-36
 “...Müderris Faik Efendi'nin üç ay evvel büyük bir cesaretle ona Fatih Camii'nde verdirdiği...” 60-15
 “...Çolak Salih'in yüzünü...” 66-8
 “...İstanbullu Hoca'nın vereceği...” 66-34

2.12.2.2. Edat Grubunun İsim Unsuru Olarak Kullanılanlar

- “...”Şişman Berta”lar gibi...” 13-12

- “...Sümsük Hasan bile...” 168-12
 “...Yüzbaşı Hamdi ile...” 237-18
 “...Kel Hacı bile...” 242-26
 “...Küçük Ağa için...” 306-7

2.12.2.3. Unvan Grubunun İsim Unsuru Olarak Kullanılanlar

- “...Hoca Mehmed Reşid Efendi...” 59-17
 “...Damat Ferit Paşa...” 100-26
 “...Hacı Yakup Ağa...” 111-4
 “...Konyalı Hacı İbrahim Efendi...” 144-30
 “...Damat Ferit Paşa...” 163-27

2.12.2.4. Sıfat Tamlamasının İsim Unsuru Olarak Kullanılanlar

- “...tapucu Çerkez Reşid...” 50-22
 “...fesini atan Çerkez Reşid'...” 55-16
 “...çarşıda pazarda yine bilinen İstanbullu Hoca...” 77-12
 “...bir tane de Mehmed Akif...” 139-30
 “...halkın seçtiği Hoca Vehbi...” 208-20

2.12.2.4. Bağlama Grubunun Unsuru Olarak Kullanılanlar

- “...Çerkez Reşid ve Ermeni Minas...” 53-2
 “...Ali Emmi'yi veya Çerkez Reşid'i...” 56-1
 “...İstanbul'dan ve Konya'dan, Vali Cemal'den...” 79-28
 “...Ali Emmi ile Köyceğizli Fırıncı Yaşar...” 91-1
 “...Doktor Bey'le Yüzbaşı Hamdi...” 127-17

2.13. Ünlem Grubu

2.13.1. Cümle Dışı Unsur Olarak Kullanılanlar

- “...Vay Salih...” 15-6
 “...Hay Allah'ın dangalağı!...” 151-26
 “...Ey ahali!...” 273-23
 “...Sen de amma sabırsızsın ha Hacı Bey! 362-33
 “...Len oğlum Salih !...” 362-34

2.14. Sayı Grubu

2.14.1. Cümle Unsuru Olarak Kullanılanlar

2.14.2. Kelime Grubunun Bir Unsuru Olarak Kullanılanlar

2.14.2.1. Sıfat Tamlamasının Sıfat Unsuru Olarak Kullanılanlar

- “...yirmi iki yıl...” 107-17
 “...yetmiş sekiz yıl...” 150-18

“...*yirmi yedi* basamak...” 173-4
“...*iki yüz yetmiş at*...” 190-2

2.15. Aitlik Grubu

2.15.1. Cümle Unsuru Olarak Kullanılanlar

2.15.1.1. Fiil Cümlesinin Öznesi Olarak Kullanılanlar

“...*Sağ taraftaki Salih'i* tutuyor...” 53-13
“...*o akşam yemeğindeki* ekmeğe doğradıkları süt çanaklarını kaşıklıyorlardı.”
199-8
“...*Yanıdaki* acele etti.” 203-14
“...*Sofadaki sessizlik* Etem Bey'in ardından da bozulmadı.” 415-25

2.15.1.2. İsim Cümlesinin Öznesi Olarak Kullanılanlar

“...*Önündekiler* hep ak sakallı, buruşuk yüzlü ve kendine ters ters bakan ihtiyarlardı.” 68-29

2.15.2. Kelime Grubunun Bir Unsuru Olarak Kullanılanlar

2.15.2.1. Sıfat tamlamasının Sıfat Unsuru Olarak Kullanılanlar

“...*bahçe tarafındaki* oda...” 23-30
“...*pencerenin önündeki* sedir...” 24-33
“...*kaynayan suyun içindeki* çamaşırları...” 27-23
“...*kilerin yanındaki* küçük oda...” 28-6
“...*Salih ve ötekiler gitmeden önceki* günler...” 29-16

2.15.2.2. Edat Grubunun İsim Unsuru Olarak Kullanılanlar

“...*o eski günlerdeki* gibi...” 51-8
“...*Mısır seferindeki, fetih devrindeki* gibi...” 63-17
“...*o esirlik günlerindeki* gibi...” 65-7
“...*Her zamanki* gibi...” 81-22
“...*yanındakiler* bile...” 97-27

2.16. Birleşik Fiiller

2.16.1. İsim+ Yardımcı Fiille Yapılanlar

2.16.1.1. Cümle Unsuru Olarak Kullanılanlar

2.16.1.1.(1). Fiil Cümlesinin Yüklem Unsuru Olarak Kullanılanlar

“...*sağlı sollu ırmaklar peyda olmuştu.*” 9-4
“...*açlıkla büsbütün katlanılmaz oluyordu.*” 9-11
“...*her ev kocaman bir göz olmuş*” 9-15

- “...parça parça, delik deşik ederdi.” 10-20
“...yuva yapan leyleklere ateş ediyorlardı.” 11-18

2.16.1.1.2. Sıfat Fiil Grubunun Fiil Unsuru Olarak Kullanılanlar

- “... o zaman Allah’ın takdis ettiği...” 95-16
“... nasıl bir tereddüt içinde olduğu...” 97-6
“... bitmek üzere olduğu...” 97-6
“... üstünlüğünü ilan eden...” 98-15
“... Hoca bütün zorlamalarını iflas ettiren...” 99-4

2.16.1.1.3. İsim Fiil Grubunun Fiil Unsuru Olarak Kullanılanlar

- “... eşkıya grupunu kendilerine ilhak etmek...” 102-22
“... yeni bir şeyler fark etmek...” 128-31
“... benim yüreğim tıp tıp etmeye...” 132-27
“... pek genç olma...” 136-32
“... ruh teslim edişine şahit olma...” 137-17

2.16.1.1.4. Zarf Fiil Grubunun Fiil Unsuru Olarak Kullanılanlar

- “... birliğe davet edip...” 100-18
“... Doktor elinde olmadan...” 103-30
“... ilk iş olarak...” 105-12,
“... bu imkansız olunca...” 129-34
“... hangi sayfasına baktığını fark etmeden...” 162-5

2.16.1.1.5. İsim Fiil Grubunun Fiil Unsuru Olarak Kullanılanlar

- “... bir duyguda karar kılma...” 35-16
“... Yunanla harp etmek...”

2.16.2. Fiil + Ünlü Zarf Fiil+ Yardımcı Fiil İle Yapılanlar

2.16.2.1. Cümle Unsuru Olarak Kullanılanlar

2.16.2.1.(1) Fiil Cümlesinin Yüklem Unsuru Olarak Kullanılanlar

- “... iki lokma bir şey yiyiverelim...” 21-27
“... sonra da katılaşıverdi.” 21-34
“... bu işi de böyle yaptırabiliyor.” 27-18
“... bir durum oldu mu sebep icat eder patlayıverirdi.” 35-23
“... Neden “utanacakmışım” diye mırıldanıverdi.” 43-25

2.16.3. İktidari Fiil ile Yapılan Birleşik Fiiller

2.16.3.1. Cümle Unsuru Olarak Kullanılanlar

2.16.3.1.1. Fiil Cümlesinin Yüklem Unsuru Olarak Kullanılanlar

- “... bir ikinci defa *tekrarlayamazdı.*” 19-35
- “... Salih onu *tutamıyordu.*” 53-13
- “... bir tane bile *kestiremedi.*” 65-20
- “... diyecek bir şey *bulamıyordu.*” 73-20

2.16.3.1.2. Sıfat Fiil Grubunun Fiil Unsuru Olarak Kullanılanlar

- “... *pek iyi anlayamadığım* bir nokta.” 98-17
- “... yüzde yüz *güvenebileceği...*” 254-17

2.16.3.2. Kelime Grubunun Bir Unsuru Olarak Kullanılanlar

2.16.3.2.1. Bağlama Grubunun Bir Unsuru Olarak Kullanılanlar

- “... ne *inebiliyor...* ne *çıkabiliyordu.*” 20-28

2.17. İsnat Grubu

2.17.1. Cümle Unsuru Olarak Kullanılanlar

2.17.1.1. İsim Cümlesinin Yüklem Unsuru Olarak Kullanılanlar

- “... *adı Yemen'*dir.” 14-11
- “... *gülü çemendir.*” 14-11
- ... *sağ kulağı yarım...*” 16-19
- “... *içi rahattı.*” 79-34
- “... *sesi mahzundu.*” 381-31

2.17.1.2. Fiil Cümlesinin Zarf Unsuru Olarak Kullanılanlar

- “... *görüyorsun elim dolu.*” 18-3
- “... *arkası dönük...* koltuk *değneğine dayanmak...*” 38-6
- “... *alnı açık yaşayacaktı.*” 63-9
- “... Doktor *başı eğik* dinliyordu.” 123-31
- “... *başı önüne eğik* konuştu.” 144-2

2.17.2. Kelime Grubunun Bir Unsuru Olarak Kullanılanlar

2.17.2.1. Bağlama Grubunun Bir Unsuru Olarak Kullanılanlar

- “... *adı belli* veya *işitilmemiş...*” 79-1
- “... *alnı kırışık*, *beli bükülmüş...*” 91-18
- “... *alnı kırışık*, *beli bükülmüş...*” 91-18
- “... *ağzı kenetli*, *suratı asık...*” 203-11

“... ağzı kenetli, *suratı asık*...” 203-11
281-3, 281-3, 358-10,

2.17.2.2. Sıfat Tamlamasının Sıfat Unsuru Olarak Kullanılanlar

“... *yarısı uçmuş* postallar...” 29-21
“... *yağı donmuş* bir et parçası...” 50-15
“... *perdesi yüksek* konuşma...” 51-34
“... *kabulü şart* bir mecburiyet...” 80-19
“... *başı önüne eğik* genç irisi...” 96-22

2.18. Belirtme Grubu

2.18.1. Cümle Unsuru Olarak Kullanılanlar

2.18.1.1. Fiil Cümlesinin Yer Tamlayıcısı Olarak Kullanılanlar

“...*dâvanın üç boyutunu; vatan, millet ve tarih boyutlarını idrâke* başlamıştı.” 158-24

“...*Onları tekrara ve tefsire* lüzum görmüyorum.” 175-3

2.18.2. Kelime Grubunun Bir Unsuru Olarak Kullanılanlar

2.18.2.1. Edat Grubunun isim Unsuru Olarak Kullanılanlar

“...*aczini idrâk* ile dişlerini ellerine, dudaklarına geçirirdi.” 158-4

“...*Şuradaki cemaatin zihinlerini teşviş* için mi?” 221-23

2.18.2.2. Bağlama Grubunun Unsuru Olarak Kullanılanlar

“...bunca hayasızlığın dağlar gibi yükünü üstünden atmaya, adam olmaya, *adam olmanın mesuliyetlerini kabule*...” 282-25

2.18.2.3. Birleşik Fiilin İsim Unsuru Olarak Kullanılanlar

“...Ertesi sabah Küçük Ağa'nın ilk işi, *müfrezesi istasyonun arkasında konaklayan Pehlivan'ı ziyaret* oldu.” 329-31

2.19. Yönelme Grubu

2.19.1. Cümle Unsuru Olarak Kullanılanlar

2.19.1.1. İsim Cümlesinin Öznesi Olarak Kullanılanlar

“...*İslama eziyet* haram...” 283-24

2.19.1.2. Fiil Cümlesinin Zarf Unsuru Olarak Kullanılanlar

“...Salih *ona tâbi* gidiyordu.” 30-5

“...*hiçbir mazerete lââyık* sayılmayacaktı.” 44-12

- “...cemiyetler *başına buyruk* kalmış...” 229-16
 “...*cana yakın* buluyordu.” 243-19
 “...*Buna karşılık* Çakırsaraylı'nın erzak ve cephane ihtiyacı, o kolunu kıınılatmadan karşılanıyordu.” 252-31

2.19.1.3. İsim Cümlesinin Yüklem Unsuru Olarak Kullanılanlar

- “...Teklif *akla yatkındı*”. 33-12
 “...Konuşmalar sadece ve sadece *yapılacak işlere bağlı idi*.” 136-13
 “...Kısacası yanılmanın düzelişi *büyük bir milletin bir tek kalp gibi ortaklaşa duyduğu istiklâl azminin harpten çok başka ve çok üstün bir mâna kazanmasına bağlı idi*.” 137-32
 “...Sesi bütün *aşinalıklara yabancı idi*.” 144-3
 “...Doktor'un aldığı netice de *ona yakındı*.” 156-15

2.19.2. Kelime Grubunun Bir Unsuru Olarak Kullanılanlar

2.19.2.1. Sıfat Tamlamasının Sıfat Unsuru Olarak Kullanılanlar

- “...*doğuya meyilli* sokaklar...” 9-3
 “...*Gâvur Mahallesi'ne yakın* Tahtaköprü...” 12-3
 “...*Dişe dokunur* değişiklik...” 12-25
 “...*kendi kafasını da kurcalamış olan kuruntulara uygun* masalcıklar...” 12-36
 “...*kendine mahsus* varlık ve saadet...” 18-25

2.19.2.2. Bağlama Grubunun Bir Unsuru Olarak Kullanılanlar

- “...*anlaşmaya uygun* ve leylek düşmanı...” 11-14
 “...*siyaha yakın*, kopkoyu lâcivert renkli...” 92-12
 “...*akla yatkın* ve kolayca benimsenecek...” 213-2
 “...*içine kapalı*, hattâ kırgın...” 312-17
 “...*aklına yatkın*, aklının kestiği...” 329-17

2.20. Bulunma Grubu

2.20.1. Cümle Unsuru Olarak Kullanılanlar

2.20.1.1. Fiil Cümlesinin Zarf Unsuru Olarak Kullanılanlar

- “...Büyük Aynalık *yılda bir* adam yutardı.” 42-6
 “...Bu hatırlayış da *ikide bir* oluyordu...” 128-1
 “...Hoca Efendi deyivermeyiz *ikide bir*...” 252-8
 “...Belediye Reisi büyük sobaya kendi eliyle *ikide bir* koca koca kütükler atıyordu.” 276-20
 “...*ikide bir* telefon çalıyordu.” 448-7

2.20.1.2. Sıfat Fiil Grubunun Zarf Unsuru Olarak Kullanılanlar

- “...*yüzde yüz* güvenebileceğini...” 254-17

“...*yüzde yüz* güvenen...” 293-16
“...*Arada bir* duyulan...” 427-4

2.20.1.3. İsim Fiil Grubunun Zarf Unsuru Olarak Kullanılanlar

“...*ikide bir* Rumca konuşma...” 34-9
“...*Arada bir* elini oynatmak...” 375-11

2.20.2. Kelime Grubunun Bir Unsuru Olarak Kullanılanlar

2.20.2.1. Belirtili İsim Tamlamasının Tamlanan Unsuru Olarak Kullanılanlar

“...bir çay bardağının *üçte ikisi*...” 81-22
“...cemaatin *yüzde sekseni*...” 96-28
“...mevcudun *dörtte biri*...” 446-16

2.20.2.2. Bağlama Grubunun Bir Unsuru Olarak Kullanılanlar

“...*öfkesinde vahşi, sükûnetinde mağmum*...” 477-16

2.21. Çıkma Grubu

2.21.1. Cümle Unsuru Olarak Kullanılanlar

2.21.1.1. Fiil Cümlesinin Zarf Unsuru Olarak Kullanılanlar

“...*eskisinden çok daha kuvvetli* görünmüştü.” 16-25
“...*senden beter* oldu.” 46-21
“...*Yoktan yere kavgalar, sövüşmeler* çıkıyor.” 165-15

2.21.2. Kelime Grubunun Bir Unsuru Olarak Kullanılanlar

2.21.2.1. Sıfat Tamlamasının Sıfat Unsuru Olarak Kullanılanlar

“...*kendinden de bitkin* kabile...” 13-13

2.21.2.2. Bağlama Grubunun Bir Unsuru Olarak Kullanılanlar

“...*hareketli, dinç ve kendinden emindi*...” 27-31
“...*çalış çalış hem de birbirinden çetin*...” 286-11

2.22. Vasıta Grubu

2.22.1. Cümle Unsuru Olarak Kullanılanlar

2.22.1.1. Fiil Cümlesinin zarf Unsuru Olarak Kullanılanlar

“...on altı yaşın bütün körpeliği, sıcaklığı ve tadmak, öğrenmek, yeni birşeyler fark etmek arzuları ile dopdolu onu bekliyordu.” 128-31

2.22.1.2. İsim Cümlesinin Özne Unsuru Olarak Kullanılanlar

“...*huzur ve ümit günlerinin hatıraları ile mahzun...*” 22-26

2.22.1.3. Sıfat Fiil Grubunun Zarf Unsuru Olarak Kullanılanlar

“...*beş on kişiyle birden yapılan...*” 37-33

2.22.2. Kelime Grubunun Bir Unsuru Olarak Kullanılanlar**2.22.2.1. Sıfat tamlamasının Sıfat Unsuru Olarak Kullanılanlar**

“...*kaldırımla bir kapı...*” 110-9

2.23. Kısaltma Grupları**2.23.1. Cümle Unsuru Olarak Kullanılanlar****2.23.1.1. Fiil Cümlesinin Zarf Unsuru Olarak Kullanılanlar**

“...*gizliden gizliye süzmüştü.*” 39-26

“...*ard arda çekti.*” 40-2

“...*omuz omuza kurulmuştu.*” 91-3

“...*silâh silâha çatışacaktı.*” 96-25

“...*Her sabah talim yaptım kendi kendime.*” 119-1

2.23.1.2. İsim Cümlesinin Yüklem Unsuru olarak Kullanılanlar

“...*yanağı kapanmış bir yaradan ibaretti.*” 16-19

“...*Geride kalan sadece "Gitmenin" belli belirsiz tortusundan ibaretti.*” 29-23

“...*Bütün bildikleri Rüştüye'de okuduğu "Oku" isimli kitabından ve babasının söylediklerinden kafasında kalan parça bölük cümlelerden ibaretti.*” 47-15

“...*Olsa olsa alışkanlıktan ibaretti.*” 81-3

“...*Bu işler de kazanmak, kaybetmemek, öldürmek, öldürülmemek ve daha az ölerek daha çok öldürmek endişelerinden ibaretti.*” 136-24

3. SONUÇ VE TARTIŞMA

Tarık Buğra'nın "Küçük Ağa" isimli romanında yer alan kelime gruplarının tespiti için, elimizdeki eser, kelime gruplarının yer aldığı sayfa ve satır numaraları belirlenerek taranıp, fişlendi. Daha sonra bunların cümlede ve diğer kelime gruplarında hangi unsur olarak ve hangi görevde kullanıldıkları tespit edildi. Buna göre kelime grupları, cümle içinde özne, nesne, zarf, yer tamlayıcısı ve yüklem olarak sıklıkla kullanılmıştır. Diğer kelime gruplarının unsurları olarak ise isim tamlamalarının tamlayan ve tamlanan, sıfat tamlamalarının sıfat ve isim, edat gruplarının, bağlama gruplarının, birleşik fiillerin diğer grupların başta isim olmak üzere diğer unsurları olarak kullanıldıkları tespit edildi. Buna göre:

Metinde en sık kullanılan kelime grubu, sıfat tamlamalarıdır. Daha sonra sırasıyla isim tamlamaları, edat grupları, bağlama grupları, birleşik fiiller, iyelik grupları, sıfat fiil grupları, zarf fiil grupları, tekrarlar, isim fiil grupları, birleşik isimler unvan grupları, aitlik grupları, yönelme grupları, kısaltma grupları, isnat grupları, bulunma grupları, ayrılma grupları, ilgi, vasıta ve ünlem grupları gelmektedir.

İsim tamlamaları, cümle içinde fiil cümlesinin öznesi, belirtili nesnesi, belirtisiz nesnesi, yer tamlayıcısı ve zarfı; isim cümlesinin öznesi, yüklemi; sıfat fiil grubunun öznesi, belirtili nesnesi ve yer tamlayıcısı; zarf fiil grubunun öznesi, belirtili nesnesi, yer tamlayıcısı; fiil grubunun öznesi, belirtili nesnesi ve yer tamlayıcısı olarak sıklıkla kullanılmıştır. Kelime grubunun bir unsuru olarak ise, belirtili ve belirtisiz isim tamlamasının tamlayan ve tamlanan, sıfat tamlamasının sıfat, isim, edat, bağlama, birleşik fiil gibi kelime gruplarının birer unsuru ayrıca yönelme, vasıta, ayrılma gruplarının da bir unsuru olarak kullanılmıştır.

İyelik grupları, cümle içinde fiil cümlesinin öznesi, belirtili nesnesi, yer tamlayıcısı; isim cümlesinin öznesi, yer tamlayıcısı; sıfat fiil grubunun yer tamlayıcısı, belirtili nesnesi; zarf fiil grubunun yer tamlayıcısı, belirtili nesnesi olarak kullanılmıştır. Kelime grubunun unsuru olarak ise, belirtili isim tamlamasının tamlayan; sıfat tamlamasının sıfat, isim; edat, bağlama, birleşik fiil gibi kelime gruplarının birer unsuru ayrıca yönelme, vasıta, ayrılma gruplarının da bir unsuru olarak kullanılmıştır.

İlgi grubu, cümle içinde fiil cümlesinin öznesi, yer tamlayıcısı, belirtili nesnesi; isim cümlesinin öznesi olarak kullanılmıştır. Kelime grubunun bir unsuru olarak ise, belirtili isim tamlamasının tamlayan; sıfat tamlamasının isim; edat, bağlama ve unvan grubunun bir unsuru olarak kullanılmıştır.

Sıfat tamlamaları niteleme, belirtme ve belirsizlik olmak üzere 3 bölümde incelenmiştir. Buna göre cümle içinde, fiil cümlesinin öznesi, belirtili nesnesi, belirtisiz nesnesi, yer tamlayıcısı ve zarfı; isim cümlesinin öznesi, yüklemi; sıfat fiil grubunun öznesi, belirtili nesnesi ve yer tamlayıcısı; zarf fiil grubunun öznesi, belirtili nesnesi, yer tamlayıcısı; fiil grubunun öznesi, belirtili nesnesi ve yer tamlayıcısı olarak sıklıkla kullanılmıştır. Kelime grubunun unsuru olarak ise, belirtili ve belirtisiz isim tamlamasının tamlayan ve tamlanan, sıfat tamlamasının sıfat, isim; edat, bağlama, birleşik fiil gibi kelime gruplarının birer unsuru ayrıca yönelme, vasıta, ayrılma gruplarının da bir unsuru olarak kullanılmıştır.

Sıfat fiil grupları cümle içinde, fiil cümlesinin öznesi, belirtili nesnesi, belirtisiz nesnesi, yer tamlayıcısı ve zarfı; isim cümlesinin öznesi, yüklemi; sıfat fiil grubunun öznesi, belirtili nesnesi ve yer tamlayıcısı; zarf fiil grubunun öznesi, belirtili nesnesi, yer tamlayıcısı; fiil grubunun öznesi, belirtili nesnesi ve yer tamlayıcısı olarak kullanılmıştır. Kelime grubunun unsuru olarak ise, belirtili isim tamlamasının tamlayan;

sıfat tamlamasının sıfat, isim; edat, bağlama, birleşik fiil gibi kelime gruplarının birer unsuru ayrıca yönelme, vasıta, ayrılma gruplarının da bir unsuru olarak kullanılmıştır.

Zarf fiil grupları, cümle içinde fiil ve isim cümlelerinde zarf, sıfat fiil, isim fiil ve zarf fiil gruplarında zarf olarak kullanılmıştır. Kelime grubunun unsuru olarak ise edat ve bağlama grubunun unsuru olarak kullanılmıştır.

İsim fiil grupları ise, cümle içinde fiil cümlesinin öznesi, belirtili nesnesi, belirtisiz nesnesi, yer tamlayıcısı; isim cümlesinin öznesi, yüklemi, yer tamlayıcısı; sıfat fiil grubunun öznesi, belirtili nesnesi ve yer tamlayıcısı; zarf fiil grubunun öznesi, belirtili nesnesi, yer tamlayıcısı; fiil grubunun öznesi, belirtili nesnesi ve yer tamlayıcısı olarak kullanılmıştır.

Tekrar grubu cümle içinde, fiil cümlesinde özne, belirtili nesne ve zarf; isim cümlesinin ise özne, yüklem ve zarf; sıfat fiil grubunun belirtili nesnesi, yer tamlayıcısı, öznesi ve zarfı; zarf fiil grubunun öznesi, belirtili nesnesi, yer tamlayıcısı ve zarfı; fiil grubunun yer tamlayıcısı, özne, belirtili nesnesi olarak kullanılmıştır. Kelime Grubunun unsuru olarak ise, belirtili ve belirtisiz isim tamlamasının tamlayan ve tamlanan, sıfat tamlamasının sıfat, isim, edat, bağlama, birleşik fiil gibi kelime gruplarının birer unsuru ayrıca yönelme, vasıta, ayrılma gruplarının da bir unsuru olarak kullanılmıştır.

Edat grupları, cümle içinde fiil ve isim cümlelerinde; sıfat fiil, zarf fiil ve isim fiil gruplarında zarf olarak kullanılmıştır. Kelime grubunun unsuru olarak ise, belirtili isim tamlamasının tamlayan; sıfat tamlamasının sıfat, birleşik fiil, bağlama grubu ve aitlik grubunun bir unsuru olarak kullanılmıştır.

Bağlama grupları, cümle içinde fiil cümlelerinde özne, belirtili nesne, belirtisiz nesne, yer tamlayıcısı ve zarf, isim cümlelerinde özne, yer tamlayıcısı, sıfat fiil grubunun belirtili nesnesi, öznesi, zarf fiil grubunun öznesi, belirtili nesnesi olarak kullanılmıştır. Kelime grubunun unsuru olarak ise, belirtili isim tamlamasının tamlayan ve tamlanan, sıfat tamlamasının sıfat ve isim, edat grubunun, bağlama grubunun bir unsuru olarak kullanılmıştır.

Unvan grupları, cümle içinde, fiil cümlesinde özne, belirtili nesne, yer tamlayıcı, isim cümlesinde özne, yer tamlayıcısı, yüklem, sıfat fiil grubunda yer tamlayıcısı, zarf fiil grubunda yer tamlayıcısı, öznesi, fiil grubunda yer tamlayıcısı olarak kullanılmıştır. Kelime grubunun unsuru olarak ise, belirtili isim tamlamasının tamlayan ve tamlanan, sıfat tamlamasının isim, bağlama, aitlik grubunun bir unsuru olarak kullanılmıştır.

Birleşik isimler, cümle içinde fiil cümlesinin öznesi, belirtili nesnesi, belirtisiz nesnesi ve yer tamlayıcısı; isim cümlesinin öznesi ve yüklem unsuru; sıfat fiil grubunun özne ve yer tamlayıcısı; zarf fiil grubunun öznesi ve yer tamlayıcısı; fiil grubunun yer tamlayıcısı olarak kullanılmıştır. Kelime grubunun bir unsuru olarak ise, belirtili isim tamlamasının tamlayan ve tamlanan; edat grubunun, unvan grubunun ve bağlama grubunun birer unsuru; sıfat tamlamasının ise isim unsuru olarak kullanılmıştır.

Ünlem grubu ise cümle dışı unsur olarak kullanılmıştır.

Sayı grupları, Kelime grubunun unsuru olarak ise, sıfat tamlamasının sıfat unsuru olarak kullanılmıştır.

Aitlik grubu ise, cümle içerisinde fiil ve isim cümlelerinin özne unsuru olarak kullanılmıştır. Kelime grubunun bir unsuru olarak ise sıfat tamlamasının sıfat, edat grubunun ise isim unsuru olarak kullanılmıştır.

Birleşik fiiller, isim+ yardımcı fiil, fiil+ünlü zarf eki+ yardımcı fiil ve iktidari fiil ile kurulanlar olmak üzere üç bölümde incelenmiştir. Cümle içinde, fiil cümlesinin yüklem, sıfat fiil, zarf fiil gruplarının fiil unsuru olarak kullanılmıştır.

İsnat grubu, cümle içinde, isim cümlesinin yüklem, fiil cümlesinin zarf unsuru olarak kullanılmıştır. Kelime grubunun bir unsuru olarak ise, bağlama grubunun bir unsuru, sıfat tamlamasının sıfat unsuru olarak kullanılmıştır.

Belirtme grubu ise, cümle içinde, fiil cümlesinin yer tamlayıcısı olarak kullanılmıştır. Kelime grubunun bir unsuru olarak ise, edat grubu, bağlama grubu ve birleşik fiilin bir unsuru olarak kullanılmıştır.

Yönelme grubu, cümle içinde, İsim cümlesinin özne ve yüklem, fiil cümlesinin zarf unsuru olarak kullanılmıştır. Kelime grubunun bir unsuru olarak ise sıfat tamlamasının sıfat unsuru olarak kullanılmıştır.

Bulunma grubu, cümle içinde fiil cümlesinin zarf, sıfat fiil, zarf fiil grubunun zarf unsuru olarak kullanılmıştır. Kelime grubunun bir unsuru olarak ise, belirtili isim tamlamasının tamlanan ve bağlama grubunun isim unsuru olarak kullanılmıştır.

Ayrılma grubu cümle içinde, fiil cümlesinin zarf unsuru olarak kullanılmıştır. Kelime grubunun bir unsuru olarak ise, sıfat tamlamasının sıfat ve bağlama grubunun bir unsuru olarak kullanılmıştır.

Vasıta grupları, cümle içinde fiil cümlesinin zarfı, isim cümlesinin öznesi, sıfat fiil grubunun zarf unsuru olarak kullanılmıştır. Kelime grubunun bir unsuru olarak ise, sıfat tamlamasının sıfat unsuru olarak kullanılmıştır.

Kısaltma grupları cümle içinde fiil cümlesinin zarf, isim cümlesinin yüklem unsuru olarak kullanılmıştır.

Sonuç olarak, bu çalışmada kelime gruplarının cümle ve diğer kelime grupları içerisinde hangi unsur olarak ve hangi görevde kullanıldıkları örneklerle belirlenmiştir. Böylece kelime gruplarının Türkçedeki kullanım zenginliği ve anlatıma kattığı derinlik daha önce konuyla ilgili yapılmış diğer çalışmalarda olduğu gibi ortaya konmaya çalışılmıştır.

KAYNAKLAR

- AKGÖNENÇ, D., 2007. Türkiye Türkçesinde Yapısında İsim Fiil Bulunan Birleşik Fiiller, Dil Araştırmaları Dergisi, C.1, S.1, Ankara, 14 s.
- ALTINTOPRAK, S., 2001. Yahya Kemal'in Manzum Eserlerinde Kelime Grupları:Yapılışları, Kullanışları , Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Üniversitesi Sos. Bil. Enstitüsü. , İstanbul, 303 s.
- ARABUL, O., 2004. Türkiye Türkçesinde Kelime Gruplarının Sınıflandırılması, Yüksek Lisans Tezi, Sakarya Üniversitesi. Sos. Bil. Enstitüsü , Adapazarı, 124 s.
- BANGUOĞLU, T., 2007. Türkçenin Grameri, TDK Yayınları , Ankara, 628 s.
- BAYRAKTAR, N., 2004, Türkçede Fiilimsiler, TDK yayınları, Ankara, 397 s.
- CEMİLOĞLU, İ., 2000. 14. Yüzyıla Ait Bir Kısas-ı Enbiya Nüshası Üzerinde Sentaks Çalışması, TDK Yayınları, Ankara, 271 s.
- DOĞAN, E., 2001. Eski Anadolu Türkçesinde Kelime Grupları ve Kullanışları, İstanbul Üniversitesi, Yüksek Lisans Tezi , Sos. Bil. Enstitüsü, İstanbul, 202 s.
- EDİSKUN, H., 1999. Türk Dilbilgisi, Remzi Kitabevi, İstanbul, 404 s.
- ERGİN, M., 1998. Türk Dil Bilgisi, Bayrak Yay. İstanbul, 406 s.
- HATİPOĞLU, V., 1963. "Kelime Grupları ve Kuralları" Türk Dili Araştırmaları Yıllığı, S. 234, 42 s.
- İPEK, Z. 2004. Reşat Nuri Güntekin'in Acımak İsimli Eserindeki Kelime Gruplarının İncelenmesi, Yüksek Lisans Tezi, K. Maraş Sütçü İmam Üniversitesi, Sos. Bil. Enstitüsü., K.Maraş, 176 s.
- KARAAĞAÇ, G., 2009, Türkçenin Söz Dizimi, Kesit Yayınları, İstanbul, 209 s.
- KARAHAN, L., 2007. Türkçe'de Söz Dizimi- Cümle Tahlilleri, Akçağ Yay. Ankara, 190 s.
- KARAÖRS, M., 2005. Karşılaştırmalı Şekil ve Cümle Bilgisi, Akçağ Yayınları, Ankara, 368 s.
- KOÇ, N., 1990. Yeni Dilbilgisi, İnkılap Yayınları, İstanbul, 598 s.
- KORKMAZ, Z., 2007. Gramer Terimleri Sözlüğü, TDK Yay. Ankara, 296 s.
- KÜKEY, M., 1975. Türkçenin Sözdizimi, Kardeş Matbaası, İstanbul, 328 s.
- ÖZDEN, G., 2002. Türkiye Türkçesinde Kelime Grupları Üzerine Bir Araştırma, Yüksek Lisans Tezi, Erciyes Üniversitesi, Sos. Bil. Enstitüsü. Kayseri, 284 s.
- ÖZKAN, A., 2001. "İsnat Grubunun Yapısı ve Görevleri", İnsan Bilimleri Araştırmaları, S. 5-6, ss. 1-18
- _____, 2004. "Türkiye Türkçesindeki Kısaltma Grupları", İnsan Bilimleri Araştırmaları, S.11, ss. 127-144
- ÖZKAN, M., SEVİNÇLİ, V., 2008. Türkiye Türkçesi Söz Dizimi, 3FYayınevi, İstanbul, 279 s.
- TORUN, Y., 2007. "Türkiye Türkçesinde Tekrarlı Bağlaçların Oluşturduğu Bağlama Gruplarının Söz Diziminde Kullanımları Üzerine", Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, S.2, ss. 503-510
- USTA, HALİL, İ., 2000. Türkiye Türkçesinde Kelime Grupları ile İlgili Bir Sınıflandırma, Türk Dili Dergisi, S. 579, ss. 209-219

ÖZ GEÇMİŞ

Kişisel Bilgiler

Adı – Soyadı : Macide Başlamışlı
Doğum Yeri ve Tarihi : Adana -1981

Eğitim Durumu

Lisans Öğrenimi : Çukurova Üniversitesi Fen Edebiyat Fak. Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü
Yüksek Lisans Öğrenimi : KSÜ Sosyal Bilimler Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Ana Bilim Dalı
Doktora Öğrenimi :
Bildiği Yabancı Diller : İngilizce
Bilimsel Faaliyetleri :Türk Dil Kurumu'nun Divanü Lugatit Türk Kurultayı'nda "Kaşgarlı Mahmud ve Türk Gençliği" adlı bildiri.
Uluslar arası Kıbrıs Üniversitesi 2. Uluslar arası Dünya Dili Türkçe Sempozyum'unda "Kitle İletişim Araçları ve Türkçe" adlı bildiri.

İş Deneyimi

Stajlar :
Projeler :
Çalıştığı Kurumlar : Araştırma Görevlisi KSÜ Sosyal Bilimler Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Ana Bilim Dalı

İletişim

E-Posta Adresi : mbaslamisli@gmail.com
Tel. :0535 5105817
Tarih :